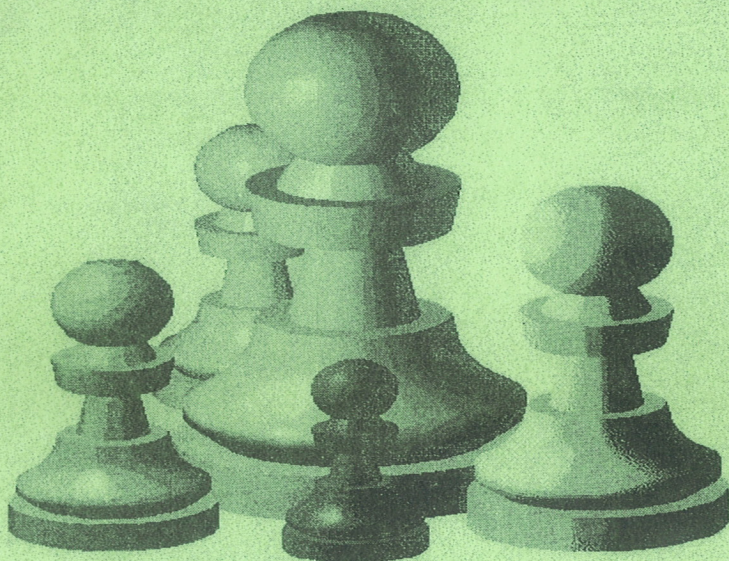

Roman CHYTILEK Jiří DUFEK

B I J T E FRANCOUZSKOU !

(C00 - C09)

1. díl

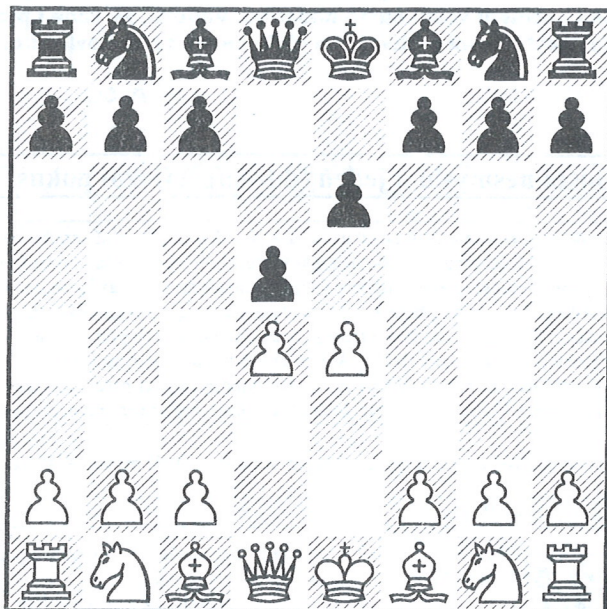
SNZZ

BRNO 1998

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

APR 1 1901

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
100 N. 5TH ST. NEW YORK

1.e4 e6 2.d4 d5

V ě n o v á n í :

Tuto knihu věnuji svému dědečkovi Vincenci P o d l i p s k é m u (1907 - 1984).

P o d ě k o v á n í :

Děkuji doc. PhDr. Janu K e l l e r o v i, CSc., který na svých jinak výborných přednáškách brával jméno šachistů velmi často nadarmo. Vědomí, že jsme i pro širokou veřejnost tak zajímaví, bylo velmi motivující a hluboce mou práci ovlivnilo.

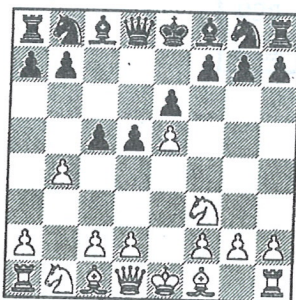
R. Ch.

C00 Spousta nesmyslů a jeden (docela) seriózní pokus

Končí-li nějaký index Encyklopedie nulou, jistě nevzbuzuje u seriózních hráčů příliš mnoho nadšení. Skutečně, varianty, které obvykle obsahuje, jsou většinou nejlepší v situaci, kdy po těžkém dni na turnaji sedíme v šachové restauraci a hrajeme bleskové partie o drobné (někdy i méně drobné) částky se soupeřem, který nad námi kromě určité hráčské převahy má i převahu v počtu zkonsumovaných alkoholických nápojů a jeho reakce jsou poněkud pomalejší. Spokojeně soupeře v těchto „bočních“ variantách přehráváme a z vyhraných peněz postupně vyrovnáváme hladinu alkoholu. Někdy kolem čtvrté hodiny ranní se rozloučíme a jdeme se trochu prospat, vždyt' další kolo našeho turnaje začíná již ve dvě odpoledne! Při partii si ovšem bystrý soupeř všimne naší „společenské únavy“, zahraje nějakou „boční“ variantu a my se nestačíme divit.

Variantu C00 poskytuje jednu takovou docela dobrou boční variantu, která bude probrána jako 1.1.

Kap. 1.1 1.e4 e6 2.Ďf3 d5 3.e5 c5 4.b4!?

Jakkoliv tento pokus vypadá poměrně násilně, má zdravé poziční jádro. Obětí pěšce bílý získává :

- převahu v centru
- převahu na černých polích
- polootevřené sloupce a a b.

Na druhé straně je nutno poznamenat, že tyto výhody stojí jednoho pěšce, navíc při předpokládané struktuře bílých pěšců c3, d4, e5 přímo bije do očí slabost pole c4, která v případě, že bílý nepokračuje dostatečně rozhodně, přivede k neodvratnému pozičnímu bankrotu.

Každopádně tato varianta, která černému nepokrytě naznačuje, že velkou chybou byl již jeho první tah, zasluhuje značnou pozornost, už jenom proto, že pro černého je asi lepší gambit odmítnout, jak bude patřit z přiložených partií.

Mortensen - Tisdall Torshavn 1987

Poznámky k této partii jsou založeny na rozbořech Mortensena z Informátoru č. 44.

1.e4 e6 2.Ďf3 d5 3.e5 c5 4.b4 cxb4 5.a3 Ďh6!?

5...Ďa5 6.Ďb2 (6.d4?! Ďd7!);

5...f5?! 6.axb4 Ďxb4 7.c3 Ďe7 8.d4 Ďd7 9.h4 Ďh6 10.Ďxh6 gxf6 11.Ďd2 Ďf8 12.Ďe2 Ďg7 13.Ďa3 0-0 14.0-0 Ďc6 15.Ďb5 Ďxb5 16.Ďxb5 Ďd7 17.c4! dxc4 18.Ďxc4 Ďe7 19.Ďa5 Ďfe8 20.Ďfb1 Ďb6 21.d5 exd5 22.Ďxd5+ Ďh8 23.Ďxb6! axb6 24.Ďxa8 Ďxa8 25.Ďxa8+ Ďf8 26.Ďd4 Ďxe5 27.Ďe6 Ďel+ 28.Ďh2

Ďe5+ 29.f4 1-0 Dovžik - Gentilleau, Cannes 1992. Partie ukazuje, že černý si jen ztěží může dovolit hrát tuto variantu s blokováním centrem bez možnosti f7-f6;

5...bxa3 6.d4 Ďc6 7.c3 f5 8.Ďd3 Ďd7 9.h3 g6 10.g4 Ďh6 11.Ďxa3 a6 12.Ďg5 Ďc8 13.Ďf6 Ďg8 14.Ďd2 Ďf7 15.0-0 b5 16.gxf5! gxf5+ 17.Ďh2 Ďh6 18.Ďg1 Ďe7 19.Ďb2 Ďg6 20.h4! Ďc6 21.h5 Ďe7 22.Ďc2 Ďc7 23.Ďb4 Ďb7 24.Ďxa6! Ďxa6 25.Ďxb5+ Ďc6 26.Ďa7 Ďxg1 (Ďf4+ 27.Ďh3 Ďxg1 28.Ďxc6+ Ďxc6 29.Ďxb7+) 27.Ďxc6+ Ďxc6 28.Ďxb7 1-0 Šašin - Na-

glis, Moskva 1970, je další důkaz o škodlivosti rychlého f7-f5 pro obzvlášť nedůvěřivé.

6.axb4 Qxb4 7.c3 Qe7 8.d4 Qf5 9.Qd3 Qc6 h5!? 10.g3 Mortensen (10.Qxf5!? exf5 11.h4 Qc6 12.Qa3) 10.g4! Qh4 11.Qxh4 Qxh4 12.0-0 Bílý má převahu v prostoru a v centru. V dalším průběhu toho znamenitě využije. f5? Qd7 13.f4 Qe7; 12...g6!? 13.f4 f5 14.exf6 Qxf6 15.g5 Qg7 16.h4!? s dalším Qa2, h5. 13.gxf5 exf5 14.Qh5+ g6 15.Qh6± Qf7 16.Qa3 Qe7 a6 17.Qb5 17.Qb5 Qe6 18.Qa3 Qg5 19.Qd6+! 19.Qh3?! f4 Qxd6 Qh8 20.Qh3±, bílý by se zřejmě zaměřil na pěšce d5, kterého by černý jen obtížně kryl. 20.Qxg5 Qd8 21.Qh6 a6?! 22.Qfb1 b5+ Využití slabých černých polí je jen věcí techniky. 23.Qc1! Qa7 Qa5 24.Qg5+; 23...Qf8 24.Qh4 Qd8 25.Qg5+ 24.Qg2+ 25.Qe8 25.Qh1 Qb6 26.Qh4! Qf8 Qb8 27.Qxb5+! (27.Qf6? Qf8) Qxb5 28.Qb2 Tisdall 27.Qa3 b4 28.Qxb4 Qxb4 29.cxb4 Qxb4 Qc8 30.b5 a5 31.Qc1 30.Qxa6 Qxa6 31.Qxa6 Qc8 32.Qa8 Qb7 33.Qb5+! 1-0

S jakým cílem tedy bílý tuto variantu hraje? Základním cílem hráče - znalce není přímý útok na krále, ale v první řadě omezení působnosti soupeřových figur. Vzpomeňme si na známé Tarraschovo: „stojí-li jedna figura špatně, stojí celá partie špatně“. Já za sebe ještě dodávám svůj vlastní poznatek, že v některých případech, například máme-li věž míň a naše figury stojí dobře, může celá partie stát rovněž špatně. Škoda že už Tarrasch zemřel, docela by mne zajímalo, co na to říká... V následující partii se ovšem Tarraschův soukmenovec zaskvěl...

Bücker - Poldauf Bad Neuenahr 1991

1.e4 e6 2.Qf3 d5 3.e5 c5 4.b4 cxb4 5.a3 bxa3 Qc6 6.axb4

A) 6...Qxb4 7.c3 Qe7 8.d4 Qh6 9.Qxh6 gxh6 10.Qd3 f5?! (f6!) 11.Qd2 Qg5 12.Qxg5 Qxg5?! (Qhxg5 13.h4 g4±) 13.f4 Qh4+ 14.g3 Qe7 15.Qa3 0-0 16.Qb5 b6 17.Qd6 Qa5 18.Qg2! Qb7 19.g4! Qh4+ 20.Qd2 fxg4 21.Qg3! Qh3 22.Qxc8 Qxc8 23.Qxh3 gxh3 24.Qh1+ Qh8 25.Qxa7 Qf7 26.Qb1 Qg7 27.Qf1 Qa5 28.Qxg7 Qxg7 29.f5 exf5 30.Qxb6 Qc4+ 31.Qxc4 Qxc4 32.Qd3 Qa4 33.Qb2 Qa1 34.Qe3 Qg6 35.Qb8 Qa2 36.c4 dxc4 37.d5 c3 38.e6 Qf6 39.Qf8+ Qe7 40.Qf7+ Qe8 41.d6 Qd2 42.d7+ Qd8 43.Qf8+ Qc7 44.Qc8+ 1-0 Reinderman - Andriessen, 1992. Všimněte si, že v této partii stupňovitě bílý tlak čistě pozičními prostředky!

B) 6...Qxb4 7.c3 Qc6 8.d4 f6! Správný postup proti výstavbě bílého! 9.Qd3 fxe5 10.Qxe5 Qxe5 11.dxe5 Qe7 12.Qg5 Qc7 13.Qe2 Qg6 (Qh6) 14.f4 Qe5 15.h4 Qe7 16.Qh5+ g6 17.Qf3 Qe6 18.Qf6 Qg8 19.g4 d4!? Vypadá jako strašná poziční chyba, možná ale vůbec není špatně. Jen v dalším průběhu měl být černý důraznější (Qb6?) 20.c4 Qb4 21.Qd2 Qd7 22.0-0 Qc6? (Qxd3 23.Qxd3 h5!??) 23.Qe4! Qe7

24.Qxc6+ Qxc6?! (Qxc6 25.Qxe7 Qxe7 26.Qb1 a5 27.Qxc6 bxc6 28.Qb3) 25.Qe4 0-0-0 26.Qxe7 Qxe7 27.Qb1± Qg8 28.Qg3 d3 29.c5 Qd4 30.Qd6+ Qxd6 31.cxd6 Qe2+ 32.Qh2 Qd8 33.Qxa7 Qxg3 34.Qa8+ Qd7 35.Qxd8+ Qxd8 36.Qxg3 Qa8 37.Qf3 Qc6 38.Qc1+ Qd5 39.Qe3 d2 40.Qxd2 Qe4 41.Qc4+ Qf3 42.f5 1-0 Reinderman - Gokhale, Oakham 1992, černý své úsilí sice nedotáhl do konce, přesto jeho hra zaslouží jistého uznání.

6.d4 Qc6 7.c3 f6 8.Qd3 fxe5 9.dxe5 Qc7 10.Qe2 Zde bílý získal důležité tempo tím, že zatím nesebral pěšce a3. V dalším průběhu vzorně omezil působnost figur soupeře. Qh6?! 11.0-0 Qf7 12.Qe1 g6 Pěšce e5 bílý udrží a Qf7 se brzy ocitne beznadějně ze hry... 13.Qxa3 Qc5 14.Qb5 Qd8 15.Qa4± a6 0-0 16.Qc5 (16.Qg4? Qxc5 17.Qxe5 Qxe5 18.Qxe5 Qxf2+ 19.Qh1 Qxe1 20.Qxe1 e5+; 16.Qb4!? Qd7 17.Qxc6 Qxc6 18.Qg4+ Qxe3 17.Qxe3 a6 16.Qb4 Qxd4 17.Qxd4 Qd7 18.Qa2 Qb6?) Chybou černého je, že nerošoval. Nyní byla poslední příležitost napravit to, ovšem již bez záruky. 0-0!? 19.Qg4 Qe7 20.Qxg6 (20.h4!? →) hxg6 21.Qxg6+ Qh8 22.Qe3 Qh4 (Qg5 23.Qxg5! Qxg5 24.Qh3+±) 23.Qh3 Qxh3 24.Qf6+ Qh7 25.gxh3 Qg5! 26.Qxg5 Qg8 27.Qg4± 19.Qg4! Qxd4 Bankrot. Qd8 20.h4±; Q19...Qd8 20.Qxd4 Zbytek je již jen opět technika, černé figury zcela postrádají souhru. Qc8 21.Qb2 Qa5 22.Qe2! Qc6 23.Qd2 Qd8 24.Qb4! Qh4 25.Qc5 Qh6 26.Qb3! Qg4 Qf5 27.g3 Qh3 (Qh6 28.Qeb1±) 28.g4 Qh4 29.Qxg6+ 27.Qd2 Qf7 Qf5 28.Qe2 Qh4 29.Qh3 Qd8 30.Qa1± (30.g4!?±) 28.Qf1! Qg5 29.Qb4 Qd8 30.Qf3! Qd7 31.g3 Qg5 32.Qf4 Qb5 33.Qg2 Qd3 34.Qd2+ 34.Qf5 35.Qxf5 35.Qf6 Qf7 36.Qh3 Qc6 37.Qd6! Qd8 38.Qh6 Qxd6 39.Qxd6 Qxd6 40.Qxf6+ Pozičně kolosální výkon 1-0

Ti z vás, milí čtenáři, kteří se při přehrávání předchozích partií zamysleli nad tím, zda černý musí dovolit bílému vybudovat silné centrum, mají, řečeno dnešní pokleslou mluvou, Bingo. Skutečně se zdá, že pozice černého je poté poněkud „vytunelovaná“. Následující partii, která ukazuje alternativní (a nadějně) postupy černého, by měla proto pozorně prostudovat zarytí příznivci francouzské, kteří čtení této knihy berou jako špiónáž, která má odhalit, co se na ně chystá...

Bücker - Uhlmann Německo 1991

1.e4 e6 c5 2.Qf3 e6 3.b4 cxb4 4.d4 d5 5.e5 je jiný způsob, jak se dostat do naší varianty. Qd7 6.a3 Qb6!? 7.axb4 Qb5 Černý se rozhodl vyřešit problém svého běhopolného střelce. V zásadě chvályhodné, pěšcový řetěz bílého ovšem omezuje i druhého střelce, navíc černý ztratí dost času. Jednodušeji řečeno, plného vyrovnání černý nedosáhne. 8.Qxb5+ Qxb5 9.c3 Qd7 10.Qa3 Qc6 11.Qd2 b5 12.0-0 Qe7 13.Qe2 a6 14.Qe1± Qc8 15.Qd3 Qcb6 16.f4 g6 17.g4 Qe7

($\odot h5\pm$) 18. $\odot c5$ $\odot xc5$ 19. $\odot xc5$ $\odot c4$ 20. $\odot c2\pm$ a5 21. $\odot d4$ $\Psi a6$ 22. $f5$ $gx f5$ 23. $gx f5$ $\Xi g8+$ 24. $\odot h1$ $ex f5$ 25. $e6$ $fxe6$ 26. $\odot x6e$ $\odot d7$ 27. $\odot d4$ $\Psi g6$ 28. $c6+$ $\odot d8$ 29. $\Xi g1$ $\Psi f7$ 30. $\Psi e6$ $\Xi xg1+$ 31. $\Xi xg1$ 1-0 Lorincz - Serdt, Budapešť 1995, šlo to až příliš jednoduše, že? 2. $\odot f3$ d5 3.e5 c5 4.b4 cxb4 c4! je jiný hratelný způsob odmítnutí obětí 5.c3 a5 b5

A) 6... $\Psi b6$ 7.a4 $\odot d7$ 8.d4 $cxd3$ 9. $\odot xd3$ $\odot c5$ 10.0-0 $f5$ 11. $\odot bd2$ $\odot e7$ 12. $\odot b3\pm$ 0-0 13. $\odot bd4$ $\odot g6$ 14. $\Psi e2$ $\odot e7$ 15. $\odot c2$ $\odot c5$ 16. $\odot g5$ $\odot xg5$ 17. $\odot xg5$ $\odot e4$ 18. $\odot e3$ $\Psi c7$ 19.f3! $\odot c5$ ($\odot xc3$ 20. $\Psi d2$ $f4$ 21. $\odot xg6$ $fxe3$ 22. $\Psi xe3$ $hxg6$ 23. $\Xi fcl\pm$) 20.f4 b6 21. $\Xi ac1$ $\Xi f7$ 22. $\odot f3$ h6 23.g4 $\odot e4$ 24. $\odot xe4$ $dxe4$ 25. $\odot d2$ $\odot e7$ 26.c4 $\odot b7$ 27.h3 $\odot g6$ 28.c5 $bxc5$ 29. $\odot xc5$ $\Psi e7$ 30.b6! ($30.\odot c4$) $\odot a6$ 31. $\odot c4$ $\Psi f8!$ 32. $gx f5$ $\Xi x f5$ 33. $\Xi c6$ $\odot x f4$ ($\Xi c8$ 34. $\Xi xc8$ $\Psi xc8$ 35. $\odot d6!$) 34. $\odot x f4$ $\Xi x f4$ 35. $\Xi x f4$ $\Psi x f4$ 36. $\Psi e3$ $\Psi xe3+$ 37. $\odot xe3\pm$ Búcker - Vávra, Praha 1991 1-0 (48), bílý dobře spojil strategii s taktikou;

B) 6... $\odot d7$ 7.d4 $cxd3$ 8. $\odot xd3$ $\Psi c7$ 9. $\Psi e2$ $\odot e7$ 10.0-0 $\odot g6$ 11. $\Xi e1$ $\odot e7$ 12.h4! $\odot xh4?$ ($\odot \odot xh4$ 13. $\odot xh4$ $\odot xh4$ s dobrou hrou černého) 13. $\odot xh4$ $\odot xh4$ 14. $\odot a3$ $\Psi d8$ 15. $\Psi h5$ $\odot g6$ 16.c4! $\pm dxc4$ 17. $\odot xg6$ $fxg6$ 18. $\Psi g4$ $\odot b6$ 19. $\odot c3$ $g5$ 20. $\Psi h5+$ $g6$ 21. $\Psi h6$ $\Psi d7$ 22. $\Xi ad1$ $\odot d5$ 23. $\Xi xd5$ $exd5$ 24.e6 1-0 Mortensen - Hansen, Gausdal 1987,

5.a3 Vzhledem k následujícímu tahu je možná přesnější 5.d4. d4!? Spíše by se hodil rovnou vykřičník, černý získává životně důležitý prostor, navíc bílý nepostaví svůj pěšcový řetěz, $\odot d7$ 6.axb4 $\Psi c7$? 7.d4 $\odot xb4+$ 8.c3 $\odot e7$ 9. $\odot a3$ a6 10. $\odot b5$ $\Psi c6$ je rovněž dobrá možnost, další průběh ale ukázal značnou vynalézavost bílého. 11. $\odot e2$ $\Xi b8$ 12. $\odot d6+!$ $\odot xd6$

13. $exd6$ $\odot g f6$ 14.0-0 $\odot e4$ 15. $\odot d3$ $\odot xd6$ 16. $\odot e5$ $\Psi c7$ ($\Psi xc3$!?) 17. $\Psi g4$ 0-0 18. $\odot h6$ $\odot e8$ 19. $\odot f4$ $\odot d f6$ 20. $\Psi h4$ $\Xi a8$ 21. $\Xi ac1$ $\odot d6$ 22. $\odot g4$ $\odot f e4$ 23. $\odot xe4$ $dxe4$ 24. $\odot f6+$ $gx f6$ 25. $\Psi g3+$ $\odot h8$ 26. $\odot xd6$ $\Psi d8$ 27. $\odot x f8$ $\Psi x f8$ 28. $\Psi f4$ $f5$ 29.f3 $ex f3$ 30. $\Xi x f3$ $f6$ 31. $\Psi c7$ $\Psi e8$ 32. $\Xi g3$ $\Psi d7$ 33. $\Psi f7$ 34.c4 a5 35. $\Xi cc3\pm$ Dovžk - Legky, Cannes 1993 1-0 (49). 6. $\odot b2$ 6.axb4 $\odot xb4$ 7. $\odot a3$ $\odot xa3$ 8. $\odot xa3$ $\odot e7$ 9. $\odot d3$ $\odot g6$ 10.0-0 $\odot c6$ 11. $\Xi e1$ 0-0 Martens - Djurhuus, Santiago 1990 $\odot c6$ 7. $\odot b5$ $\odot d7$ 8.0-0! 8. $\Psi e2$ a6 9. $\odot xc6!$ $\odot xc6$ 10. $\odot xd4$ $\odot xg2$ 11. $\Xi g1$ $bxa3$ 12. $\odot xa3$ $\odot d5$ 13. $\odot ab5!$ $axb5$ 14. $\Psi xb5+$ $\odot c6$ 15. $\odot xc6$ $\Xi xa1+$ 16. $\odot xa1$ $bxc6$ 17. $\Psi xc6+=$ Djurhuus $\odot xe5?$ I pan Uhlmann se někdy spletl. Dobrou hru dávalo $\odot h6$ nebo $\Psi b6$. 9. $\odot xe5$ $\odot xb5$ 10. $\odot x f7!$ $\odot x f7$ 11. $\Psi h5+$ $g6$ 12. $\Psi xb5\pm$ Problémem černého je tentokrát mnoho pěšcových slabin, figury ale hrají. $\Psi b6$ 13. $\Psi c4$ 13. $\Psi xb6$ $axb6$ 14. $axb4$ $\Xi xa1$ 15. $\odot xa1$ $\odot g7$ (e5? 16.f4?) 16. $\odot a3$ $\odot e7$ 17. $\odot c4\pm$ Knaak $\odot g7$ 14. $axb4$ $\odot e7$ 15. $\odot a3$ $\Xi hc8$ 16. $\Psi b3$ $\odot d5$ 17.b5 a6 $\odot g8!$? 18. $\Xi fe1$ $axb5$ 19. $\odot xb5$ $\Xi xa1$ 20. $\odot xa1$! 20. $\odot xa1$! $\pm$ $\Xi c6$ 21. $\odot b2$ $\odot f6?$ $\odot c7!$ 22. $\odot xc7$ (22. $\Psi j3+$ $\odot g8$ 23. $\odot xc7$ $\Xi xc7$ 24. $\Xi a1$ h5) $\Psi xb3$ 23. $cxb3$ $\Xi xc7$ 24. $\Xi c1$ $\Xi xc1+$ 25. $\odot xc1$ d3= Búcker 22. $\odot a3\pm$ $\odot e7$? Následuje zbesilý kolotoč, s vůdcem bílých bych opravdu francouzskou hrát nechtěl! 23. $\Psi b4!$ e5 24. $\Psi f8+$ $\odot e6$ 25. $\Psi c8+$ $\odot d5$ $\odot f7$ 26. $\Psi d7+$ $\odot g8$ 27. $\odot xc7$ $\Delta \Psi e8$, $\Psi f8$ 26. $\Psi d7+$ $\odot c4$ 27. $\odot c3!$ $\Psi a5$ $dxc3$ 28. $\Psi d3$ 28. $\odot f8$ $\Psi a8$ 29. $\odot e4$ $\Delta \Xi b1$, d3# $\Psi e8$ 30. $\odot d6+$ $\Xi xd6$ 31. $\Psi xd6$ $\Psi c6$ 32.d3+ 1-0

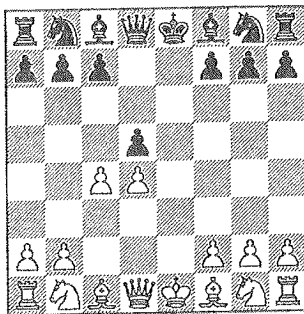
Na závěr musím říci, že varianta poskytuje mnoho námětů k přemýšlení a je opravdu dost nebezpečná. Černý možná nestojí zle, prohrává ale až moc často. Ostatně - „Cesta spravedlivého ze všech stran lemována jest nespravedlnostmi“, takže kdo ví, kde je pravda...

Do tohoto indexu patří rovněž varianta 1.e4 e6 2.d3. Tato varianta je postavena především na strategii, rozhodně tedy nelze čekat, že bílý vyhraje již v zahájení. Varianta se prolíná se systémy sicilské obrany a „královské indické v útoku“ (s těmi názvy je opravdu problém) a proto se jí nezabývám a odkazuji čtenáře na příručky zahájení, které jsou věnovány zmíněným variantám.

C01. O dědečkovi, který změnil, až přišel k velkému jmení

Jistě si všichni pamatujete vaši velmi důležitou partii. Hrajete se silnějším hráčem, ke štěstí a naplnění vašich představ Vám stačí soupeři „uloupnout“ alespoň část bodu. Mnohým by stačila i čtvrtina bodu. S tím ale pravidla nepočítají (zatím). Proto měníte a měníte, až Vám zbyde kromě horší pozice i něco navíc. Kromě zkušeností „takhle příště ne“ k tomu soupeř většinou přibálí vaše oči pro pláč. Přes všechny tyto argumenty má výměnná varianta francouzské značnou remisovou pověst. Kdyby to byla 100% pravda, nezvolil by jí v několika partiích i Kasparov, který nemá zrovna pověst remisového krále, ale spíše pouličního rváče. Samotná varianta samozřejmě bílému nemůže přinést bílému výhodu, musí nahodit černému jakousi udičku, na kterou se „francouzská“ rybka chytne. Ve variantě 2.1. si bílý nechává zizolovat pěšce d4, ve variantě 2.2. nahodí velkou rošádu a variantu 2.3. ozdobí pěkným dvojpešcem za náskok ve vývinu a „dvojku“ střelců.

Kap.2.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.e4 !?

Ne každému je po mysli izolovaný pěšec v centru, obzvláště v této specifické pozici (otevřený sloupec e). Základní myšlenku lze shrnout asi takto: nejproblematičtější figurou černého je dosti paradoxně opět ♖c8, jehož jediné uplatnění je na g4. Toho bílý může využít 2 způsoby:

- ♖f3, h3, g4 a ♖f3-e5 při ♖g6
- ♖g2e2, ♖f2-f4-f5, ♖g3 při ♖h7.

Druhá metoda mi připadá perspektivnější, avšak i riskantnější, poněvadž pro uskutečnění svých záměrů musí mnohdy bílý sáhnout nejen po pěšci g2 tahem g2-g4, ale navíc dělá kříž nad svým izolovaným "hrdinou" d4.

Bílý se nesnaží dát hned černému mat, jen sbírá jako pilná včelíčka med poziciční výhody, které nakonec promění v celý bod.

Miezis - Krivososov Lotyšsko 1994

1.e4 e6 2.e4 d5 3.exd5 exd5 4.d4 ♖f6

A) 4...c6 5.♖c3 ♖f6 6.♖d3 dxc4 7.♖xc4 ♖e7 8.♖ge2 0-0 9.0-0 ♖bd7 10.♖e1 ♖b6 11.♖b3 ♖f5 12.♖g3 ♖g6 13.f4! ♖b6 14.♖f1 h6 15.f5 ♖h7 16.♖h5 ♖bd7 17.♖h1 ♖e8 18.♖xf6+ ♖xf6 19.g4?! (19.♖f3±) 20.e4 20.♖f4 ♖xc3 21.bxc3 ♖xf4 22.♖xf4 ♖g5 23.♖f3 (x♖h7) ♖e7 24.♖g3 ♖f8 25.h4 ♖f6 26.g5 hxg5 27.hxg5 ♖d6 28.♖h4± ♖e2? (♖g8 29.f6 gxf6 30.♖xf6 ♖a3 31.♖h6+ ♖e8 32.g6+→) 29.♖a1! (29.f6! ♖g8 30.fg7+ ♖e7 31.♖f6 ♖a3 32.♖a1f+→) ♖g8 30.♖h8 c5? (♖e1!±) 31.f6 c4 32.♖xg7+ ♖e8 33.♖xg8+ ♖d7 34.♖xf7+ ♖d8 35.♖xc4 ♖e3 36.♖d5 ♖c7 37.♖xd6+ ♖xd6 38.♖h4 ♖xc3 39.♖b3 a5 40.f7 ♖f8 41.g6 ♖g3 42.♖g1 1-0 Meyer - Stuel, 1994, první, i když ne zcela přesvědčivá výstřela s plánem ♖f2-f4-f5;

B) 4...dxc4 5.♖xc4 ♖d6 6.♖f3 ♖f6 7.0-0 0-0 8.♖e5! ♖bd7 9.f4 ♖b6 10.♖b3 ♖bd5 11.♖c3 c6 12.♖c2 ♖e7 13.f5 ♖c7 14.♖e1 ♖h8 15.♖g5 ♖e8 16.♖b3! b6 17.♖c1 ♖a6 18.♖f3 ♖ae8 19.♖f4 ♖xe5? (♖c8) 20.♖xe5 ♖d7 21.♖h4 h6 22.♖c2! ♖h7 23.f6! gxf6 (♖hxf6 24.♖e4 ♖xe4 25.♖xe4 f5 26.♖xf5 ♖xf5 27.♖xf5±) 24.♖e4!! ♖g5 25.♖xf6! ♖xf6 (♖xe5 26.♖xe5 ♖xf6 27.♖xf6+ ♖g8 28.♖b3 ♖h7 29.h4 ♖e6 30.d5+→) 26.♖xf6+ ♖g8 27.♖h4! ♖e6 28.♖g5 1-0 Duras - Treybal, Praha 1907;

5.♖c3 ♖e7 6.♖f3 6.♖d3 0-0 7.♖ge2 dxc4 8.♖xc4 ♖bd7

A) 9.♖f4 ♖b6 10.♖b3 ♖f5 11.♖g3 ♖g6 12.0-0 c6 13.♖e5 ♖e8 14.f4! h6 15.f5 ♖h7 16.♖h1 ♖c8 17.♖f3 ♖d6 18.♖a1 ♖d7 19.♖e4 ♖f6e4 20.♖xe4 ♖xe4 21.♖xe4 ♖f8 22.♖h5 ♖c5! (♖ad8 23.♖g4+→; 22...a5 23.a3 a4 24.♖a2±) 23.♖g4 ♖h8 (cxd4 24.♖xg7 ♖xg7 25.♖xh6+→) 24.♖xf7 ♖e7 25.♖e6 ♖b5 26.♖g1 ♖e2 27.f6 ♖e3+ 28.♖h1 ♖e2 29.♖g1 1-0 Sziebert - Hoang, Budapest 1994, "špatný" střelec černého ve francouzské nemusí stát jen na c8, ale třeba i na h7!;

B) 9.0-0 ♖b6 10.♖b3 ♖g4 11.f3 ♖f5 12.♖g3 ♖g6 13.f4 h6 14.f5 ♖h7 15.♖e3± c6 16.♖f3 ♖h8 17.♖ad1 ♖bd5 18.♖c1 ♖d7 19.♖ge4 ♖xe4 20.♖xe4 f6 (♖ad8±) 21.♖h5 ♖fe8 22.g4! ♖f8 23.♖c2 ♖d8 24.g5

fxg5 25.♖xg5 ♖f7 26.♖h4 ♖g8 27.f6! g6? (♖e6!) 28.♖xh6+→ ♖xe4 29.♖xe4 ♖xh6 30.♖xh6 ♖g4+ 31.♖g2 ♖xf6 32.h3 ♖e6 33.♖d1 ♖d6 34.♖f4 ♖xf4 35.♖xf4 1-0 Waitzkin - Akhundov, 1993, zašpuntovaný tragikomický střelec na h7 si opět nezahrál.

9... 0-0 7.♖d3?! dxc4 8.♖xc4 ♖bd7 ♖g4 9.♖e3 ♖c6 10.0-0 ♖d7 11.h3 ♖h5 12.a3 ♖f6 13.g4 ♖g6 14.♖a2 ♖e8 15.♖d2± ♖f8 16.♖ad1 ♖d7 17.d5! ♖e5 (♖d7e7) 18.♖xe5 ♖xe5 19.f4 ♖xc3 20.♖xc3 h5? 21.f5 ♖h7 22.♖f4 ♖d6 23.♖df1 ♖d7 24.♖d4 f6? (♖e5 25.g5!±) 25.gxh5? (25.♖xc7!! ♖xc7 26.d6+ ♖h7 27.dxc7 hxg4 28.♖gh5!→) ♖h8 26.b4 a5 27.bxa5 b6 28.a4 ♖xa5 29.♖c6 ♖xc6 30.dxc6 ♖e5 31.♖xe5 ♖xe5= 32.♖e6 ♖g8 33.♖d7 ♖a8 34.♖f3 ♖f7 35.♖g3 ♖h7 36.♖f2 ♖h6 37.♖f4 ♖g8 38.♖h4 ♖a8 39.♖hg4 ♖g8 40.♖d4 ♖d8 41.♖h4 ♖e8 42.♖g6+ ♖xg6 43.hxg6+ ♖g5 44.♖h7 ♖e7 45.h4+ ♖f4 46.h5 ♖a8 47.h6 ♖xa4 48.♖e6 ♖e8+→ 49.♖xg7 ♖b4 50.♖h8 ♖b2+ 51.♖e1 ♖e3 52.♖d1 ♖xc8 53.♖xg8 ♖d3 54.♖c1 ♖e3 55.h7 ♖h2 56.♖b1 b5 57.g7 ♖h1+ 58.♖a2 ♖h2+ 59.♖a3 ♖h1 60.♖a2 ♖h2+ 61.♖a3 ♖h1 62.♖b3 1-0 Fernandes - Spraggett, Dubai 1986, pro ty méně důvěřivé opět základní poznatek: na h7 střelec opravdu nestojí dobře. Co ho někdy přistě vyměnit na f3? 9.0-0 ♖b6

10.♖b3 c6 ♖g4 11.h3 ♖h5 (♖xf3 12.♖xf3 c6 13.♖e1±) 12.g4 ♖g6 13.♖e5± 11.♖e1 ♖bd5 ♖f5!? 12.h3 ♖e8 13.g4!? 13.♖e5± ♖f8 h6!? 14.♖e5 ♖e6; 13...♖e6!? ♖d4.♖g5 h6 (♖d6 15.♖xe6 ♖xe6 16.♖xe6 fxe6 17.♖e2±) 15.♖xe6 fxe6 16.♖xe6 ♖d7 17.♖e5 ♖d6 18.♖xd5 cxd5 19.♖f4! (19.♖xd5+ ♖xd5 20.♖xe4 ♖h2+ 21.♖xh2 ♖xd5); ♖13...h6!? 14.♖e5 ♖e6 15.♖g5 h6 ♖e7!? 16.♖h4 ♖e7!! ♖f4!? 17.♖f3 g5!→ 17.♖g3 ♖a5 ♖c7 18.♖c2 ♖d5 19.♖d3 ♖e6 18.♖f3 ♖ad8?! ♖xc3 19.bxc3 ♖d5 20.♖d3± 19.h4!± ♖d7 ♖xc3 20.♖xe6 20.♖e4 ♖xe5 21.dxe5 ♖c7?? 21...♖b6!?, 21...♖c7!?

A) 22.♖xe6 ♖xe6 23.♖ed1 (23.♖d6 ♖g5! 24.hxg5 ♖xd6 25.gxh6 gxf6);

B) 22.♖d6 ♖xd6 23.exd6 (23.♖xe6? ♖xe6) ♖xb3 24.♖xe8+ ♖xe8 25.♖xb3 ♖xd6 26.♖xd6 ♖xd6 27.♖xb7 ♖d8+;

C) 22.g5!

C1) 22...Qb4 23.gxh6!? Qxe1
24.Qf6+!

C1a) 24...Qh8 25.Qxe8 Qxe8

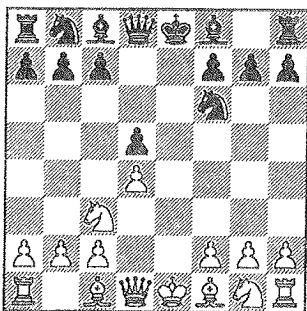
C1a1) 26.hxg7+ Qxg7
27.Qf6+ Qg8 28.Qf4 (28.Qd1) Qc8
29.Qd1;C1a2) 26.Qxe6 Qxe6
27.Qxf7 Qxb6;

C1b) 24...gxf6 25.Qxf6 Qf8 26.h7+

C2) 22...Qxb3 23.axb3 Qb4 24.gxh6
gxh6 25.Qh1!?>;

22.g5 hxg5 23.hxg5 Qd7 24.Qh5 Qg4?! Qf5!?
25.Qad1 Qg6 26.Qh4 Qf3+ 25.Qh4 Qe6 26.Qc2 Qf5
27.Qg2! Qb4 28.Qh1 Qf8 Q 29.a3! Qxe4+ Q a5
30.Qc5 Qc8 31.Qxf5 Qxf5 32.Qxb7+ 30.Qxe4
30.Qxe4!? Qc5 31.Qad1 g6 Qe7 32.Qh7 Qf7
33.Qg6+ Qb6 Qe7 33.Qxg6 Qe3+ 34.Qxe3 Qxg6
35.Qxg6 Qxd1 36.Qxf7+ Qd8 37.Qxb7+ 33.Qd3!+
Qf5 Qe7 34.Qf3 Qf5 35.Qb3+ 34.Qf3 Qxe4
35.Qxf7+ Qg8 36.Qxe4 Qe7 37.Qe6 Qd4 38.b4 Qe7 Q
1-0 39.Qxg7+ Qxg7 40.Qe5+ Qg8 41.Qh3 Qf8 Q
42.Qh7! Qd2 43.Qf6+>

Kap. 2.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.Qc3 Qf6

Když si odmyslíme možnost malé rochády (která se spíše hodí do tématu „jak odremizovat co nejrychleji partii“) zde připadá v úvahu agresivní plán s 0-0-0. Černý musí řešit velmi těžký problém - co udělat se dvěma bělopolnými střelci: černým a bílým. Nejlépe by bylo oba dva vyměnit, z uvedených příkladů je vidět nadlidskost tohoto úkolu.

Pro bílého to znamená:

- 0-0-0

- pomocí 2Q vytvořit pěšcový nástup na královském křídle.

Černý má tyto alternativy:

- manévrem Qc6-b4xd3 zbavit se jednoho střelce, ztráta času bije do očí

- Qc8-g4xf3 zbavit se svého střelce, ani to však zcela jednoduše neřeší situaci.

Alechin - Gutkevič Moskva 1910

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qc3 Převážně hráváno v tomto pořadí. Pořadí tahů 3.exd5 exd5 4.Qc3 nikdo z neznámého důvodu nepoužívá. Qf6 4.exd5 exd5 5.Qg5!
6.Qd3 0-0 Qc6 7.Qe2

A) 7...0-0 8.h4 Qe8 9.Qd2 Qb4 10.0-0 a5 11.Qg3 Qxd3+ 12.Qxd3 c6 Černý sehrál počáteční fázi velmi zajímavě, bílý nemá ani stín výhody. Černí by i pro příště měli "kopat" tímto směrem. 13.Qde1 Qg4!? 14.Qd1 Qe6 15.f4 b5 16.Qf3 Qf6 17.Qe3 Qb6 18.Qef5 Qd8 (Qxf5) 19.Qxg7! Překvapení. Qxg7 20.f5± Qg8 (Qe4 21.Qxe6 Qxg5 22.Qh5+>) 21.Qxe6+ Qb7 22.Qxf7 Qxg5+ 23.hxg5 Qxe1+ 24.Qxe1 Qxf7 25.Qf5+ Qh8 26.Qf4 Qe8 27.Qe5 Qc7 28.g6 h5 29.Qd6 1-0 Alechin - Fernandez, Gijon 1922;

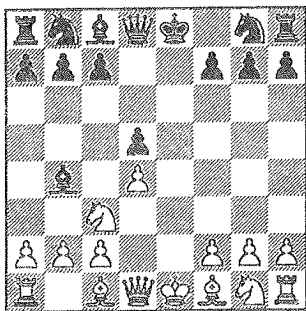
B) 7...Qe6 8.Qd2 Qb4 9.0-0-0 Qxd3+ 10.Qxd3 Qd7 11.Qf4 0-0-0 12.Qe2 Qhe8 (h6! opět velmi správně. Manévrem Qc6-b4xd3 zlikvidoval bílého střelce, čímž bílý ztratil veškeré vyhlídky na získání výhody. 13.Qxf6 Qxf6 14.Qxe6 Qxe6 15.Qxe6+ Qxe6=) 13.Qxe6 Qxe6 14.Qf4 a6 15.Qd3± c5 16.Qe5 Qd6? (Qc6!) 17.Qxd6 Qxd6 18.Qxd6 Qxd6 19.dxc5± Qc6 20.b4 Qd7 21.Qe1 a5 Koncovka je již jen otázkou techniky: 22.a3 axb4 23.axb4 Qa6 24.Qd2 Qa8 25.g4 B1 26.Qxa1 Qxa1 27.g5 Qd8 28.Qf3 Qe7 29.Qb5 e5 30.Qd6 b6 31.Qc8+ Qd7 32.Qxb6+ Qc6

33.Qf5 Qb1 34.Qc3 Qe1 35.Qc8 Qb7 36.Qe7 Qf4 37.Qf7 Qa6 38.c6 Qe4 39.Qb3 Qb5 40.Qxf4 Qxf4 41.c7 Qxb4+ 42.Qa3 Qa4+ 43.Qb2 Qa8 44.Qc3 Qc5 45.c8Q+ Qxc8 46.Qxc8 e4 47.Qe7 d4+ 48.Qd2 g6 49.Qg8 1-0 Alechin - Gaus, Scheveningen 1913;
6...Qg4 7.Qe2 Qd7 8.Qd2 Qf5 9.Qxf5 Qxf5 10.0-0-0 0-0 11.Qg3 Qd7 Černý sice ztratil pár temp, na pozici to však není příliš vidět. 12.Qhe1 Qc6 13.Qf4± Qd8? (Qe8) 14.Qf5 Qh8? 15.Qxg7! Qg4 16.Qf5 Qxf4+ 17.Qxf4+> Bez pěšce a kompenzace. Qb4 18.a3 Qa6 19.Qe5 c6 20.g4 h6 21.Qxb6 Qh7 22.Qd6 Qc7 23.Qxf8 Qxf8 24.Qf5 Qxg4 25.Qb1 b5 26.f3 Qf6 27.Qg1 Qh5 28.Qg5 Qf4 29.Qh7+ Qh8 30.Qdgl Qd8 31.Qh6 Qh3 32.Qig2 Qg5 33.Qxg5 Qxg5 34.Qxg5 b4 35.axb4 Qxb4 36.b3 f6 37.Qh5 Qg7 38.Qf5+ Qg6 39.Qg3 1-0 De Kleuver - Wuts, Chambert 1995.

7.Qe2 7.Qd2 Qbd7 (Qc6 8.0-0-0 Qb4!?) 8.0-0-0 h6 9.Qe3 c6 (Qb6) 10.h3± Qa5 11.Qe2 Qb4?! 12.Qxb6! gxb6 13.Qxb6 Qe8 14.Qg3 Qe6 15.Qh5 Qf8 16.Qg5+ Qh8 17.Qhe1 Qe4?? (Qxe1 18.Qxe1 Qg8 19.Qe8±) 18.Qxe4 Qh6 19.Qxb6+! 1-0 Sill - Woodward, Dayton 1975 e6 Qe8 8.Qd2 Qc6 9.0-0-0 a6 (Qb4 10.h4 Qxd3+ 11.Qxd3) 10.Qg3 b5 11.Qde1 Qe6 12.Qe2 Qg4 13.Qxe7 Qxe7 14.Qf4 Qd6 15.Qgh5 Qg6 16.h3 Qh6 17.Qf6+! gxf6 18.Qh5 Qf5?? (Qf8 19.Qxf6+ Qg7 20.Qxe8+ Qxe8 21.g4±) 19.Qxf5 Qxf5 20.Qh6 1-0 Bazant - Baru, Bratislava 1925. 8.Qd2 Qe6 9.0-0-0!± Qe8?! Qbd7; 9...Qa6 10.Qxa6 bxa6

10.h4 d6 11.g3 Qf6 12.h5 12.Ψf4 Qe7 13.Qxe7 15.f3± 14.Qh6! Qe8 15.Qxg7!! Qg5 16.hxg5 Qxg7
 Ψxe7 14.h5+ Qd7 13.Ψf4 Qe7? Qe8 14.Qxf6+ Qexf6 17.Qxh7+ 1-0

Kap. 2.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.Qc3 Qb4-

Variantha původně favorizovaná na počátku století Tarraschem, který tvrdil a dokazoval špatné postavení Qb4. Kompletně byla rehabilitována Alechinem v první partii jeho zápasu s Capablankou v r.1927. Chytré hlavy let devadesátých vykoumaly, že po tahu a3:

- Qa5 vede k vytlačení střelce až na b6

- Qxc3 odevzdává střelce a hlavní boj se bude točit stejně jako v celé výměnné francouzské okolo bodu e5 a postupu Δf2-f4.

Jednoduché to černí nemají, jak je vidno z níže uvedených ukázek, kde černé kameny hájili vesměs velmistři zvučného jména.

Short - Běljavskij Dortmund 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qc3 Qb4 4.exd5 exd5 5.Qd3 Qc6 Qe7 6.Ψf3 Qe6 7.Qge2 Qd7 8.0-0 Qbc6 (Qf3?? 9.Qxd5!; 8...c6!? 9.a3 Qd6 a Qa6) 9.a3 Qxc3 10.bxc3 Qf5 11.Qg3 Qxd3 12.cxd3 0-0 13.h4 Qa8 (Qa5!?) 14.h5 h6 15.a4! Qh7?! (Qd8 16.Qa3 Qe6 17.Qxe7 Qxe7 18.Qf5±) 16.Qa3 g5?! 17.Qfe1± f5 18.Qf1! (Δ Qe3) f4 19.Qh2 Qf7 20.Qg4 Qg7 21.Qe2 Qf5 22.Qxe8 Qxe8 (Qh4 23.Ψe2) 23.Ψxd5 Qe2?! 24.Qxh6!+- Qxh6 25.Ψxg5+ Qh8 26.Ψxh6+ Qg8 27.Ψg5+ Qh8 28.Ψg6 1-0 Hickl - Uhlmann, Němec-ko 1991, černý se sice zbavil obou střelců bílého, ztrátu času ale vykompenzovat nemohl. 6.a3 6.Qge2 Qge7 7.0-0 Qf5= Qxc3+ Qa5 7.Qc3 Qge7 (Qf6!?) 8.Ψh5 Qe6 9.b4 Qb6 10.Qf3 Qd6!?! 11.Qa4! g6 12.Ψh6 Qf5 13.Qxb6 (13.Ψg7 Qg8 14.Ψxh7 Qxd3 15.cxd3 0-0-0) axb6 14.Qf4 Qc6+ 15.Qd2 Qxd3 16.cxd3 Qf5 17.Ψh3 0-0-0 (0-0? 18.Qg5+-) 18.Qe1 (18.Qa1!? Qd7 19.Qg5 Qde8 20.Qf6) Qd7 19.Qa1 (19.Qg5? Qfxc4+) Qe6 20.Ψxd7+ Qxd7 (Qxd7) 21.Qe5 Qh8? 22.Qg5+- f6 (h6 23.Qh7+-) 23.Qxd6 fxd5 24.Qxf8 Qxf8 25.Qc3 Qxf2 26.Qf1 Qxg2 27.Qf7+ Qc8 28.Qe1 1-0 Striković - Romero Holmes, Leon 1996. Černý předvedl, jak se varianta má hrát, chvílové zaváhání v 21. tahu vedlo ke katastrofě, na to aby ji předvídal, by musel být Sherlock Holmes a ne Romero; 6...Qe7 7.Qe2 (7.Qe3; 7.Qf4!?) Qg5! 8.f4 Qh4+! 9.g3 Qf6 10.c3 (10.Qf3 Qg4 11.Qe5 Qxe5 12.dxe5 Qd7?) Qge7 11.Qf3 h5 12.0-0 Qf5 13.Qe5± Qc8 14.b4! g6 15.a4 Qe6?! (Qxd3 16.Ψxc3 Qf3 17.Ψf3±) 16.Qa3! h4 17.b5 Qa5 18.Qxe7! Qxe7 19.g4!! Qxg4 (Qxd3 20.Qxd3±; (Δf4-f5) f5 21.Qa1 0-0-0 22.Qc1+-) 20.f5! gxf5 (Qxd3 21.Qf4 Qd6 22.Qxf5 gxf5 23.Ψd3+) 21.Ψc2! Qh6 22.Qf4 Qc4 (0-0-0 23.Qxf5+ Qxf5 24.Ψf3+ Qb8 25.Qxf7+-) 23.Qxg4 fxd4 24.Qxd5! (24.Qa1 c6!) Qc3± 25.Qxc3 Qxc3+

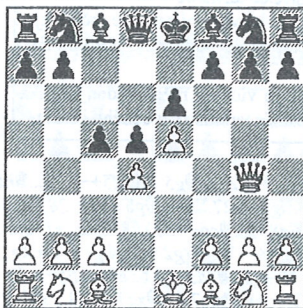
26.Qh1 g3 (0-0-0 27.Qa1 Qg5 28.Qf5+-; 26...Qh6 27.Qa1 Qd6 28.Qg2±) 27.Qa1 Qg5 (g2+ 28.Qxg2! Qxd3 29.Qxb7 Qd8 30.Qc6+ Qd7 31.Qxe7+ Qxe7 32.Qf6+-) 28.Qf5!+- Qg4 (g2+ 29.Qg1!) 29.Qg2! (29.Qf5 Qf3+ 30.Qg2 Qxd3 31.Qxe7+ Qf8±) f6+ 30.Qxb7 Qf7 31.Qxe7+! Qxe7 32.Qxc7+ Qe8 33.Qc6+ Qe7 34.Qb7+ Qe6 35.d5+ Qd6 36.Qxf6+ Qe5 37.Qe7+ 1-0 Glek - Hermeck, BL 1996. Černý pozapomněl na rochádu, čímž potvrdil starou moudrost: „bez rochády to nepůjde“. 7.bxc3 Qf6 Qge7 8.Ψf3 Qe6 9.Qb1 Qa5?! (b6) 10.Qh3 Qd7 11.Qg5 h6?! 12.Qxe6 Qxc6+ 13.Qd1 0-0 14.Qe1 Qd7 15.Ψg3 Qg6 (Qh8 16.Qxh6! gxh6 17.Qe5+) 16.f4 Qfe8 17.Qxe8+ Qxe8 18.f5 Qf8 19.Qxh6 f6 20.Qb5 b6 21.Qxa5! bxa5 22.Qb5 1-0 Braga - Langeweg, Amsterdam 1986, bílý použil typický nástup Δf2-f4-f5 při značně nestandardním postavení krále na d1, proti kterému nenašel černý patřičného léku. 8.Qb1 Qge7 9.Qe2 Qg6 0-0? 10.Qf4; 9...Qf5?! 10.0-0 0-0 11.Qf4!?! 10.0-0 0-0 Qd6 11.f4 f5 12.c4± Qce7 (0-0 13.cxd5 Qxd5 14.c4 Qd6 15.d5±) 13.cxd5 Qxd5 14.c4 Qf6 15.Qd2 Qd7?! (0-0? 16.Qb4; 15...c5!?) 16.Qb5! Qf7 17.Qg3+- 0-0 18.Qxf5 a6 19.Qe5 Qxe5 20.fxe5 Qxf5 21.Qxf5 Qd7 22.Qc3 Qe8 23.Qxf8+ Qxf8 24.Qxh7 a5 25.d5 Qa6 26.Qe6 Qe7 27.Qf1+ Qf6 28.h4 Qb6 29.Qd4 Qb3 30.h5 b5 31.h6 Qg3 32.Qf4 1-0 Lutz - Nikolič, Wijk aan Zee 1995, černý nechal neopatrně krále v centru, čehož bílý využil k trčivému tlaku. Proč černí porušují základní strategické principy? 11.f4 Δ f5, Qg3-h5 Qf5? Qe8 12.f5 Qf8 13.g4 h6 14.Qg3 Qh7± 12.Qxf5! 12.Qxb7 Qab8± Qxf5 13.Qg3 Qb7 je absolutně nezajímavý. Qd7 14.f5 Qge7 15.f6! Qc8 Qxf6? 16.Qh5+- 16.fxd7 Qe8 Qxg7 17.Qh5+ Qh8 18.Qf6+- 17.Qh5 Qe6 18.Qd4 1-0 Qd8 19.Qg5+-

Snad jen jako shrnutí celé výměnné varianty bych chtěl uvést, že „není všechno zlato, co se třpytí“, což pro černého znamená dvojnásob. Bílý by si měl odnést z této kapitoly postup f2-f4 a snahu o okupaci pole e5 jezdcem, černý si prohlédnout, jak se dá v tak absolutně nezajímavém a plochem zahájení drasticky odejít.

C02 Chyťte zloděje!!

Chyťte zloděje! Křičte na celou tramvaj a v pravé ruce držte něco (běžněji někoho), co se Vám snažilo ukrást peněženku z Vaší kapsy. Odvlečení delikventa na nejbližší oddělení policie, výslech delikventa, a jeho následné propuštění Ale přistě to tak určitě nenecháte.... Pro někoho docela všední zážitek, pro druhé drsná realita. Varianty, u kterých se zastavíme, mají něco společného. Bílý dělá volavku a nechává se zcela dobrovolně okrást, aby potom mohl černého desperáta podle pravidel divokého západu pověsit na nejbližším stromě zcela ve smyslu tamějších zákonů.

Kap. 3.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.♟g4

Poněkud zvláštní varianta, stejně jako celý index, který byl zatracován právě pro protiakti v centru tahem c5. Až Nimcovič variantu rehabilitoval a oživil ji zajímavými myšlenkami, mezi které patří v první řadě tah 4.♟g4. Jeho nápady jsou v zásadě tyto:

- oběť pěšce d4, kterého musí víceméně černý brát c5xd4
- upevnění pole e5 tahy ♟g3, ♠h2-h4-(h5)
- obléhání pěšce d4 dle schématu ♠a2-a3, ♠b2-b4, ♞c1-b2
- v případě 0-0-0 přichází v úvahu smířit se se ztrátou pěšce tahem c2-c3.

Bílý má plné ruce práce, jak vychytávat všechny možné průlomky černého, když se mu to ale jednou podaří, problémy má pak jenom černý.

Nimcovič - Hakansson Kristianstad 1922

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.♟g4 exd4 5.♠f3 ♟c7 6.♠d3 f5 7.♟g3 ♠xd4 8.♠xd4 cxd4 9.0-0 ♠e7 10.♠e1 ♠c6 11.a3 ♠c5 12.b4 ♠b6 13.♠d2 0-0 14.♠f3 a6 15.♟h3 ♟f7 16.g4 (16.♠g5 ♟g6 17.♠e2 f4) ♟g6 17.g5 ♠d7 18.♠h1 ♠e8 ? (♠ac8) 19.♠h4 ♟h5 20.♠e2 (20.g6 ♟g4 21.gxh7+ ♠h8) ♟f7 21.g6 hxg6 (♟e7 22.gxh7+ ♠h8 23.♠d3 g5 24.♠f3 g4 25.♟h6 ♟f7 /gx f3 26.♠g1 ♠xe5 27.♠f4 ♠g4 28.♠xg4 fxg4 29.♠e5 +/- 26.♠g5 ♟f8 /♠g7 27.♟xe6 ♟xe6 28.♠xe6+/- 27.♟xf8+ ♠xf8 28.♠xe6 ♟f7 29.♠g5 ♠xh7 30.♠f6 ♠g6 31.♠f4+ +-) 22.♠f3 g5 23.♠xg5 ♟g6 24.♠f4 d3 25.♠xd3 ♠xf2 26.♠e2 ♠d4 27.♠f1 ♟h5 28.♟g3 (28.♟xh5 ♠xh5 29.♠xe6 ♠xe2) ♠d8 29.♠g2 ♟h8 30.♟e1 ♠c8 31.♠f3 ♠c3 32.♟f2 d4 33.♠h3 ♟xh3 34.♠xh3 ♠c6 35.♠g5 ♠xg2+ 36.♠xg2 ♠c7 37.♟h4 g6 38.♠c4 ♠e8 39.♠xe6 ♠xe6 40.♠xe6+ 1-0 Stulík - Zita, ČSR 1951, bílý se po poněkud nepřesně rozehraném zahájení dostal ke slovu na královském křídle, kde černého doslova rozmačkal. 5.♠f3 ♠c6 6.♠d3 f5 ♠ge7 7.0-0 ♠g6 8.♠e1

A) 8...♠e7 9.a3! ♠d7 Černý chce provést velkou rochádu, neboť krátká není dobrá pro 0-0 10.h4! ♠xh4 11.♠xh7+! ♠xh7 12.♠g5+ ♠xg5 13.♠xg5 ♟c7 14.♟xh4+ ♠g8 15.♠f6! gx f6 16.ex f6 a černý nepokryje mat. 10.b4 ♟c7 11.♟g3 0-0-0 12.h4! ♠dg8 13.h5 ♠f8 14.♠g5 ♠e8 Postavení černých figur působí divně, avšak využít toho k výhře není snadné. Hrozí f6. 15.♟h2! Zdánlivě podivný tah, jehož ideou je:

1. krytí pěšce h5,

2. umístění střelce na f4, což jinak nebylo možné pro h6, g5.

15...h6 16.♠f3 f6 17.♠f4 f5 18.c3! dxc3 19.♠xc3 g5 (Hrozilo 20.♠xd5!) 20.hxg6 ♠xg6 21.b5 ♠a5 22.♠xd5! exd5 23.♠ac1 ♠c5 (♠c4 24.♠xf5+ ♠d8 25.♠ed1 ♠xa3 26.♠xd5+ ♠e7 27.♠xg6 ♠xg6 28.e6±) 24.♠xf5+ ♠d8 25.♠d4! ♠f8 (♠xf4 26.♟xf4 ♠f7 27.♠xc5! ♟xc5 28.e6 ♠h5 29.e7+ ♠e8 30.♠e6+/-) 26.e6 ♟e7 27.♠xc5! ♟xc5 28.♠d6 ♟xd4 29.e7# /1-0 Katz - Kottnauer, Praha 1932. Černý zvolil zajímavý plán s 0-0-0, jeho protiakte na královském křídle byla ale mnohem pomalejší než akce bílého po sloupci c a v centru. Opět demonstrace toho, že po zablokování centra tahem f5 je černá akce pomalejší;

B) 8...♟c7 9.♟g3 ♠c5 10.h4 ♠f8 (♠d7 11.h5 ♠ge7 12.♟xg7 0-0-0 13.♠g5) 11.h5 ♠ge7 12.h6 g6 13.a3! a5 14.♠g5 ♠g8 15.♠bd2 f6 ♠d2-f1-h2-g4-f6 16.♠b3!! (16.ex f6 ♠d6 17.♟h4 e5 18.♠b5 ♠d7) b6! 17.ex f6 ♟xg3 (♠d6 18.♟h4 e5 19.♠b5 ♠d7 20.♠xc6 ♠xc6 21.♠f4 ex f4 22.♠bxd4 ♠d7 23.♠g5+/-) 18.fxg3 ♠d6 (a4 19.♠xc5 bxc5 20.f7 ♠xf7 21.♠b5 ♠ge7 22.♠e5+ ♠xe5 23.♠xe5) 19.♠b5 ♠a7 20.♠fxd4! ♠f7 (e5 21.♠c6 ♠b8 22.♠b5) 21.c4! e5 22.cxd5 exd4 23.♠e8+ ♠f8 24.f7 ♠f5 (♠e7 25.♠f6) 25.♠xd4 ♠c5 26.♠ad1 ♠b5 27.fxg8 ♟+ ♠xg8 28.♠xb5 ♠f7 29.d6 1-0 Nimcovič - Szekely, Kecskemet 1927. Partie provedená zcela v Nimcovičově stylu. V zablokované pozici využil větší pohyblivosti svých figur ke zvětšování své prostorové výhody. Černého nezachránila ani výměna dam. 7.♟g3 7.♟h3! ♠e7 (Lépe ♠b4+.)

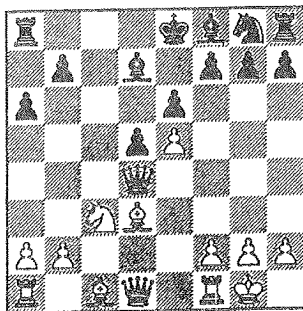
8.g4! ♖c7 9.♙f4 ♘d7 10.gxf5 exf5 11.♙xf5 0-0-0
12.♙xd7+ ♗xd7 13.e6 ♖e8 14.♙bd2 ♙f6 15.0-0 ♖e7
16.b4! g5 17.b5 gxf4 18.bxc6 bxc6 19.♙ab1 ♖e8
20.♙fe1 ♗g7+ 21.♙h1 ♗e7 22.♙g1! ♗g6 (♗f8 23.♙g4)
23.e7+ ♗c7 24.♙b7+! ♗xb7 25.♙d7+ 1-0 Podgorný –
Šnajdar Brno 1939. Bílý provedl aktivní operace na
obou křídlech (díky pevnému postavení v centru) a
zakončil partii úderem na dámském křídle. Plán s 0-
0-0 je zajímavý, zasloužil by si ale přesnější provedení.
♗e7 8.0-0 ♗g6 9.h4 S myšlenkou zapudit
jezdce a získat větší kontrolu nad polem e5. ♖c7
10.♙e1 ♘d7 ♙c5 11.h5 ♗f8± 11.a3 0-0-0 12.b4 Po
zisku kvality 12.h5 ♗e7 13.♗g5 ♖e8 14.♗f7 ♙g8
15.♗d6+ vznikaly bílému problémy s pěšcem h5,
proto by měl černý celkem rovnoprávnou hru. a6

Lépe bylo rovnou ♗b8 13.c3 (13.♗b2!? s dalším
obléháním pěšce d4.) dxc3 14.♗xc3 ♗xb4 15.axb4
♗xc3 16.♗e3 ♗xd3 17.♗xa7+ ♗c8 18.♙ec1+ ♙c6
19.b5 ♗xb5 20.♗d4 vznikala značně nepřehledná
pozice určitě s kompenzací bílého. 13.h5 ♗e7
14.♗d2 h6 15.a4 e5 16.b5 f4 17.♗g4! Nejlepší pole
pro bílou dámu: ostřeluje bod e6 a zabráňuje černé-
mu v postupu ♗g5-g4. ♗b8 18.c3! Otevírá zámek k
pozici černého - sloupec c. ♖e8 19.exd4 ♗d8 20.♙c1
♗b6 21.a5 ♗a7 22.b6 ♗a8 Černá dáma se usadila ve
komfortním křesle na a8. 23.♙c7 ♗f5 24.♗c3! ♗e7
25.♗xd5! ♗xd4 exd5 26.♗xf5 26.♗xd4 exd5
27.♗xd7+! ♗xd7 28.♗e6# 1-0

Bílý provedl naznačený plán čertovsky dobře. Dnes je varianta trochu nespravedlivě na pokraji (spíše až za okrajem) zájmu nejširší veřejnosti, snad díky až příliš křišťálové průzračnému plánu, který v době, kdy se věří více na dynamiku postavení než na trvalé poziční činitele, nemá šanci na prezentaci.

Zájemci o detailní rozbory a více než 300 ukázek varianty s Nimcovičovým tahem 4.♗g4 si mohou na adrese redakce objednat dvoudílnou publikaci Francouzská obrana C02 4.♗g4. Edice ŠMZ č. 54 a 68.

Kap. 3.2. ♙e4 e6 2.d4 d5 3.e5 e5 4.c3 ♗c6 5.♗f3 ♗b6 6.♗d3!? exd4 7.exd4 ♘d7 8.0-0 ♗xd4 9.♗xd4
♗xd4 10.♗c3 a6

Gambitová varianta - jedna z hlavních a nejvyššlapanějších cest. Odbočení po 6. tahu bílého není výhodné ani pro jednu ze stran. Bílí ve vůbec prvních partiích na toto téma bránili svého centrálního pěšce tahem 8. ♗c2?!, což se ukázalo být nedostatečným v několika prehistorických partiích.

Desátým tahem černý naznačuje ochotu obětovaného pěšce držet i za cenu malých pozičních ústupků. Smysl oběti pěšce je:

- náskok ve vývinu (jak už to bývá dobrým zvykem)
- ovládnutí pole d4 a jeho obsazení, nejlépe se pro tento účel hodí bílý jezdec, mnohdy ani střelec nepříjde na poli d4 zkrátka.
- díky náskoku ve vývinu má bílý šanci ovládnout volný sloupec c, což po vniknutí věže na sedmou řadu se rovná černé smrti. Černý se musí snažit vhodnými výměnami otupit tlak bílého, že to není tak jednoduché, demonstruje následující partie.

Molotkin - Pečenkin Rusko 1993

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 ♗c6 5.♗f3 ♘d7 6.♗d3
exd4 7.exd4 ♗b6 8.0-0 ♗xd4 9.♗xd4 ♗xd4 10.♗c3
a6 11.♗e2 ♗e7 Zkoušely se rovnou ústupy dámou
♗a7 12.♗h1 ♗e7 13.f4 ♗c6 (g6 14.♗e3 ♗b8 15.♙ac1
♗f5 16.♗b6 ♗e7 17.♙fd1 0-0 18.♗f5 gxf5 19.♙d3
♗h8 20.♗h5 ♙g8 21.♗xd5 exd5 22.♙c7 ♖e8 23.e6
♗xe6 24.♗d4+ ♙g7 25.♗xg7+ ♗xg7 26.♙h3 1-0
Rouleau - Mahabir, Montreal 1996. Bílý vyvinul své
figury logicky, důležité bylo ovládnutí pole d4, ná-
sledný průlom v centru jen potvrdil převahu bílých
figur.) 14.f5 0-0-0 15.♗e3 ♙c5 16.♗xc5 ♗xc5
17.♙ac1 ♗b8 18.♗e4 ♗d4 19.♗d6 ♗xe5 20.♗xa6!?
♗c6 (Černý nenašel odvahu k zásadnímu bxa6.)

21.♙fd1 ♗b4 22.♗xb7 ♗xb7 23.♗xb7 ♗c4 24.♗a6
exf5 25.♗xc4 dxc4 26.♖e5+ ♗a8 27.h3 f6 28.♙xd8+
♙xd8 29.♗c7 ♙d6 30.b3 c3 31.♙xc3 ♙d1+ 32.♗h2
♗b8 33.♙c4 ♗xc7+ 34.♙xc7 g5 35.♙xh7 ♙a1 36.a4
♙b1 37.♙f7 ♗xb3 38.♙xf6 f4 39.h4 gxf4 40.♙xf4 h3
41.gxf3 ♙c3 42.h4 ♙c5 43.♗g3 ♗b8 44.♗g4 ♗c7
45.h5 ♗d7 46.h6 ♙c1 47.♗g5 ♙g1+ 48.♙g4 ♙h1
49.♗g6 1-0 Andreassen - Teraoka, Aalborg 1987. 0-
0-0 černého vedla k nejasné pozici, ve které černý
nenašel odvahu k sebrání obětovaného střelce. Poté
tahal už jen za kratší konec, i když mu bílý ještě
pomáhal. Za pozornost stojí obsazení pole d4 jezd-
cem při pasivním ♘d7. Rozdíl v jejich působnosti je
ukázkový. 12.♗h1 12.♙d1 ♗b6 13.♗e3 ♖c7 14.f4 ♗c6

15.Ž2 Že7 16.Žac1 Ša5 17.Žb1 g6 18.Žd3 Ža7 19.Šc3 Žc6 20.Že2 Obsazení pole d4 - základní plán bílého. Žb5 21.Žb3 Žc6 22.Žd4 Žxd4 23.Šxd4 Jezdce vystřídala dáma, bílé figury jsou navíc připraveny obsadit sloupec c. Šd8 24.Žbc3 Žc6 25.Šd1 Žc8 26.Žd4! Žb4 27.Žh3 Žd7 Černý král hledá útočiště na dámském křídle. 28.a3 Že7 29.Žhc3 f5 30.Žd3 g5?! 31.g4!! gxf4 32.gxf5 Šg8+ 33.Žh1 h5 34.Šc2!± Šg4 35.fxe6+ Žxe6 Ani jiný tah králem neřeší uspokojivě pozici. (Žd8 36.Žf5 Šh4 37.Žg1!+-; 35...Žc7 36.Žxc6+ bxc6 37.Šxc6+ Žb8 38.Šb6+ Ža8 39.Ša7#, 35...Že8 36.Žg1 Šf3+ 37.Žg2 Žd8 38.Žb6+-) 36.Žg1 Šh3 37.Žg6+ Žf7 38.Žf5 Šh4 39.Žxc8 f3 40.e6+ 1-0 Messere - Zagorovskij, kor. 1967. Bílý sehrál partii ukázkově. Násilná akce černého na královském křídle narazila na destruktivní protiakci, po které neměl černý král kam hlavu složit. Že6 13.f4 Žb4 14.Žd1 Žxd3 15.Žxd3 Šc4 Žb6 16.Že3 Žc5 17.Žxc5 Šxc5 18.f5 d4

A) 19.Šf2!? Žc8 20.Že4 Šc1+ 21.Žd1 Še3? (Šc2 22.Žd6+ Žf8 23.Šxd4±) 22.Žd6+ Žd8 23.Šh4+ Žc7 24.Še7 Žcd8 25.Žc4! 1-0 McMahon - Koch, kor. 1996. Černý si nechal svého chrobáka na d7, navíc předčasnou protiakci umožnil zapojení bílého jezdce do útoku na černého krále. Partie byla sehra- na pomocí informační dálnice (spíše malé nevyšla- pané cestičky) - Internetu;

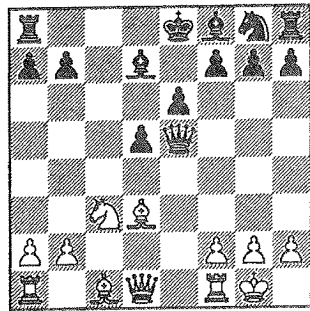
B) 19.b4 Šc7 20.Žad1 Žd8 21.Že4 Šxe5 (0-0 22.f6 Žc6 23.fxg7 Žxg7 24.Žf6!+-) 22.Žxd4 Že7 (0-0 23.f6 gxf6 24.Šg4+ Žh8 25.Šh4!+-) 23.Šd2 Šc7 24.Šg5+ Žf8 25.fxe6! 1-0 Klauner - Jadoul, Berlín 1980. Černý opět vyměnil svého jezdce za střelce,

ponechaný materiál nebyl příliš povzbuzivý, proto se snažil svého střelce oživit tahem d4, zvětšil tím ale také působnost bílého jezdce.

16.b3 Šc7 17.Žb2 b5 Žc6 18.Žc1 Žd8 19.Šf2 Že7 20.Že2 0-0 21.Žd4 Šd7 22.f5! exf5 23.Žg3 g6 24.Šf4 Žfe8 25.Žxf5 Nad černým králem se začíná smrákat, diagonála a1-h8 nevěští nic dobrého. Žf8 26.Žd4 Že6 27.Žh6+ Žxb6 28.Šxb6 Žde8 Na šachovnici zůstali nestejnopolní střelci - také velmi častý úkaz v této variantě. Černý střelec je mnohem pasivnější, proto má větší váhu iniciativa, než bezcenný pěšec d5. Jak by černému bylo hej, kdyby tento pěšec zmizel ze šachovnice! 29.Žf1 Šc7? 30.Žh3!+- f5 31.exf6 Šf7 32.Šxh7+! 1-0 Svešnikov - Razuvaev, Bělehrad 1988. 18.Žc1 Šb7 19.f5! Bílý má vyvinuté všechny figurky, černému se o něčem podobném může jen zdát. b4 Žg8?! 20.fxe6 fxe6 21.Šh5+ g6 22.Šxh7 Žg7 23.Šh8 Žc6 24.Že2±; 19...Že7 20.f6±; 19...Žc8 20.Žf1 → 20.Žxd5! exd5 21.e6 fxe6 Žxe6 22.fxe6 f6± 22.f6! 22.fxe6 Žb5 23.Šh5+ g6 24.Še5 Žg7+- Žc8! g6 23.f7+-; 22...gxf6 23.Šh5+ Že7 24.Šh4 Žg8 (Žg7 25.Žg3) 25.Žxf6+ Že8 26.Šxh7 Δ Šh5+- 23.Žf1 Žd8 24.fxe7 Žxe7 25.Žxg7 Na šachovnici jsou opět nestejnopolní střelci - výhodu má ta strana, jejíž střelec má větší působnost. Žg8 26.Še5 26.Žf6+!? Žc7 27.Še5+ Žb6 28.Žd4+ Ža5 29.a3 → Žc6! Δ Že8-g6 27.Ždf3 Že8 28.Žh6 Šc7 29.Šd4 Šb6?! a5= 30.Šh4±± Žc8 Žd7 31.Že3 31.Žf8 Žxf8 32.Žxf8 Žd7 33.Žf4 33.Žh8!? Žg6? Žd8; 33...h5 34.Šf6+- Δ Žg7 Žc8 Žc2 35.Šg7+ Žc6 36.Žc8+ Žb5 37.Šd7+ Žc6 38.Žb8 35.Šg7+ 1-0

Pozice černého působí dojmem dálnice po celodenním válcování. Jako nápořku, kde hledat, doporučím plán s úschovou krále na dámské křídlo a oponováním věže po c - sloupce. Pro černého je navíc poněkud komické, že i když se protluče do koncovky J:S+p, pěšcová struktura nahrává jen bílému, který se nemá zpravidla čeho obávat. Přece jen lepší postup představuje následující kapitola.

Kap. 33. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Žc6 5.Žf3 Žh6 6.Žd3 7.cxd4 8.cxd4 9.Žd7 10.0-0 11.Žd4 9.Žxd4 10.Žc3 11.Že1 12.Žb5

Druhá alternativa v 10. tahu. Černý se zbavuje nepříjemného pěšce e5 a sází na rychlou mobilizaci sil a pěšce více (centrálního pěšce d5 musí černý „ze zdravotních důvodů“ vrátit). Bílému nahrává dynamika jeho figur a černý král v centru, který povětšinou musí zapomenout na rochádou. Praktické zkušenosti hovoří o tom, že pozice je v dynamické rovnováze, ve které vítězí hráč s lepší orientací v pozici.

exd4 7.cxd4 8.Žd7 8.0-0 9.Žxd4 9.Žxd4 10.Žc3 11.Že1 12.Žb5 13.Žd6 Logický tah, který není ale vůbec dobrý. 12.Žb5

A) 12...Žxb5 13.Žxb5+ Žd8 Sustin hodnotí variantu ve své monografii z roku 1982 jako zajíma- vou, nyní už víme, že jen pro bílého. 14.Že3 Že7 15.Žc1 Žf5 16.Že5 Šf4 (Šb8 17.Šxd5+!! Žd6 18.Šxf3!! exf3 19.Žcd1 b6 20.Žxd6 Šb7 21.Žf8+ Žc7

Salnikov - Prudnikova SSSR 1991

1.e4 e6 2.d4 d5 3.e5 c5 4.c3 Žc6 5.Žf3 Šb6 6.Žd3

22.Ěd7+ ♣b8 23.Ěe8+ ♣c8 24.Ěd6# 1-0 Pytel – Lenk, Polsko 1967. Svižná partie, měla ještě mnoho následníků.) 17.g3 ♣g5 (♣b8 18.Ěxd5+!!) 19.Ěd6 19.♣xf5!! 18.♣xd5+! exd5 19.Ěb6+! axb6 20.Ěe8# 1-0 Foulds – Lang, 1956. Bílý použil skoro bych řekl „standardní“ obět dámy na d5, vše bylo naprosto srozumitelné;

B) 12...♣b8 13.♣f3 14.♣xd5 Tentokrát bez obětí... 15.♣h2+ 15.♣h1 16.♣c6 (16.♣c5) 16.♣g5 17.f4!! h6 (a6 18.Ěd4+–) 18.♣xg7 19.Ěxe6+! fxe6 20.Ěg6+ 19.♣xf6+ 1-0 Tal – Nei, 1958. Bílý nebyl nikdo jiný než známý „bouřlivák“, na partii to bylo také poznat. Zatoulaný střelec h2 mu však vydatně napomohl.

12.Ěxd5 13.♣g4 13.♣h5 14.♣c3 15.♣h4 16.♣c6 17.♣e7! 17.♣h3 18.Ěd8 19.Ěe5 19.♣f4 19.Ěe5 20.Ěd5 21.♣c4 22.Ěxd5 exd5? (12.Ěxd5 23.♣f3 24.Ěd2 (23.♣xf7 24.♣e6+ 25.♣xe7 26.Ěxe7 27.a3 (27.♣b4! 28.Ěg6+ 29.Ěxe8+ 30.Ěxh8 31.♣xf7+–) g6 28.♣f3 29.Ěxg6+! fxe6 30.Ěxe7 31.♣xf6+ 32.♣h8+ 33.♣xg8+ 34.Ěxe7 1-0 Wewior – Menges, kor. 1986. Typická partie pro tuto variantu: černý má pěšce, bílý iniciativu. Záleží na tom, kdo bude vynalézavější... Zde se to podařilo bílému. 14.h4 f5 15.♣f3 exd5 16.Ěxf5 17.♣xf5+ 18.Ěf6

18.Ěg5 19.♣e6+ 20.Ěxf6 gxf6 21.h5+ 22.Ěad1 23.Ěxd5+ 24.♣f7! 25.Ědx5 fxe5 26.♣f6+ 27.g4+ 28.Ěe4+ 1-0 Van Theemsche – Jourdain, Belgie 1997. Značně nepřehledná partie. Na oběti bílého bych nevsadil ani kopějkou, nakonec bílý přece jen překombinoval svého soupeře. h5! 15.♣h3 16.♣e3 16.♣b4 17.♣e4 17.♣c3! 18.Ěe4 19.Ěad1 20.Ěd7! 21.Ěxg7+!! HORŘÍ!! 22.♣f5+!!

A) 22...exf5? 23.Ěxf7+!! 24.♣xf7 25.Ěe7+– 24.♣xf5 25.♣h1+–;

B) 22...♣g8 23.♣e7+ 24.♣xc6 25.♣h1 26.♣e8 (26.♣xc6 27.♣xf7 28.♣xe6+ 29.♣g5+ 30.♣f6+ 31.Ěe7 32.♣g6+ 33.♣xh7 34.♣f7#) 26.♣a3+ 27.♣c3+ 28.♣d3+ 29.♣d4+ 30.Ěe7 31.♣f6! 32.Ě1xe6 33.♣f5+ 34.Ěxb7 35.♣xh2 1-0 Fullbrook – Brown, 1990;

17...♣c7 18.♣c3 19.♣e5 20.♣xf7! 21.♣xh2+ 22.♣e6+ 23.♣f5+ 24.Ěxd5+ 25.♣xd5+ 26.♣f5+– Kuzněcov. 21.♣h1 21.♣xh2? 22.♣xh2 23.♣xf7 24.Ěxe4 25.♣f7 26.♣xc6 27.Ěad1 28.♣a3, 28.Ěd7 1-0

Černý neměl k remíze daleko, zvítězila nejspíš, jak už to v životě bývá, chamtivost a lakota, a poněvadž boží mlýny melou pomalu, ale melou, partie skončila zákonitým výsledkem. Černí by měli do budoucna kopat tímto směrem, jejich pozice je na to dostatečně perspektivní.

Č03-K problému „zdravé hry“

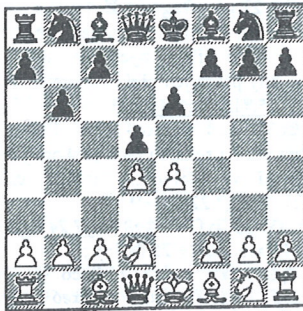
Neprozradím žádné tajemství, když řeknu, že v tomto indexu bílému k dosažení výhody stačí „hrát zdravě“. Jak ovšem taková zdravá hra vypadá? Vzpomínám si, že když jsem byl mladší, vždy jsem velmi stál o to, aby o mně někdo prohlásil, že hraji zdravě. Místo toho o mně jednou Ján Plachetka napsal, že mám sklony k povrchnosti, což mne tenkrát dost naštválo a trvalo mi spoustu času, než jsem pochopil, jak hluboká to byla pravda. Z mých vrstevníků byl za hráče se „zdravým“ stylem hry nejčastěji označován Jirka Štoček. Jednou jsem s ním tento problém rozebíral a ke svému překvapení jsem zjistil, že Jirka považuje toto označení spíše za negativní a představuje si pod ním jakéhosi přírodního šachistu s naprostým nedostatečnou znalostí teorie..

Nejbližší pravdě bude asi ta charakteristika, že zdravá hra vyžaduje spoustu šachových znalostí a zkušeností. V této kapitole se s několika takovými zdravými hráči setkáváte.

Bijte francouzskou na disketách!

Zájemci o disketu s více než 10 000 partiemi
ve formátu CBF pište, telefonujte, mejlujte na adresu redakce!
Cena diskety je 40,- Kč, pokud je objednána i s oběma díly, jen 30,- Kč.

Kap. 41. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 b6

Sokolov - Gulko Moskva 1983

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 b6 4.♘g3 4.c3

A) 4...a5 5.♘g3 ♖f6 6.e5 ♗f7 7.b4 ♘e7 8.♘d3 ♘a6 9.♗f1 ♘xd3 10.♗xd3 ♖c8? (h6!?!; 10...c5) 11.♘g5 ♖a6 12.♗f3 0-0 13.♗h3 b5? (c5) 14.♗d3! f5 15.exf6 ♗xf6 16.♗e3 ♘d6 17.♗xe6 ♗b7 18.♗e3 h6 19.♗g6! ♗a8 20.♗f5 1-0 Kapengut - Mariasin, Minsk 1977. Tato partie je zajímavým příkladem toho, jak špatně pochopil černý fenomén špatného střelce: snaha o jeho rychlou výměnu vedla k zanedbání vývinu a rychlému matu;

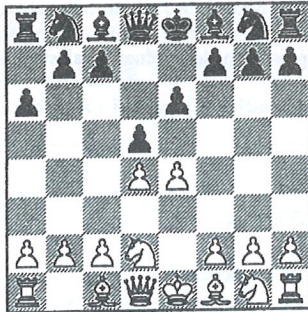
B) 4...dxe4 5.♗xe4 ♗b7 6.♗b5+! ♗d7 7.♗e2 ♗g6 8.♗xf6+ gxf6 (černý možná měl hrát horší koncovku po ♗xf6 9.♗f3 ♘xf3 10.♗xf3 ♗xf3 11.gxf3±) 9.♗f3 ♘d6 10.0-0 c6 11.♘d3± ♖c7 12.a4! c5?! (c0-0-0) 13.♗e4 ♗g8 14.d5! f5 15.♗xf5 ♘d5 16.♗e4 0-0-0 17.a5 ♗g4?! (♗xe4 18.♗xe4 b5±) 18.axb6 ♗xb6 19.♘d5 exd5 20.h3! ♗g8 21.b4! ♗c4 22.♗d1 cxb4 23.cxb4 ♗xb4 24.♗g5 ♗d7 25.♗ac1! ♘c5 26.♗h1 ♗b7? (♗a3) 27.♗xc4!+ dxc4 28.♗c4+ ♗b8 29.♗b1+ ♗b6 30.♗f4 ♗d6 31.♗d4 ♗g8 32.♗b5 ♗d1+ 33.♗h2 1-0 Judasin - Gulko, SSSR 1981, brát na e4 je asi

Dost inferiorní a málo hrávaný tah. K tlaku na pole e4 se černý stejně nedostane, o problému špatného francouzského střelce ještě bude řeč a chce-li černý brát na e4, měl by tak učinit rovnou. Naproti tomu mínusy jsou jasné - ztráta času a v některých variantách oslabené pole c6. K malé, ale zcela jasné a trvale výhodě stačí bílému sebrat na d5, v našich partiích byli bílí ještě výše.

lepší už ve 3. tahu a ponechat si svobodu volby ohledně dalšího plánu; 4.♘d3 ♗b7 5.♘g3 dxe4 6.♗xe4 ♗f6 7.♗e2 ♗xe4 8.♗xe4 ♗xe4 9.♗xe4 ♗d5 10.♗e2± ♗c6 11.♗e3 0-0-0?! 12.0-0 ♗e7 13.c4 ♗e4 14.c5! ♗b7 15.a4! a6 16.b4! ♗xd4 17.♗xd4 ♗xd4 18.c6+ ♗a7 19.a5 ♗d3 20.axb6+ cxb6 21.♗f3 ♗f6 22.♗ad1 1-0 Markovič - Živkovič, Jugoslávie 1978, útok bílého proti dlouhé rochádky byl vzorový.

4...♗f6 5.e5 ♗f7 6.c4! To je další zajímavý strategický prostředek. Akce černého by teď měly být založeny na ovládnutí pole d5 a tlaku proti pěšci d4, jeho nešťastné postavení figury budou ovšem vyžadovat přeskupení, aby se výše uvedené mohlo stát skutečností. ♗b7 7.cxd5 ♘d5 8.♘c4! dtt 9.0-0 c6 10.♗e2 0-0 11.♗e4± Černý sice nemá protihru, ale stojí zatím pevně. a5 12.♗f4 ♗e8?! ♘xc4 13.♗xc4± 13.♘d3! ♗f8 14.♗c3! ♗b7 15.♗ac1 c5 16.dxc5 bxc5 ♘xc5 17.♗f1± 17.♗f1 ♗b6 18.♗b5 ♘c6 19.a4?! 19.♘xc6?! ♗xc6 20.♗g5± ♗ed8! 20.♗g3 ♗b7± 21.♗xc6 ♗xc6 22.b3 ♗b6 23.♗d2 ♗d7? ♗d5 24.♗b5 ♗b6 25.♗e4± ♗xd1+ 26.♗xd1 c4 27.♗f3 ♗h8 28.♗c1 ♗b7 29.h4?! 29.bxc4 ♗xa4 30.♗e3± cxb3 30.♗c7 ♗d5 31.h5 b2? c2h4 32.♗xh4 ♗xh4 33.♗bd6→ 32.♗bc3 ♗xa4 33.♗xd5 b1♗+ 34.♗h2 exd5 35.♗d6! ♗xe5 ♗xd6 36.exd6 ♗f8 37.♗xf7! ♗g8 38.d7 ♗c5 39.♗xd5+ 36.♗xe5 ♗xd6 37.♗xd6 ♗b6 38.♗g3+ ♗g8 39.♗xf7 ♗c5 40.♗xg7+! I přes chyby bojovná a instruktivní partie 1-0

Kap. 42. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 a6

Mnohem lepší varianta než 4.1.

Zdánlivě se podobá „pasování“ v bridgi, ale opravdu jen zdánlivě! Faktem je, že ve spoustě variant francouzské (a i Caro-Kannovy) obrany dochází ke katastrofám právě proto, že černý zanedbal tento tah.

Tah má navíc dva naprosto konkrétní cíle:

1. bere bílému ♘ pole b5 (srovnej s indexy C07-09)

2. získává toto pole pro černého střelce (manévr ♘c8-d7-b5).

Bílý udělá dle mého názoru nejlépe, když si tahu 3...a6 příliš nevšímá, uzavře centrum a rozestaví figury podobným způsobem jako v indexech C05-06. Pak se může ukázat, že tah a6 byl sice užitečný, ale přece jen poněkud předčasný.

Dvojrys - Dolmatov Oděsa 1989

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 a6 4.e5!? c5 Mnohem lepší je 4...♘d7!

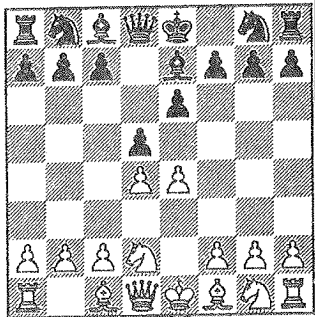
A) 5.a4!? c5 6.dxc5 ♘xc5 (♗c6 7.♗g3 ♘xc5 8.♗b3 ♗b6 9.♘d3±) 7.♗g4= Chytilék;
B) 5.c4?! dxc4 6.♗xc4 ♗b5 7.♗e2 ♗c6! 8.♗b3

Qxc4 9. Qxc4 Qb4+ 7 Dvojrys - Drejev, Oděsa 1989;
5.c3 Qc6 Qd7 6.Qd3 Qb6 (Qb5 7.Qc2) 7.Qd3 Qc6
8.Qc2 cxd4 9.cxd4 Qc8 10.0-0 Qg7 11.Qe3 Qxb2?!
12.Qb1 Qxa2 13.Qd2 Qg6 14.Qxb7 Qa5 15.Qxa5 Qxa5
16.Qg5! Qe7 17.Qxf7 Qa4 (0-0 18.Qh6+ gxf6
19.Qxd7±) 18.Qd6+ Qxd6 19.Qb1! Qe7? (Qdxe5
20.dxe5 Qxe5 21.f4→) 20.Qxg6+ hxg6 21.Qxg6+ Qd8
22.Qf4 Qc6 23.Qb8+ Qd7 24.Qxh8 1-0 Westerinen -
Heyken, Malmö 1985; 6.Qd3 6.Qg3!? cxd4 7.cxd4
 f6 8.Qd3 Qc7 9.0-0! fxe5 10.dxe5 Qxe5 11.Qxe5
 Qxe5 12.Qe1 Qc7 13.Qh5+ Qd8 (Qd7 14.Qxd5
 Qf6±) 14.Qf3 Qf6 15.Qh4 Qd6 16.Qg5 Qf8?! (Qe7
 17.Qe5±) 17.Qxh7 e5 18.Qac1 Qe7 19.Qg6 Qd7
 20.Qe3! Qg4 21.Qxe5! Qxe5 22.Qc5 1-0 Chytilík -
 Dubinka, Horní Bečva 1993, ukrajinská slečna ša-
 chistka byla po partii velmi, velmi zklamáná... Qge7
 Qd7!? 7.Qd3 cxd4 8.cxd4 Qf5 9.Qe2 Qe7 10.0-0 Qb6

11.a3± Qd7 a5!? 12.Qc2 Qc8 13.b4 a5 14.bxa5 Qxa5
15.Qxf5 exf5 16.Qf4 Qc6 Qe6 17.Qa4+ Qc6 18.Qxe6
fxe6 19.Qg5 0-0 20.Qxe7 Qxe7 21.Qab1± Belov
17.Qe6!± 17.Qd2 Qc4 18.Qb4 Qxb4 19.axb4 0-0=
Qxe6 18.Qe5 Qa6 Qc3 19.Qxe6 fxe6 20.Qg5±;
 18...Qd2 19.Qxe6 Qxd1 20.Qxg7+ Qf8 21.Qxd1 Qxg7
 22.Qd3± 19.Qxe6 Qxe6 20.Qd2! Qa6 Qe6 21.Qe1
 Qxd4 22.Qf3 Qxf3+ 23.Qxf3 Qf6 24.Qb4 Qc7
 25.Qf4+ 21.Qb4! 21.Qa4+ Qc6 22.Qxa6 bxa6
 23.Qf6! Qa7 Qc6 22.Qxc6 Qxc6 23.Qe1 Qe6 24.Qe1!
 Qd7? Qxe1+ 25.Qxe1 Qe6 26.Qf1! (26.Qxe6 fxe6
 27.Qc7 Qxb4 28.Qc8+ Qf7 29.Qxh8 Qxa3 30.Qb8 Qf6
 31.Qxb7±) Qxb4 27.Qb5+ Qe7 28.Qxb7+ Qf6
 29.axb4± 25.Qxe6 fxe6 26.Qxe7 Qxe7 27.Qc7+ Qd8
 Qd6 28.Qc1+; 27...Qf6 28.Qh5 g6 29.Qh4+ 28.Qc1 1-0

Příběh jednoho velmistra

Kap. 4.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qd2 Qe7

Podobná varianta jako 4.2., myslím si, že právo 3. tahu by se dalo využít lépe. Strategické plány bílého se tedy shodují s výše uvedenou kapitolou.

Moje krátká úvaha bude patřit ruskému velmistrovi Ratmiru Cholmovovi, o němž nedávno vyšel jednom ruském časopise článek s názvem „Náš samorost“. Cholmovův život je do jisté míry pro velmistry z bývalého SSSR typický. Skvělý talent, deset let vojenské služby v ponorce, nádherná výhra s Fischerem v Havaně 1965, logická hra snoubící se s nečekanými nápady, hektolitry vypité vodka, hmotná bída - to jsou hlavní determinanty Cholmovova života. Dnes již Cholmov opustil ponorku a Fischera již nejspíš také neporazí, ostatní charakteristiky ale zůstaly. Již Platon věděl, že filozof je bohatý jen a jen svými idejemi...

Cholmov - Šereševskij Daugavpils 1978

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qd2 Qe7 4.Qg3 4.Qd3 c5 5.dxc5

A) 5...Qf6 6.Qe2 Qc6 7.Qg3 0-0 8.a3! Qxc5 9.0-0 Qe8 10.e5 Qd7 11.b4± Pozice bílého je o něco příznivější, černý má jen málo protihy. Qf8 12.Qb2 Qb6 13.Qad1 a5 14.b5 Qa4!? 15.Qa1 Qb8 16.Qe4! Qc5 (Qxa3 17.Qe3! Qh6 18.Qf6+! gxf6 19.Qxh6 f5 20.Qg5 Qc7 21.Qxf5 exf5 22.Qe1+→) 17.Qf6+! gxf6 18.exf6 e5 (Qxd3 19.Qxd3! Qh6 20.Qe5±) 19.Qxe5 Qxd3 20.Qxd3 Qf5 (Qxf6 21.Qg3+ Qg7 22.Qd3! Qxe2 23.Qxf6±) 21.Qg3+ Qg6 22.Qxg6! hxg6 (Qxe2 23.Qe7+ Qh8 24.Qg8#) 23.Qh5 Qg7 24.Qf3! Qf8 25.Qxg6+! fxf6 26.f7+ Qh7 27.fxe8 Qxe8 28.Qc3 d4 29.Qxd4 Qh6 30.Qd1± b6 31.Qxb6 Qd7 32.Qc7 Qd8 33.Qf6 Qe2 34.Qxd7+ Qxd7 35.Qxd7+ Qg8 36.Qd5+ Qf8 37.g3 1-0 Kengis - Nevedničij, Pavlodar 1987, brilantní otočná partie s mnoha nádhernými, navíc zřejmě zcela korektními, oběťmi;

B) 5...Qxc5 6.Qg3 Qf6 7.e5 Qg4?! 8.0-0 Qc6 9.Qe2 f6 10.Qb3 Qb6 11.exf6 Qxf6 12.c4! dxc4 (Qe5!?) 13.cxd5 Qxf3+ 14.gxf3 Qe5! 15.Qb5+ Qf7 16.f4±) 13.Qxc4 0-0 14.Qg5 Qg6 15.Qh4 Qh8 16.Qg3

e5 17.Qad1?! (17.Qd3!±) e4 18.Qh4 Qe8 (Qf7 19.Qd2 Qxf2! 20.Qxf2 Qg4 21.Qxb6 Qxe2 22.Qxf6 Qxf6 23.Qxe2 axb6±) 19.Qd5? Qe6 20.Qg5! V započatém bludu jest nutno pokračovat. Qe3?? (vyhrávalo Qxc4! 21.Qxc4 Qe3! 22.fxe3 Qxe3+ 23.Qf2 Qxg5+→, černý byl ovšem ve škole při studiu kombinatoriky nepozorný - zrovna v tomto případě na pořadí tahů velmi záleželo!) 21.Qxe6 Qxf1 22.Qg6+!! Strašně překvapení. hxg6 23.Qxe4 Qxg3 24.hxg6 Qxf2+ 25.Qh2 Odražení matových hrozeb bude stát černého mnohem víc než jen pouhou věž, kterou má v současné době navíc. Qf7 26.Qxg6 Qd8 27.Qxf7 Qxf7 28.Qh5+ Qg8 29.Qh7+ Qf8 30.Qf5+→ Konec kouzla, bylo by zajímavé zjistit, jakými výrazy častoval černý po partii sebe, soupeře i okolní svět. Qe7 31.Qh4+ g5 32.Qb4+ Qe8 33.Qxf7 Qxf7 34.Qd2 Qd8 35.Qe4 Qd4 36.Qxb7 g4 37.b4 Qf8 38.Qc5 Qd8 39.Qb8+ Qe7 40.Qxa7+ Qe8 41.Qa8+ Qe7 42.Qe4+ Qe5 43.Qf4 Qf7 44.Qb3 Qb6 45.Qc5 Qh6+ 46.Qg1 Qg6 47.Qe4+ Qf6 48.Qf1 Qe7 1-0 Kapengut - Kuprejčik, Minsk 1975, partii jsem do této knihy zařadil kvůli krásné kombinaci, za před-

chozí ležerní hru by si bílý zasloužil propadnout, paní učitelka se asi zrovna nedívala...;

4.e5 b5 5.c3 g5? 6.♘d3 b6 7.b4 c5 8.a3 a5 9.b5 cxd4 10.cxd4 ♘d7 11.f4 a4 12.fxg5 ♘xg5 13.♘f3 ♖b4+ 14.g3 ♗e7 15.♖h3 ♖f8 16.0-0 ♗d7 17.♖f5 1-0 Korčňoj - Rivas, Pamplona 1995, partie je otřesným případem toho, jak dopadne velmistr, který dojde k závěru, že v životě hrál už všechny běžné varianty a zkusí proto "něco zvláštního".

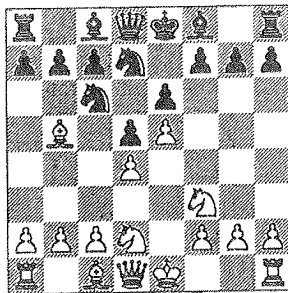
4...♖f6 5.e5 5.♘d3 c5 6.dxc5 dxe4 7.♖xe4 ♖xe4 8.♗xe4 ♗xd1+ 9.♗xd1 ♗xc5 10.♗e2 0-0 11.♘d1± Těžko věřit, že partie skončí během 10 tahů... ♗e7 12.♗f4 ♖a6 (♖c6) 13.c3 ♖c5 14.♗c2 ♘d7 15.a4! ♖c6 16.♖e5! ♗xg2?! 17.♗g1 ♖c6 (♗e4! 18.♗xe4 ♖xe4 19.♖h6 ♖g5 20.♗xg5 ♗xg5 21.♗xg5 f6 22.♗h5 fxe5 23.♗xe5±) 18.♖h6 ♖f6 19.♗xg7+ ♗xg7 20.♗g1 f5 21.♗xg7+ ♖h8 22.♗g5 1-0 Zapata - Rohde, Las Vegas 1991, zajímavý matový útok v koncovce ♖fd7 6.♘d3 b6 7.♗e2 a5 8.0-0 ♖a6 9.c4! Typický tah, na protihru s využitím pole d5 a diagonály a8-h1 má

černý málo prostoru. ♖c6 dxc4 10.♖xc4 ♖b7? 10.a3 a4 11.cxd5 ♗xd3 12.♗xd3 exd5 13.♗b5! ♖d8 14.♖h1! Bílý vede hru nádherně - postavení svých figur zlepšuje a soupeřových zhoršuje. ♗d7 15.♖c3 ♖a5 16.♗d3 ♖d8 17.♗g5! Výsledkem zahájení je pozice, v níž má bílý volné ruce pro hru na královském křídle, zatímco černý je zatím zcela bez protihry. ♖e6 18.♗xe7 ♗xe7 19.♗ac1 0-0 20.♗fd1± ♗d7 21.g3! ♖c6 22.♗c2! ♖e7! 23.♖h4! g6! 24.f4 ♖g7 25.♖g2 ♗d8 26.h3 Je poučné sledovat logiku hry obou stran. c5? Po výborném přeskupení svých figur dělá černý rozhodující chybu, zatímco po ♖ef5! 27.♖xf5 (27.♖f3 ♖h5!?) ♗xf5 28.♗e2 ♖e6± by neměl daleko k vyrovnaní. 27.dxc5 ♗xc5 28.♗cd2± ♗c6 29.♖e4! ♗c1? ♗c4 30.♖f6+ ♖h8 31.♖f3± 32.♖f6+ ♖h8 31.♗xc1 32.♗c2! ♗b1 33.♗d2 ♖e8 34.♗c1! ♗a2 35.♖xe8 ♗xe8 36.♗b4! g5? ♗d8 37.♗c2± 37.fxg5 ♖g6 38.♖f3 ♖e6 39.h4! ♗b3 40.♗c8+ ♖g7 41.♖d4 1-0

C04 Návštěva u bludných Holanďanů

Zarytí příznivci této varianty mi to možná neprominou, můj názor ovšem je, že je celá *divná*. Jak uvidíte, černý již v počátečních tazích nemůže standardně dokončit vývin a je nucen dalekosáhle přeskupovat figury po často zcela neuvěřitelných, a co hlavně, dlouhých trasách. Nápadné je, že i když se černému toto přeskupení povede, neznamená to ještě, že jeho figury získaly náležitou souhru: podobají se spíše bludným Holanďanům či zombiím bezduše se potulujícím po šachovnici. Snad následující kapitola přesvědčí černé, že existují lepší varianty francouzské nebo i mnohem lepší zahájení...

Kap. 5.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖d2 ♖c6 4.♖f3 ♖f6 5.♖f3 ♖d7 6.♖b5!

Kromě tohoto tahu hrává bílý ještě 6.♖b3 a 6.♗e2, probíraný tah 6.♖b5 je ovšem nejráznější a zajišťuje bílému dle mínění autorů jasnou výhodu.

Bílý by měl svou hru orientovat následujícím způsobem:

1. po případné výměně na c6 boj o černá pole s využitím prostorové převahy

2. nedojde-li k výměně na c6, připadá do úvahy otevření centra s využitím náskoku ve vývinu, jiným plánem je útok na královském křídle při uzavření centru.

Černý disponuje dvěma postupy pěšců v centru: f7-f6 a c7 (případně c6) -c5. Bílý ale rozhodně nemusí být Dominikem Haškem na to, aby je „vychytal“.

Rodriguez - Pecorelli Garcia Kuba 1997

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖d2 ♖c6 4.♖f3 ♖f6 5.e5 ♖d7

6.♖b5 a6 Jiné možnosti jsou:

6...♖cb8 7.0-0 b6 8.♗e1 ♗e7 9.♖f1 ♖a6 10.♖a4! c5 11.c3 b5 12.♗c2 ♖c6 (♗c4) 13.dxc5 ♗xc5 14.b4 ♗e7 15.♗d3! ♖b6 16.♖g3 ♖c4 17.♖h5 g6 18.♖f6+ ♗xf6 19.exf6 ♖b7 20.a4 ♗xf6 21.axb5 ♖e6s (♖xb4 22.♗xc4 dxc4 23.♗g5 ♗xc3 24.♗xa7!+) 22.♖xe5 ♖xe5 23.♗e3! d4 (♖xd3 24.♗xd3 0-0 25.♗xa7+) 24.♗xd4 1-0 Psachis - Landenbergue, Ženeva 1992, černému chyběla kromě pár temp i nějaká hlubší

koncepce...;

6...f6 7.exf6 ♗xf6 8.♖f1! ♗d6 9.♖e3± Tento manévr stojí za zapamatování, jezdec zabraňuje postupu e5 a může případně zasáhnout na obou křídlech. 0-0 10.0-0 e5? Ukáže se být nekorektním. 11.♖xd5 ♗g6 12.♗xc6 bxc6 13.dxe5 ♖c5 14.♖f4 ♗f5 15.♗e2 a5 16.♗e1 g5 17.♗c4+ ♖h8 18.e6+ ♖f6 19.♗e5 ♖xf2+ 20.♖h1 ♗g4 21.♗xg5 1-0 Gubnitzki - Landwehr, kor. 1980;

6...♗e7 7.0-0 (7.♖b3 a5 8.a4 ♖cb8 9.h4! b6 10.♖g5 h6 11.♖d6 fxe6 12.♗h5+ ♖f8 13.♗h3 ♖a6 14.♗f3+

♣g8 15. ♣f7+ ♠h7 16. ♠xh6! → Georgiev – Borngas–
ser, Chalkhidiki 1990, strašlivý útok bílého rychle
rozhodl! a6 8. ♠xc6 bxc6 9. ♠b3 c5 10. ♠a5! ♠b8
11. dxc5 ♠xc5 12. ♠g5 ♠d7 13. ♠d2 ♠b6 14. ♠b4! h6
15. ♠e3! ♠e7 16. ♠c3 ♠xc3 17. fxe3 0–0 18. b4! ♠d7
19. ♠d4 ♠c8 20. ♠db3 ♠e8 21. ♠c5± Pozice černého je
zcela bezperspektivní. ♠d7 22. ♠ab3 ♠b6 23. ♠f4 ♠g5
24. h4 ♠h5 25. ♠a5 ♠b5 26. ♠d4 ♠f8 27. a4 ♠c4 28. ♠c6
♠fe8 29. ♠g4 ♠c8? (♠e2) 30. ♠d7! ♠h8 31. ♠xg7!
♠xg7 32. ♠f6 ♠g6 33. ♠xe8+ ♠f8 34. ♠xc7 1–0 Palac
– Landenbergue, Praha 1990, důsledná strategie
bílého přivedla ke komické závěrečné pozici, v níž je
chycena černá věž;

6...a5 Se značně bizarním plánem, při správné hře
bílého by ale měl v černém táboře zavládnout smu-
tek...

A) 7. a4 ♠a7 (♠cb8!)? 8. 0–0 ♠e7 9. ♠e1 b6
10. c3 ♠a6) 8. ♠d3 c5 9. c4 cxd4 10. cxd5 ♠c5 11. ♠c4
exd5 12. ♠a3 ♠e7 13. 0–0 ♠c6 14. ♠c2 ♠g4 15. ♠b5
♠e6 16. h3 ♠h5 17. g4 ♠g6 18. ♠cxd4± Švidler – Mar-
tinez, Dortmund 1991;

B) 7. 0–0! ♠a7 (♠e7, pak je 6. tah černého
zcela zbytečný) 8. ♠d3 c5 9. c4!

B1) 9...cxd4 10. cxd5 ♠c5

B1a) 11. dxe6! ♠xe6 (♠xd3
12. exf7+ ♠e7 13. ♠e4 ♠xc1
14. ♠xc1 →) 12. ♠b3 ♠xb3 13. axb3
♠e7 14. ♠c4! b5 15. ♠d3!± ♠b8
16. ♠f4 ♠b7 17. ♠c1 ♠d5 18. ♠e2 0–0
19. ♠fd1 ♠xb3 (♠e6 20. ♠e3 ♠c5
21. ♠c2±) 20. ♠c3! ♠d7 21. ♠c2 ♠a1
22. ♠xd4 ♠e6 23. ♠xh7+ ♠xh7
24. ♠d3+ ♠g8 25. ♠xd7 1–0 Topalov
– Draško Vrnjačka Banja 1991;

B1b) 11. ♠c4 exd5 12. ♠g5
♠c7 13. ♠a3↑;

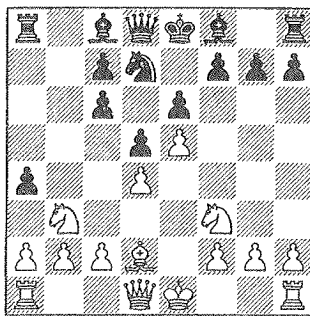
B2) 9...dxc4 10. ♠xc4 ♠c6 11. ♠e4!
(11. ♠g5 ♠c7 12. ♠c1 h6 13. ♠d2±) cxd4 (♠xd4
12. ♠xd4 cxd4 13. ♠xd4 ♠c5 14. ♠d6+ ♠f8
15. ♠c3±) 12. ♠xc6 bxc6 13. ♠xd4 c5 14. ♠g4
♠a6 (g6 15. ♠g5 ♠c7 16. ♠fd1±) 15. ♠d6+!±
♠xd6 16. ♠xg7 ♠f8 (♠f8 17. ♠xh8 ♠xf7 18. ♠g5
♠b6 19. ♠xf7±) 17. exd6 ♠xf7 18. ♠g5 ♠b6 (f6
19. ♠e1 e5 20. ♠xe5 ♠xe5 21. ♠xe5+ fxe5
22. ♠xd8 ♠f7 23. ♠g8+ ♠f8 24. ♠e6+ ♠xd8
25. ♠e7+ →) 19. ♠e7! →

B2a) 19...♠d3 20. ♠e5 ♠f5
(♠xe5 21. ♠xf8+ ♠d7 22. ♠xa8 →)
21. ♠xf8 ♠xe5 22. ♠xe5 ♠xf8
23. ♠b8# →;

B2b) 19...♠a6 20. ♠g5 ♠a7
21. ♠xh7 (21. ♠xf8 ♠xf8) ♠d3
22. ♠xf8+! 1–0 Janovsky –
Naumkin, Moskva 1995. K podání
důkazu, že 6...a5 není dobrý tah, by

možná stačilo uvést méně variant,
když ale ony jsou všechny tak pěk-
né...

7. ♠xc6 bxc6 8. ♠b3 a5 c5 9. ♠g5 ♠e7 10. ♠a5 ♠xe5
(♠b8 11. ♠xe7 ♠xe7 12. c3 0–0 13. 0–0 c4 14. b4 cxb3
15. axb3±) Jemelin – Rjazancev, St. Petersburg 1996)
11. dxe5 ♠xg5 12. ♠c6 ♠d7 13. ♠xg5 h6 14. ♠xf7 ♠xf7
15. 0–0 16. ♠d7 17. ♠a5 ♠ab8 (♠f4 18. ♠xf4
♠xf4 19. ♠b3 c4 20. ♠c5±) Drei – Naumkin, Toscolano
1996) 18. c4 ♠f4 19. ♠e2± Judasin – Draško, Tbilisi
1987. 9. ♠d2! Plán bílého po tomto flegmatickém
tahu bude jednoduchý, ale velmi účinný, v této partii
černý našel způsob, jak se elegantně zbavit svých
slabin na dámském křídle. 9. ♠g5 ♠e7 10. h4 h6
11. ♠e3 a4 12. ♠c5 ♠xc5 13. dxc5 ♠a6∞ Tolnai –
Monin, Budapest 1990. a4

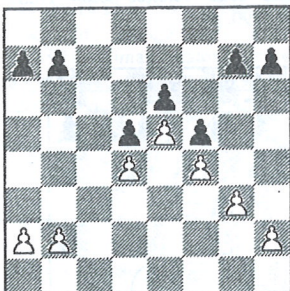
9...♠b4 10. a3 (10. 0–0!) ♠xd2+ 11. ♠xd2 a4 12. ♠a5
♠a6 13. ♠c3 c5 (♠b8±) 14. dxc5 c6 15. b4 axb3
16. ♠xb3± 10. ♠a5 ♠b8 ♠a6 11. c4 a3 12. b4± 11. c4 a3
♠a6 12. ♠xa4 ♠xc4 13. ♠c2± 12. b4 Δ 13. c5 → dxc4
♠a6 13. c5 ♠e7 (♠d3? 14. ♠g5) 14. ♠b3± 13. 0–0 ♠a6
14. ♠e1 ♠b5 15. ♠c1± ♠d5 16. ♠xa3 ♠d7 17. ♠c3 ♠b6
18. a3 h6 19. ♠c2 ♠a4 20. ♠c1 ♠e7 21. ♠e3 ♠b5 Černý
má problémy na obou křídlech a nemůže si dovolit.
0–0? 22. ♠xh6! → 22. ♠d2 0–0 23. ♠b1 f5 ♠a7 24. ♠c3
♠d7 25. ♠xh6! gxb6 (♠xd4 26. ♠xb5 cxb5 27. ♠c6)
26. ♠xh6+ → 24. exf6 ♠xf6 ♠xf6 25. ♠c3 ♠d7 26. a4
♠a6 27. ♠e4 ♠xd4 28. ♠xd4 ♠xd4 29. ♠xc6± 25. ♠c3
♠h5 ♠f5 26. ♠b2!± 26. ♠f4! ♠af8 ♠h4! 27. ♠e4 ♠d5
28. ♠g3 ♠h5±; 26...♠xf4 27. ♠xf4 ♠d6 28. ♠e4 (28. ♠e5
♠xe5 29. ♠xe5±) ♠xh2+ 29. ♠f1± 27. ♠g3 ♠d6 28. ♠e4
♠g6 29. ♠b7! 29. ♠xd6? cxd6 30. ♠xd6 ♠xg2+! =
♠xg3 30. hxc3 e5 31. dxe5 ♠xe5 32. ♠bc5! → ♠g4
33. ♠c2 ♠h8 34. ♠c3 ♠f6 35. a4 ♠xg3 36. fxc3 Útok na
kasárna Moncada byl odražen, krásná koncepce bí-
lého triumfovala. 1–0

C05 Hlavní proud - nebojte se knížek

Kap. 6.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟d2 ♟f6 4.e5 ♟f7 5.f4

Starého psa novým kouskům nenaučíš. Nechuť některých hráčů studovat nové a nové věci se rozrůstá do neuvěřitelných rozměrů. Naopak ti pracovitější se dřou hodiny a hodiny, večer co večer. Ti ještě snazivější místo s manželkou usínají s Encyklopedií pod polštářem a v noci vyrazí ze spaní index za indexem. Nejlepší je však osvědčená zlatá střední cesta. Juknout sem tam velmistřům do jejich teoretické kuchyně nezaschodí, stejně jako usínat s manželkou, ta narozdíl od Encyklopedie nemusí být ani vlastní. V následujícím labyrintu variant jsem se snažil najít cestu vedoucí ven z bludiště, není vyloučeno, že někde za rohem čeká bájný Minotaurus.

Kap. 6.1.1. Systémy e f7-f5

Černý se rozhoduje v centru zachovat pasivitu a svou protihru bude hledat na dámském křídle. V několika partiích hledal černý král úkryt na dámském křídle. Plány obou stran bych shrnul takto:

- bílý se bude snažit postoupit g3-g4 a po otevření sloupce g získat na královském křídle výhodu. Pokud černý zachová pasivitu na dámském křídle nebo tam schová krále, na aktuálnosti získá postup b2-b4.

- černý se zpravidla snaží rochovat nakrátko, respekt si získává postupem a pěšce do ležení bílého s obsazením bílých polí dámského křídla. Při případném brání na f5 by měl černý uvažovat výhradně o exf5 s dalším využitím pole e6 pro svého ♟.

První partie je typická pro danou variantu - bílý nastupuje na královském křídle, černý na dámském. V časové tísní se vše komplikuje a následuje rychlý knockaut.

Vajda - Marin Bukurešť 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟d2 ♟f6 4.e5 ♟f7 5.f4 c5 6.c3 ♟c6 7.♟d3 ♟b6 f5?! 8.♟d3 cxd4 9.cxd4 ♟b6 10.♟e2 ♟e7? (♟b4+ 11.♟f2 ♟e7±) 11.0-0 ♟f8 12.♟h1 ♟d7 13.♟c3 ♟b4? (♟xd4 14.♟e3 ♟c5 15.♟xd4 ♟xd4 16.♟xd4 ♟xd4±; 13...0-0-0?! 14.♟e2 ♟a6 (a5 15.a3 ♟a6±) 15.a3 ♟c7 16.♟d2 ♟g6 (♟xb2? 17.♟a4 ♟xa4 18.♟xa4+ b5 19.♟a5±) 17.♟c1 0-0 18.♟a4 ♟xa4 19.♟xa4 ♟ac8 20.♟c2± ♟a6 21.♟fc1 ♟xc2 22.♟xc2 ♟d8 23.h3! h6 24.b4 ♟b8 (♟h8 25.♟xa6 ♟xa6 26.♟xa6 bxa6 27.♟c6±) 25.b5 Výhoda bílého vykrystalizovala v ovládnání volného sloupce a dvojici střelců. ♟d7 26.♟e1! ♟h8 27.♟d3 ♟g8 28.♟c5 ♟g8 (♟xc5 29.♟xc5 ♟c7 30.♟xa7+) 29.♟b3± a5 30.♟xa5 (30.♟xa5 ♟a7±) ♟xa5 31.♟xa5 b6 32.♟c6 Poziční výhoda se proměnila v pěšce, realizace nečiní bílému větších problémů. ♟g6 33.♟xd8 ♟xd8 34.♟c6 ♟g8 35.♟b4 ♟a8 36.♟d1 ♟g8 37.♟c7 g5 38.g3 gxf4 39.gxf4 ♟d8 40.♟g2 ♟a8 41.a4 ♟b8 42.h4 ♟h8 43.h5 ♟g8 44.♟f3 ♟d8 45.♟e7 ♟e8 46.♟xf8 ♟xf8 47.a5! 1-0 Šamkovič - Gurgeni, Tbilisi 1969. Bílý dobře sehraňá partie. Postup ♟b2-b4-b5 je učebnicový, ♟b6 se potom cítí velmi špatně, důležitá byla také kontrola pole c5. 8.g3 a5 9.a4 cxd4 10.cxd4 ♟b4+

11.♟f2 f6 12.♟g2 0-0 13.♟d3 ♟h8 14.♟b1!? ♟e7 15.h4 f5! Jiným pořadím tahů se dospělo k základní výstavbě černého. ♟db8?! 16.♟xh7! ♟xh7 17.♟g5± 16.♟e2 ♟db8 17.g4! ♟a6 fxe4? 18.♟g5 h6 19.♟c2 ♟f5 20.♟g3+ 18.b3 18.♟a2?! ♟ab4! 19.♟a3 fxe4! 20.♟g5 h6 ♟a2.♟g3 ♟xd4 22.♟xg4 ♟xe5!± ♟d7 ♟cb4 19.gxf5 exf5 20.♟g3 ♟d7 21.♟g5 ♟ac8 22.♟b2±; ♟18...♟ab4! ♟xal 19.gxf5 exf5 20.♟g3 ♟d7 21.♟b2 d8 ♟e6±, bílý má problémy s vývinem dámského křídla. 19.♟a2! ♟ac8 ♟cb4 20.♟d2 ♟ac8 20.gxf5 exf5 21.♟g3 ♟cb4 22.♟e2!± ♟c6 23.e6! ♟xe6 24.♟e5 ♟c7 25.h5→ ♟d6 ♟g8 26.♟g6! ♟f6 hxe6? 27.hxe6 (♟h8!) ♟f6 28.♟xf5! ♟xf5 29.♟xf5 ♟f6 30.♟h8+! ♟xh8 31.♟h1+ ♟g8 32.♟h7+ ♟f8 33.♟h8+ ♟g8 34.♟xg8+! ♟xg8 35.♟e8# 27.♟xf5! ♟f8! ♟xf5 28.♟xe7+ 28.♟xe6+ ♟xe6 29.♟xf8 ♟xf8 30.♟h1 30.♟xe6?! ♟xe6± ♟ce7?! ♟xe2+ 31.♟xe2 ♟c6 (♟e2; ♟c2 32.♟d2 ♟d8) 32.♟e5! ♟g8 (♟d3) 33.♟e3! (33.♟f5 ♟d3 34.♟e8+ ♟xe8 35.♟xe8+ ♟f7 36.♟d6+ ♟f6) ♟f6 34.♟e8+ ♟f8 35.♟b5! ♟c2+ 36.♟f3± 31.♟e5± ♟xe5 32.fxe5 ♟g8 33.♟f5 ♟f7 34.♟d6 ♟f8 35.♟e4 ♟c7 36.♟d2! ♟e7? ♟h8 37.♟e6 h6 38.♟c1 ♟c6 39.♟xd5± 37.♟g5 ♟c7 38.♟c1 ♟e2? 39.♟e6+ ♟h8 40.♟f1+ ♟e1!± 41.♟xe12 41.♟g1!+ ♟c2+ 42.♟h1 ♟f2 43.♟g1 ♟f3+ 44.♟g2 44.♟h2? ♟xh5+ 45.♟h3 ♟f2+ 46.♟g2 ♟xg2+ 47.♟g2 ♟xg5+ 48.♟f3 ♟c1! = ♟xh5+ 45.♟g1 1-0 ♟d1+ 46.♟h2 ♟h5+ 47.♟h3

Předcházející partie by mohla svádet k mylnému

dojmu, že na dámském křidle může hrát aktivně pouze černý. Při nepřesné hře černého však může bílý získat rozhodující právé tam. Důkazem tohoto tvrzení je následující partie z doby, kdy Uhlmann ještě nepatřil k nejzásadnějším francouzským obránám.

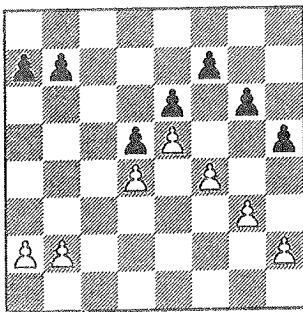
Suetin - Uhlmann Sarajevo 1965

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ž2d2 Žf6 4.e5 Žfđ7 5.f4 c5 6.c3
Žc6 7.Žđf3 Wb6 8.g3 cxd4 9.cxd4 Žb4+ 10.Žf2 f5
11.Žu2 11.Že2 Wc7 12.Žc5 Žb6 13.a3 Že7 14.Žc3 a6
15.Žd3 Žd1 16.We2± Černý má problémy s umístě-
ním svého krále, 0–0–0 je nebezpečná pro Žb2–b4,
0–0 se černému nelibila pro standardní postup Žg3–
g4. Čc8 17.Žag1! g6 18.g4 Ža5 19.gxf5 exf5! 20.h4
Žac4 21.Žxc4 Wxc4 22.Wxc4 Žxc4 23.h5! gxh5
24.Žd2! h4 25.b3 Čc6 26.a4! Že6 27.Žxh4 Žxh4+
28.Žxh4 Žf7 Bílému se podařilo vytvořit černému
slabiny d5, f5 a h7. Poslední má největší význam a
bílý se na ni soustředí 29.Žh6! Žd7 30.Žg3 Čc8
31.Že2 Čcg8 (b5 32.axb5 axb5 33.Žg1!± s dalším
Žg1–f3–g5+...) 32.Čxg8 Čxg8 33.Žxh7+ Čg7
34.Žh5! Výměna věží by dala černému šanci na pře-
žití díky nestejnobarevným střelcům. Žg6 35.Žg3
Čf7 36.Žb4 Žb8 37.Žc5 Žc6 38.Žb6 Čf8 39.Že3 Čf7
40.Žd3 Čf8 41.Žc3! a5 42.Žc5 Čxg8 43.Žg5+ Žb7
44.Žh5! Čh8 45.Žb6 b6 46.Žxb6 Žb4 47.Žxa5 Žd3+
48.Žc3 Čc1 49.Žc3! Čxc3 50.Žg3! Pointa oběti figu-

ry. čh6 51.čh6 čf7 52.a5 če6 53.a6 čxc6 54.čxd3
čxa6+ 55.čb4 1-0 Padevsky – Pietzsch, Kecskemet
1966. Bílým dobře vedená partie, černý za celou
dobu nebyl schopen vyřešit problém umístění svého
krále. čd8 12.čh3 12.čd3 čd7 13.če2 a5! Důle-
žitý tah pro podobná posíční schémata: pokud bílý
zahraje ča2-a4, černý má v moci pole b4, pokud
hraje ča2-a3, černý ovládne pomocí ča5-a4 bílá
pole na dámském křídle (c4 a b3) s reálnou proti-
hrou, jestliže bílý dovolí postup pěšce až na a3, pak
mu vzniká slabina na a2 a c3. 14.a3 (14.b3 ča6
15.čb2 čc7 16.čc1 če7 17.a3 čf7 18.čc3 a4 čKc Kai-
ser – Scholz, kor. 1972) če7 15.b3 ča6 16.a6 če3 čf7
17.čb3 de Wit – Spieringshoek, kor. 1980. čd7
13.čf2 ča6 14.čb1 čc7 15.čd3 če7 (a5!) 16.čc3
ča5 17.čf2 čb5 18.b4 čxd3 19.čxd3 čd6 Černý se
sice zbavil svého bělopéhoho střelce, bílý si ale
upevnil výhodu na dámském křídle. 20.h5!± čh8
21.ča4 0-0 22.čhe1 če8 23.čc8 čc7 24.čxf8+ čxf8
25.če1!+- Starý známý manévry: černé dáme hrozí
výhynouti po če1-a5. a5 26.bxa6 ča7 čxa6 27.čc2
čc6 28.čxc6 čxc6 29.čxb7 +- 27.čb3 bxa6 28.čb6
čd7 29.ča5! čb5 30.čxc6 čf7 31.čxf5! čf8 exf5
32.e6+ čf8 33.exd7 +- 32.čh6 čb8 33.čd3 čxc8
34.čc1 čxc6 35.čxc6 ča3 36.čc7 če8 37.čxe7+
čxe7 38.čc5+ 1-0

Ne vždy je tedy výměna bělopolného střelce pro černého úlevou. Sovětský teoretik provedl partii pěkně, Wolfgang pro své francouzské tažení získával zatím pouze trpké zkušenosti. Varianta je však poněkud pasivní a tak není divu, že v dnešní dynamické době zmizela na periferii zájmu.

Kap. 6.1.2. Systémy s h5

Poněkud netypická výstavba pro francouzskou obranu. Podobná schémata vznikají výhradně z Caro-Kannu. Černý doufá, že přežije bezúhonný střední hru, přičemž v koncovce využije oslabené pozice k bílého z získání výhody. Bílý se musí orientovat pouze na královské křídlo a to pomocí průlomů f4-f5 (někdy včetně přípravy h3 a g4). Tento taktický postup kombinuje s obsazením černých polí g5 a f6. Černý naproti tomu reaguje na dámském křídle obsazením pole c4 a postupem krajního pěšce. Výjimkou není ani manévry e6-a7 a e8-b5. Důležitá je kontrola pole f5, často na toto pole přiválá černý ž. Král provádí umělého rochádu pomocí e8-f8-g7.

Križala - Anton kor. 1989

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♂d2 ♀f6 4.e5 ♀f7 5.e3 c5 6.f4
♂c6 7.f5♂f3 cxd4 8.cxd4 h5 9.♂d2 ♀b6 10.e2 ♂d7
a5 11.g3 ♂d7 12.♂f2 ♀b5 13.♂b1 a4 14.h3 ♄c7h3
Espinoza - Jusupov, 1985 11.a3 11.0-0 a5 ♄e7
12.♂c3 ♂b4 13.♂e2 a5 14.a3 ♄a6 15.♂e3 ♄c5♂f3
Borleslavskij - Zinn, 1968; 11...g6 12.♂d2 ♂b4 13.♂xb4
♄xb4 14.a3 ♄e7 15.♂c3 ♂f8 16.♂g5♂f5 Hug - Portisch,

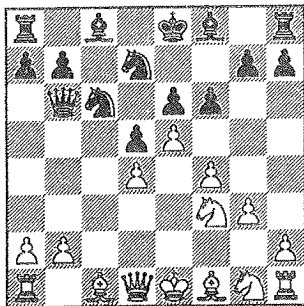
1973) 12.a3 (12.Ďc3 g6 13.a4 ěb4 14.Ěe2 Ěe7 15.Ěe3 Ěc8= Matanovič - Pietzsch, 1963. Černému se podařilo postavit bez ztráty času optimální postavení: na dámském křídle má protihru, na královském se bílý nedostane k postupu ěh3-g4-f5) a4 (Ěe7 13.Ěd2 a4 14.Ěc1 g6 15.Ěe1 ěf8= Matanovič - Uhlmann, 1968. Touto umělou rochádou černý srovnává šance.) 13.Ěe1 g6= (Ěa5? 14.f5!-) 14.h3 Ěe7

15. $\mathfrak{d}5\mathfrak{g}5$ $\mathfrak{f}8\mathfrak{f}8$ 16. $\mathfrak{W}3\mathfrak{g}3$ $\mathfrak{d}2\mathfrak{x}5$ ($\mathfrak{H}8\mathfrak{g}8!$? s překrytím pole $\mathfrak{g}6$) 17. $\mathfrak{f}x\mathfrak{g}5$ $\mathfrak{f}7\mathfrak{g}7$ 18. $\mathfrak{W}4\mathfrak{f}4$ $\mathfrak{d}e8$ 19. $\mathfrak{d}2\mathfrak{d}2$ $\mathfrak{f}2\mathfrak{c}4$ 20. $\mathfrak{d}e3$ $\mathfrak{b}5$ Černému chybí černopolný střelec, ani otevření f sloupce nebylo škodné. 21. $\mathfrak{H}3\mathfrak{f}3$ $\mathfrak{H}a7$ 22. $\mathfrak{d}a\mathfrak{f}1$ $\mathfrak{W}b6$ 23. $\mathfrak{f}h11$ $\mathfrak{b}4$ 24. $\mathfrak{a}x\mathfrak{b}4$ $\mathfrak{f}2\mathfrak{b}4$ 25. $\mathfrak{d}2\mathfrak{c}4!$! Není jednoduché se loučit s dvojicí střelců, bílý má na mysli následující kombinaci: $\mathfrak{d}2\mathfrak{c}4$ 26. $\mathfrak{d}2\mathfrak{b}4$! $\mathfrak{W}b4$ 27. $\mathfrak{d}5!$ $\mathfrak{e}x\mathfrak{d}5?$ ($\mathfrak{W}2\mathfrak{b}2$ 28. $\mathfrak{d}2\mathfrak{e}6$ $\mathfrak{W}e2$ 29. $\mathfrak{e}x\mathfrak{f}7$ $\mathfrak{H}3\mathfrak{g}3$ 30. $\mathfrak{e}6$ $\mathfrak{d}e4$ 31. $\mathfrak{d}2\mathfrak{d}4+$ $\mathfrak{d}h7$ 32. $\mathfrak{H}3\mathfrak{f}2$ $\mathfrak{W}e2$ 33. $\mathfrak{W}3\mathfrak{g}7+$!) 28. $\mathfrak{d}4!$!— Obětí pěšce bílá dáma obsadila centrální pole, díky $\mathfrak{H}a7$ a odtahu pěšce je černá pozice neudržitelná. $\mathfrak{W}b8$ 29. $\mathfrak{e}6+$ $\mathfrak{f}8\mathfrak{g}8$ 30. $\mathfrak{d}2\mathfrak{c}3!$ ($\mathfrak{f}3\mathfrak{d}4!$! $\mathfrak{H}h7$ 31. $\mathfrak{d}2\mathfrak{d}5+$ —) $\mathfrak{e}e7$ 31. $\mathfrak{d}2\mathfrak{d}5$ $\mathfrak{H}5\mathfrak{e}6$ 32. $\mathfrak{f}h6+$ $\mathfrak{H}5\mathfrak{f}6$ 33. $\mathfrak{H}5\mathfrak{f}6$ $\mathfrak{W}c7$ Materiálně by na tom černý nebyl ještě tak zle, černé skladiště však řeší osud partie. 34. $\mathfrak{W}d5$ $\mathfrak{d}5$ $\mathfrak{f}7$ 35. $\mathfrak{H}1\mathfrak{f}4$ $\mathfrak{H}f8$ 36. $\mathfrak{H}5\mathfrak{c}4$ $\mathfrak{W}c7$ 37. $\mathfrak{H}5\mathfrak{d}4$ $\mathfrak{W}c7$ 38. $\mathfrak{W}e5$ $\mathfrak{W}5\mathfrak{e}5$ 39. $\mathfrak{H}5\mathfrak{e}5$ $\mathfrak{d}e7$ 40. $\mathfrak{d}e7$ $\mathfrak{d}f5$ 41. $\mathfrak{d}1\mathfrak{c}7$ $\mathfrak{f}8\mathfrak{g}8$ 42. $\mathfrak{H}a7$ $\mathfrak{d}c2$ 43. $\mathfrak{H}a6$ $\mathfrak{W}b8$ 44. $\mathfrak{H}a8$ $\mathfrak{H}f8$ 45. $\mathfrak{h}4$ $\mathfrak{f}7\mathfrak{g}7$ 46. $\mathfrak{H}5\mathfrak{f}8$ $\mathfrak{f}8\mathfrak{f}8$ 47. $\mathfrak{H}a7$ 1–0 Žleběcí – All, kor. 1990. Otevření sloupce f je jen výjimečně dobré, daná partie nepatří právě mezi výjimky. a5 12. $\mathfrak{h}3$ Důležité je zachovat si po postu-

pu a4 možnosť b4. Ďe7 13.0-0 g6 14.ĥh1 ě8 15.Ěg1
a4!z2 ěg7 16.b4 ěc8 17.g4 hxg4 18.Ěxp4 ěa7
19.ěe3!? 1**6**b5 Bitvu, vedenou strategickými pro-
středky, vyhrál černý, bílý mífí do vod taktiky.
20.Ěxp6! fxe6 21.Ěxp6 ěc4 22.Ďc1 ěe8 ěf7? 23.f5
(Δ ěf4, Wg1→) exf5 24.ěf4 ěe8 25.e6 ěc6 26.Wg1
ěf8 27.Ěg7= 23.Ěxe6! ěf7 24.f5 Ěxe6 25.fxe6 Skoro
se nechce věřit, že by bílý měl reálnou kompenzaci
za věže. Bílý má ale nepřijemné hrozby po ěe2-f4-
g6, Wd1-g1 a černému králi nemusí být dobře. Ěh7
26.Wg1 Δ Wg6 26.ěf4!? Wc8 27.Ěg5! ěc7? Wb5? Ěh5?
28.Ěf1 ěe8 29.f4!+; 27...Ěxg5 28.ěxg5 Ěg7
29.ěh7+! ěd8 (Ěxh7 30.Ěf7+ ěe7 31.Wg5+ ěxe6
32.Wf3+ ěe7 33.Wxh7+ ěd8 34.Ěf7!+) 30.ěf6+ ěf8
31.ěf4!∞ Bílý nechává dámu „en prise“ dokonce se-
šachem, to si černý samozřejmě nemůže dovolit
sebrat. Posice je dostatečně nejasná, po tahu v partii
jde vše jako po drátku. 31.ěh7+= 28.Ěf1! Ěg7
29.ĥh6 ěd8 30.ěg5+! ěd8 31.ěf7!+! = ěxf7 Ěxg1+
32.Ěxg1+ ěh7 33.Ěg7# 32.ěxf7+ Wxf7 33.ěg7
Wxg7 34.Wf2 ěd2 35.Ěg1 ěg5 36.ěc3 Δ h4 1-0

Partie hrané na toto téma nejsou nepodobné předcházející kapitole, proto platí totožný závěr - nalézt dnes odvážlivce hrajícího takto francouzskou je jako hledat jehlu v kupce sena.

6.1.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟d2 ♟f6 4.e5 ♟fd7 5.f4 e5 6.♞c3 ♟c6 7.♟df3 ♞b6 8.g3 cxd4 9.cxd4 f6!?

Sisniega - Matamoros Sevilla 1992

1.e4 e6 2.d4 d5 3.đ2d2 đf6 4.e5 đfđ7 5.f4 c5 6.c3
đc6 7.đfđ3 ♖b6 8.g3 cxd4 9.cxd4 f6 10.đh3 fxg5
11.fxg5 ♗b4+ 12.đf1 12.đf2? đcxe5!+ 0-0 đh8
13.e2 đc2 14.g6 14.gđ2 0-0 15.đf1 đf7 16.a3 đe7
17.đc3! ♔ad8 18.b4±! ♗f7 19.♔a2! (19.đxd5? exd5
20.e6 ♗x3 21.♗x3 đe8+→) ♔d8 20.♔af2 ♖c7 21.♗d3
a6 22.đg4! đh7 Bílý bez problémů udržel pozici
výhodu. 23.h4 ♗c8 24.đd2 đf8 25.♗c1 đb5 (♗c4
26.đg5 đrg5 27.hxg5 ♗e7 28.♗f3! đg6? 29.đh5+→)
26.đxd5! exd5 27.e6 đxe6 28.đxe6 đxc6 29.♗xe6
♖c6 30.♗f7!+ đx7 31.e5+ đg8 32.đxc6 đxc6
33.đg5! đf6 34.đf4 h6 35.đxd6 đxd6 36.♗f7 đxd4
37.♗xb7 đc2 38.♗ff7 ♗g6 39.♗fe7 d4 40.♗e8+ đh7
41.♗bb8 đe3+ 42.đh3 1-0 Marič - Bukal, Vukovar
1966. Černý nepodnikl nic proti bílému centru, bílý
toho využil k různé akci. 13.đg2 đdxe5! đh8
14.đe2+ 14.dxe5 đxe5 15.♗e2 đx3 16.đxf3 e5

Důležitá varianta pro hodnocení celé výstavby. Černý okamžik? Nakousává bílé centrum při první příležitosti a základní motiv protihry je oběť figury na e5. Člá varianta je dnes velmi probádaná, o nějaké strategické koncepci se nedá příliš hovořit, neboť je prozkoumána až do hluboké koncovky. Snad jen, že prozatím měl poslední slovo bílý.

Nyní je řada na černém

♖c4!? 16.b3 ♕c3 17.♞b1 17.♙xc8 ♞axc8 18.♞d1!
 18.♙xe5 ♜e6 19.♞f4 ♞f5 20.♞ac1

A) 20... $\text{\textcircled{c}}f8$ 21. $\text{\textcircled{e}}3!$ g5 22. $\text{\textcircled{h}}g4$ (22. $\text{\textcircled{d}}d3$ $\text{\textcircled{g}}g6!$ 23. $\text{\textcircled{x}}b4$ $\text{\textcircled{g}}f4$ 24. $\text{\textcircled{d}}d4$ $\text{\textcircled{f}}g3$ 25. $\text{\textcircled{h}}xg3\pm$) $\text{\textcircled{u}}g6$ 23. $\text{\textcircled{e}}5$ h5 24. $\text{\textcircled{e}}7$ (24. $\text{\textcircled{f}}f6$ + $\text{\textcircled{h}}x3f6$ 25. $\text{\textcircled{u}}f6$ $\text{\textcircled{x}}f6$ 26. $\text{\textcircled{h}}f1$ $\text{\textcircled{u}}xb2+$ 27. $\text{\textcircled{d}}h1$ $\text{\textcircled{u}}e5\pm$) $\text{\textcircled{h}}xg4$ 25. $\text{\textcircled{g}}f7+$ $\text{\textcircled{u}}g7$ 26. $\text{\textcircled{x}}f2$ $\text{\textcircled{f}}f2+$ (26. $\text{\textcircled{x}}g7$ 27. $\text{\textcircled{u}}xa7\pm$) 27. $\text{\textcircled{u}}xf2$ $\text{\textcircled{h}}xf2+$ 28. $\text{\textcircled{d}}xf2$ $\text{\textcircled{e}}c5+$ 29. $\text{\textcircled{d}}e2$ $\text{\textcircled{h}}xg7$ 30. $\text{\textcircled{d}}d1$ d4 31. $\text{\textcircled{c}}c1$ b6 32.a3 a5 33. $\text{\textcircled{d}}d3$ 1-0 Mohrlok - Schranec, kor.
1989. Ačkoliiv 18. tah bílého není nejpřesnější, dlouhou dobu se považoval za jediný;

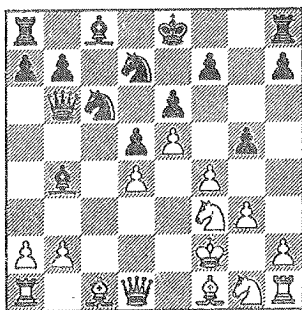
B) 20... $\text{\textcircled{X}}\text{c1}$ 21. $\text{\textcircled{X}}\text{c1}$ g5 22. $\text{\textcircled{H}}\text{c7!}$ (22. $\text{\textcircled{W}}\text{g4}$
 $\text{\textcircled{H}}\text{xe5}$ 23. $\text{\textcircled{H}}\text{c8+}$ $\text{\textcircled{Q}}\text{f8!}$ 24. $\text{\textcircled{W}}\text{xe6+}$ $\text{\textcircled{H}}\text{xe6}$ 25. $\text{\textcircled{Q}}\text{xg5}$ $\text{\textcircled{Q}}\text{f7=}$)
 $\text{\textcircled{Q}}\text{d6}$ 23. $\text{\textcircled{X}}\text{b7}$ $\text{\textcircled{Q}}\text{xe5}$ 24. $\text{\textcircled{Q}}\text{d2!}\pm$ (Mohrlok 89);

C) 20..E8 21.Ψb5! Qd6 22.φf3 Qxf4
23.gxf4 Qxf4 24.Ψh1 Eef8 25.d2d2+;
18...e4?! Ψg6 19.xe5e1? Ψf5 20.φ3 Ee2 21.d2d2
21.d2 Qxb2? d4 22.φh1!± 19.d4d4 Ee4 20.Qe3
Qc5 21.Ψh5! 21.Ψd2 Qb4 22.b3b1+! -Ψxb2+ 22.φh3
Eg8 23.Ψe5+! 23.Eab1!! Ψa3 24.Qxb7 Qe7 25.Qg5
g6 26.Ψh6+! -Ψc3 26.d4.d4e6 27.Eac1 1-0 Ψxe3
25.Exc4 Qh6+ 26.Qg2 dxc4 27.Qxc5

Bílému nezbývá než oprášit figurky a připravit se na další partii, černí mohou jen zpytovat svědomí a

hledat nové cesty. V tomto případě to vypadá, že všechny cesty vedou k nejbližšímu krematoriu.

Kap. 6.1.4. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 ♘f6 4.e5 ♘f7 5.f4 c5 6.e3 ♘c6 7.♘d3 ♘b6 8.g3 cxd4 9.cxd4 g5!

Paradoxní 9...g5! je poslední slovo v teoretickém duelu. Po zjištění, že likvidování centra pomocí 9...f6 není zcela korektní, vymysleli černí tento postup. Myšlenka je jednoduchá (stejná jako po f6): zlikvidovat bílé centrum. Bílý má na výběr:

- držet své pyšné centrum za každou cenu - v tom případě musí zapomenout na klidné stáří v penzi a připravit se na bouřlivou střední hru

- nechat si své centrum rozbít, jako kompenzaci získat jiné poziční výhody.

Bílý dnes výhradně používá druhou možnost, neboť lepší vrabec v hrsti nežli holub na střeše.

Pyda - Likavský ČSFR 1991

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 ♘f6 4.e5 ♘f7 5.f4 c5 6.e3 ♘c6 7.♘d3 cxd4 8.cxd4 ♘b6 9.g3 ♘b4+ 10.♔f2 g5 11.♘e3 f6 Poslední Encyclopedie doporučuje g4!? 12.♘d2 (12.♘h4 ♘e7 13.♘b1 ♘ch4 14.gxh4 h5 15.h3 ♔∞) f6 13.♘b3 fxe5 14.dxe5 ♘c5 15.♘xc5 ♘xc5 16.♘xc5 ♘xc5+ 17.♔g2∞ varianta nebyla ale prakticky pořádně prozkoušena. 12.♘h3 fxe5 0-0 13.♘e2!? (13.♘xe6+!? ♘h8 14.♘e2!?) ♘h8 (fxe5!?) 14.♘xe6 fxe5 15.♘g5!

A) 15...exf4 16.♘xf4 ♘f6 17.♔g2 ♘d6 18.♘f1! (18.♘b3!) ♘xb2+ 19.♘f2 (19.♘h1!?) ♘c3 20.♘d5! ♘xd5 21.♘xf8+ ♘xf8 22.♘f7+ ♔g8 (Dobrovolský - Tibenský, Trinec 1988) 23.♘g4+! ♔g7 24.♘e5+! ♔f8 (♔h8 25.♘g6+ hxg6 26.♘h4+) 25.♘f1+ ♔e8 (♘f6 26.♘d7+! ♔xd7 27.♘f6+ ♔xf6 28.♘g8+ ♔e7 29.♘f7+ ♔d6 30.♘xd7#) 26.♘g5!+ ačkoliv pozice vypadá oboustranně nebezpečně, útok černého je pouze chiméra;

B) 15...♘f6 16.dxe5! (16.fxe5? ♘g4+-) ♘c5 17.♘xc5 ♘xc5+ 18.♔g2 ♘e4 (♘g4 19.♘g4 ♘xg4 20.h3±) 19.♘xe4 dxe4 20.♘xc8 ♘axc8 21.♘c1±; 12...h5!?

13.fxe5 0-0 14.♘c1 ♔h8 h5!? 15.g4 h4 16.♘f1! ♘h3; 14...♘e7 15.♘b3!? 15.♘g4 ♘e7 16.h4! 16.♘d2 ♘dxe5? (♘b4! 17.♘c2 ♘e7±) 17.dxe5 d4 18.♘g5 ♘g5 19.♘g5 ♘xb2+ 20.♔e1! (20.♔f1 ♘d7±) ♘g2?! (♘d7 21.♘d2 ♘b5 22.♘e2±) 21.♘h6 ♘d7 22.♘e2! (22.♘h3? ♘xh1!! 23.♘d2! (♘e2) ♘xe5! 24.♘xe5 ♘e4 25.♘c5 ♘e3+ 26.♔c2 d3+ 27.♘xd3 ♘xc8+-) d3 (♘xh1+ 23.♘d2 ♘g2 24.♘g5+-) 23.♘g5 d2+ 24.♘xd2 (24.♘d1? ♘xh1+ 25.♔c2 dxc1±) 26.♘xc1 ♘f2+ 27.♔b1 ♘xh2! 28.♘h5 ♘b2+ 29.♔a1 ♘xa2+ 30.♘xa2 ♘g1+ 31.♔b2 ♘f2+ 32.♔c1 ♘e1+ 33.♘d1=) ♘d5+ 25.♔e3 (25.♔c3! ♘xe5+ 26.♔c2 ♘c5+ 27.♔b1 ♘b4+ 28.♔a1 ♘e7) ♘xe5+ 26.♘d2 (26.♘e4? ♘e7!?) ♘d5+ 27.♔e3 ♘e5+ 28.♘d2 ♘d5+ 29.♔c3+- ♘e5+ 30.♔c2 ♘c5+ 31.♔b1 ♘e7 32.♘h1 ♘e5 33.♘xe6 ♘b5 34.♘xf8+ ♘xf8 35.♘f4 ♘c6 (♘b4+ 36.♘b3+-)

36.♘b3 ♘f6 37.♘h5 ♘f5 38.h4 a5 39.♘e1! (♘e5) ♘e8 40.♘h6 a4 41.♘xh7 1-0 Watson - Dimitrov, Haifa. Bílý má v kombinačním boji dobré vyhlídky, ani zde nebyla oběť jezdců na e5 zcela korektní, což bílý více méně přesnou hrou prokázal. gxh4 17.♘h3! hxg3+! ♘g8 18.♘xh4± ->; 17...♘xb2+ 18.♘c2 ♘a3 (hxg3+ 19.♔xg3 ♘b6 20.♘hg5+-) 19.♘e2 hxg3+ 20.♔xg3± ->; 17...♘dxe5! ♘18.dxe5 hxg3+ 19.♔e2 ♘xb2+∞ 18.♔xg3 ♘dxe5 19.♘hg5± ♔xh7 ♘xf3+?! ♘xg4 20.♘xh7+- 20.♔xf3 ♘xg5 21.♔xg5 ♘g6 22.♔f6+ ♔g8 23.♘xh7! ♔xh7 24.♔e4!+- ♘c7+ 25.♔g2 ♔g8 dxe4 26.♘h5+ ♔g8 27.♘xg6+ ♔f8 28.♘h1+- 26.♘g4! 26.♘xg6!? ♘f4 27.♘h5 ♘xf6 28.♘h7+ ♔f8 29.♘f1 ♘xf1+ 30.♔xf1 ♘d8 31.♘c7+- ♘f7 27.♘xg6+ ♘xg6+ 28.♘xg6 ♔f8 29.♘h1 ♘e7 30.♘h8+ ♘g8 31.♘e5! ♘d7 32.♘h7 ♘e8 33.♘d6+ ♘e7 34.♘xe7+ ♔g8 35.♘b1 ♘c8 36.♘g5 ♘c4 37.♘e3 e5 38.dxe5 d4 39.♘d2 d3 40.♘e7 ♘c6+ 41.♔f2 ♘h4 42.♘xd3 1-0

Černý má i přes neúspěch v této partii velmi nebezpečné taktické protiřezání, horší počtáři vedoucí bílé figury by mohli mít neřešitelné problémy. Následující partie je pro dané téma typická: bílý získá díky své pěškové struktuře perspektivnější pozici, černý ve snaze partii zkomplikovat podnikne ne zcela korektní podnik a je po sérii přesných tahů přinucen vyhlásit bankrot.

Na adrese redakce ŠMZ si můžete objednat celý Ediční plán!

Pro termín květen - září 1998 je plánováno 5 nových brožurek!

Máte-li zájem o šachovou literaturu můžete si objednat i seznam knih a časopisů!

Franzen - Mulder v. Leens Dijkstra kor. 1982

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďd2 Ďf6 4.e5 Ďf7 5.f4 c5 6.c3
Ďc6 7.Ďd3 Ğb6 8.g3 cxd4 Ďe7 9.ĥf2 cxd4 10.cxd4
g5 (f6!? velmi důležitá alternativa) 11.fxg5!? Ďdxe5
 12.Ďxe5 Ďxe5 13.ĥg2 Ďc6 (Ďc4!?) 14.Ďf3 Ďd7
 15.Ďe2 f6 16.h4 0-0-0 17.Ďf4!? Ďe8 (Ğxb2 18.Ďc1
 Ğxa2 19.Ďc2 Ğb3 20.Ğb1→ Ďd6? 21.Ďa2 Ğb4 22.Ďb2
 Ğa3 23.Ďb3+→) 18.Ďc1 Ďg6 19.gxf6! Ďxf6 20.Ğa4
 Ďe4 21.Ďc5 e5 22.dxe5! Ğxc5 23.exf6!± (23.Ďc1?
 Ğxc1! 24.Ğxc1 Ďxe5+→) d4 (Ğc2 24.Ğxc2 Ďxc2
 25.Ďh6; 23...Ğb4 24.Ğxb4 Ďxb4 25.Ďc1+±) 24.Ďc1
 Ğb6 25.b4 d3 26.Ďd1 a6 (d2 27.Ďc4 Ďd4 28.b5 Ďd5
 29.Ďxd4 Ďxd4 30.Ďe3) 27.Ğb3 Ďd7 28.a4 Ďd8 29.f7
 Ďd5 (d2 30.Ďc4 Ďxf3+ 31.Ďxf3± d1!?) 32.Ďxd1 Ďxf7
 33.a5+→ 30.Ğc3+→ Ďf8 31.Ğf6+ Ďe8 32.Ğe5!! Ďd8
 33.Ďg5+ Ďe8 34.b5! axb5 35.axb5 Ğxb5 36.Ğe8+
 Ďe7 37.Ğxf8 (37.Ďf4+ Ďb6 38.Ğxd7+→) d2 38.Ďd8+!
 1-0 (ĥb8 39.Ďb6+ Ďd8 40.Ďxd8 dxc1 Ğ 41.Ďb6+→→)
 I-0 Blumenfeld - Newman, kor. 1987. Celý systém
 s Ďe7 zaslouží velkou pozornost - koneckonců jeden
 z horlivých zastánců francouzské, velmistr Glejze-
 rov, ji používá výhradně se smutnými následky pro
 bílé... 9.cxd4 Ďb4+ 10.ĥf2 g5 11.fxg5 Ďdxe5
12.Ďxe5 Ďxe5 13.ĥg2 13.Ďe3 Encyklopedie toto
 pokračování odbývá jediným řádkem, zaslouží si ale
 také pozornost:

A) 13...Ďc4!?

14.Ďxc4 dxc4 15.Ğc2 Ğc6
 16.Ďf3 Ďd6 17.Ďad1!?

b5? (Ğd5 Δ 18...b5,
 19...Ďb7=→) 18.d5 exd5 19.Ğc3 0-0? (Ďg8!?)
 20.Ğf6!→ Ďe8 21.Ďd4 Ďxg3+ 22.hxg3 Ğxf6 23.Ďxf6
 Ďe6 24.Ďxh7 Ďxb7 25.Ďh1+ ĥg6 26.Ďh4+ ĥh5
 27.Ďf5+ ĥg6 28.g4 1-0 Holoubková - Siepenkötter,
 BL 1994. Černá získala velmi perspektivní pozici,
 zapomněla na dynamiku postavení bílé a to se jí
 vymstilo během několika málo tahů;

B) 13...Ďc6 14.Ďf3 Ďd7 15.Ďc1 Ďf8 (0-0-0

16.Ďf4) 16.Ğd2 Ğb4 17.Ğc2 Ďg7 18.a3 Ğb6 19.Ğd2
 0-0 20.Ďd3 f6 21.gxf6 Ďxf6± 22.ĥg2 Ğd8?! (Ďae8±)
 23.Ďb1 Ďf7 24.b4 a6 25.h4 (25.Ďh1!) ĥh8 26.Ďg5
 Ďg7 27.Ďxb7! Ďxb7 28.Ďxh7 ĥxb7 29.Ďcf1 Ďg7 (Ďe8
 30.Ďg5! Ďxg5 31.hxg5+ ĥg8 32.g6!!+→; 29...Ğe7
 30.Ďg5 Ďf8 31.Ďxf6 Ďxf6 32.Ďf7+→) 30.h5 e5 (Ğe7
 31.Ďg5 Ďe8 32.Ğd3+ ĥh8 33.Ďf6!+→; 30...Ďe7 31.h6
 Ďh8!±) 31.h6 Ďf6 32.Ğc2+ 1-0 (e4 33.Ğf2 ĥg6
 34.h7) 1-0 Jenal - Abegg, kor. 1986. Dvojice střel-
 ců černého neměla v partii žádné uplatnění, zaspání
 v centru mělo katastrofické následky.

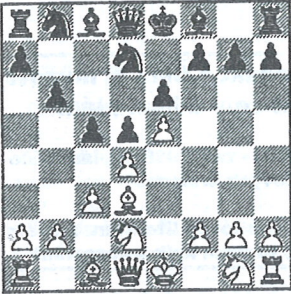
13...Ďc6 14.Ďf3 Ďf8! 15.b3 Ďg7 16.Ďb2 Ďd7 17.Ğd2
h6 18.Ďc1 18.Ğf4 e5! 19.Ďxe5 (19.dxe5? Ďh3+!→)
Ďh3+! 20.Ďf3 Ďxe5+ 21.dxe5 hxg5 22.Ğe3 (22.Ğxg5
Ďh6!→) g4+ 23.ĥf2 Ğxe3+ 24.Ďxe3 ĥe7!± e5
19.Ďxe5! 19.dxe5 hxg5 20.Ďxg5 Ďxe5∞ Ďxe5
20.dxe5 d4 21.Ďe2 Ďd8 Ďc6+ 22.Ďxc6 Ğxc6+
 23.Ďf3± 22.Ďf3 hxg5 23.g4 Ğh6 Ďe6 24.Ďh1 d3
 25.Ďe3 Ďh4 26.h3!± 24.h3 0-0 Ğb6 25.Ďc4
 (25.Ďh1? Ğh6 26.Ďh1=) Ďxe5 26.Ďe1 f6 27.Ďxd4→
 25.Ďh1 Ďf8 26.Ďc6 bxc6 27.Ďc4 Ďd5
 28.Ďxd4 Ďf8 29.Ďxd5± 26.Ďxd4 Ďc6 27.Ďxc6 bxc6
 28.Ğf2 a6?! Ďe7 29.Ďc5 a6 30.Ďb2± 29.Ďe4 Ďd5
 30.Ďf1 Ďe7 Ğg6 31.Ğf5 Ďe6 32.Ğxg6 Ďxg6 33.Ďf5±
 31.Ğf5 c5 32.Ğc8+ 32.Ďe3!?

Ğc6 33.ĥg1 f6 34.Ďc1
 Ďdxe5 35.Ďe5 Ďxe5 36.Ďxc5 Ğxc5 37.Ďxc5 Ďxf5
 38.gxf5+ ĥh7 33.Ďxc5 Ğg6 34.Ďf5 Ďd2+ Ďexe5
 35.Ďexe5 Ďxe5± 35.Ďf2 Ďh2? Ďxa2!?

36.Ğd8 Ğc6
 37.Ğxe7 Ğxe4+ 38.Ďf5 Ďxf2+ 39.ĥf2 Ğd4+ 40.ĥg2
 Ğd2+ 41.Ďf2 Ğd5+ 42.ĥg1+→ 36.Ğc5 Ďd7 37.Ďd4
 Ďxd4 38.Ğxd4 Ďxa2 39.Ğd7 ĥg8 40.Ğe8+ ĥh7
 41.Ğxf7 Ğxf7 42.Ďxf7 ĥg6 43.Ďf5 Ďb2 44.ĥf3
 Ďxb3+ 45.Ďe3 a5 46.ĥe4 1-0

Na závěr bych udělal malé shrnutí: výhoda prvního tahu nemůže dát bílému rozhodující výhodu, spíše by měl hledat metody ke zvětšení své poziční výhody (6.1.1. a 6.1.4.), než romantické dobývání opevněného města (6.1.2. a 6.1.3.).

Předčasná profylaxe	
Kap. 6.2	1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďd2 Ďf6 4.e5 Ďf7 5.Ďa3 c5 6.c3 b6

V šachu existuje několik typů profylaxe. Samozřejmě především ta, provedená ve správný moment - poznáte ji podle toho, že o ní píše do Československého šachu články velmistr Vlastimil Jansa. Dále existuje profylaxe pozdní, která připomíná hašení nepojistěného hořícího domu. Existuje ale ještě třetí druh profylaxe - předčasná. Hráč se zabezpečuje před nebezpečími, která zatím neexistují a neuvědomuje si, že ztracený čas by se dal využít mnohem lépe. Právě z tohoto soudku je poslední tah černého. Výměna bělopolných střelců, ke které se černý dostane, je vedena obavou z toho, že černý by jednou mohl zůstat se špatným střelcem proti jezdci. Tragédií ale je, že touto výměnou černý ztrácí čas, což může bílý využít k rychlému nástupu, navíc „špatný“ černopolný střelec bílého je (alespoň ve střední hře) lepší než jeho černý kolega. A poučení: místo hrdosti nad tím, že v partii provádíte „profylaxi“, se raději zamyslete nad tím, ke kterému typu tato profylaxe patří!

Štejn - Gorenštejn Moskva 1967

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Ďd2 Ďf6 4.e5 Ďf7 5.Ďd3 c5 6.c3 b6 7.Ďh3! Tento tah je úvodem k neoptimálnějšímu rozestavení bílých figur. Černá pozice je sice pevná, srovnáme-li ale působnost jednotlivých figur, zjistíme, že ta bílá stojí vždy lépe. Ďa6 8.Ďa6 Ďxa6 9.0-0 Jiné možnosti:

9.Ďf4 g6?! 10.h4! b5 11.Ďf3 Ďe7 12.Ďf1 Ğb6 13.Ďe3 c4!? aby tento plán byl úspěšný, nesměl by být černý na královském křídle oslaben. 14.g3 Ďc7 15.Ďg2 b4 16.Ďe2± h5 17.Ďg5 Ďf8 Pěkně děkuji za takového "dobrého" střelce! 18.Ğd2! Ğb8 19.Ğf4 bxc3 20.bxc3 Ğb2 21.Ğhe1 Ğc2 22.Ğac1 Ğf5 (Ğxa2 23.Ğa1 Ğb2 24.Ğxa7 Ğb7 25.Ğea1±) 23.Ğxf5 gxf5 24.Ğb1! Dění na dámském křídle přechází do režie bílé. Ğb6 25.Ğxb6 axb6 26.a4! Ďe7 27.Ďf4± Ďa3 28.Ğb1 Ďf8? 29.Ďd8?! (29.a5+!) Ďa8 30.a5! Ďg7? (bxa5 31.Ğxa5 Ďe8±) 31.Ğxb6 Ğb8 32.Ďxh5+ Ďg8 33.Ďf6+ Ďxf6 34.exf6 Ďd6 35.Ďe5 Ğb7 36.Ďc6 Ďc7 37.Ğb4 Ďxb6 38.a6 1-0 Cramling - Ravikumar, Kodaň 1982; 9.Ğg4 g6 10.0-0 Ďg7 11.Ďf3 Ďc8 12.Ďg5 Ğc7 13.Ďf4! 0-0 14.Ğh4 cxd4 15.cxd4± Ğc2 16.Ğab1 Ğc6? 17.Ğfe1? (17.Ďxd5! Kdybych našel tento nepřilíš složitý úder, mohla se partie v knize ocitnout celá... exd5 18.Ğbc1 Ğa4 19.b3 Ğb5 20.a4+) Ğfc8 18.h3± Chytilek - Kacheišvili, Rimavská Sobota 1992.

9...Ďc7 b5 10.Ğg4

A) 10...Ďb6!? 11.Ďf3 h6 12.Ďf4 g6 13.dxc5! Ďxc5 14.Ďe3 Ğd7 15.Ğxc5 Ďxc5 16.Ďd4 Ďc8 17.Ğad1 Ďxd4 18.cxd4 Ğc2 19.Ďd3± 0-0 20.Ğc1 Ğxc1 (Ğc7 21.Ďc5! Ğxb2 22.Ğf4 Ďc4 23.Ğxh6 Ğxa2 24.Ğc3+-) 21.Ğxc1 Ďc8 22.Ďc5 Ğe7 23.Ğf4 Ğg5 24.Ğxg5 hxg5 25.Ďf1 Ďg7 26.Ğc3 Ğh8 27.Ğa3 Ďc8 28.h3 Ğh4 29.g4! b4 30.Ğa4± Ğxh3 31.Ďg2 Ğh4 32.f3! Černé figury jsou zcela omezeny v pohybu, závěr je již jednoduchý: Ğh8 33.Ğxb4 Ďb6 34.a4 Ďc8 35.b3! Ğc7 36.Ďg3 Ďc8 37.a5 Ďe7 38.a6 Ďc6 39.Ğb7 Ğe7 40.b4! Ďf8 41.b5 Ďxd4 42.b6 Ďc6 43.bxa7 Ďxa7 44.Ďd7+ 1-0 Spangenberg - Hergott, Linares 1993;

B) 10...Ğb6 11.Ďf3 h6 12.Ďe3 c4 13.b4! Ğc6 14.Ďf4 Ďb6 15.h4 0-0-0 16.h5 Ďa4 17.Ďe2 Ďc7 18.Ďh4 Ďe7 19.f4± Ğe8 20.f5 Ďg5 21.Ğf3 Ğe7 22.fxex6! Ğxe6 (Ğxh4 23.Ğxf7 Ğxe6 24.Ğxc7+;

22...fxex6 23.Ďg6; 22...Ďxe6 23.Ďf5) 23.Ğxe6+ fxe6 24.Ďg6 Ğxe3+ 25.Ğxe3 Ğhe8 26.Ğf1 Ğd7 27.Ğef3 Ğed8 28.Ďf8 Ğe7 29.Ğf7 Ğxf7 (Ğde8 30.Ďg6) 30.Ğxf7 a6 31.Ğxc7+ Ďxc7 32.Ďxe6+ Ďd7 33.Ďxd8 Ďxd8 34.Ďf2 Ďb2 35.Ďe3 Ďd1+ 36.Ďf4 Ďe7 37.Ďf5 1-0 Slovák - Pilař, kor. 1990;

9...Ďe7?! 10.Ğg4 0-0 (g6 11.Ďf3 h6 12.Ďf4 Ďf8 13.b3!) 11.Ďf3 Ďc7 12.Ďh6 Ďc8 13.Ďf4 Ďh8 14.Ďg5 h6 15.Ďxe7 Ğxe7 16.Ğae1 Ďh7 17.h4 g6 18.c4 Ďc7 19.h5 Ğg8 20.cxd5 Ďxd5 21.hxg6+ fxxg6 22.Ďxe6 Ğge8 23.Ďf4 Ďxf4 24.Ğxf4 cxd4 25.Ğxd4 Ğad8 26.Ğe3 Ďc5 27.Ğg4 Ğf7 28.b3 Ğd5 29.Ğfe1 Ďe6 30.Ğc1 Ğe7 31.g3 Ğe8 32.Ďg2 Ğd7 33.Ğh1 Ğb7 34.Ğe4 Ğd3 35.Ğh4 Ďg7 36.Ďg1 Ğd1+ 37.Ďh2 Ğd3 38.Ďe1 Ğd2 39.Ğe2+- Zapata - Borges Mateos, Santa Clara 1990 1-0 (73);

10.Ďf4± 10.Ğe1 c4 11.Ğg4 (11.Ďf1 b5 12.Ďg3 h6 13.f4 g6 14.f5 gxf5 15.Ğh5+- Ivanovič - Jančev, Skopje 1976) b5 12.b3 Ďb6 13.Ďf4 g6 14.bxc4 bxc4 15.a4 a5 Na dámském křídle nemá černý už žádnou hru a musí čekat na záhuby na křídle opačném. 16.g3 Ğd7 17.Ğd1! Ďe7 18.h4 h5 19.Ďf3 Ğc6 20.Ğa3! Ğxa3 21.Ğxa3 Ďd7 22.Ďg5 Ğb8 23.Ğc2 Ğg8 24.Ğb1! Ğxb1+ 25.Ğxb1 Ğb6 26.Ğc1 Ďe7 27.Ğa1 Ğb8 28.Ğa3+ Ďe8 29.Ğe1 Ğc6 (Ğb2 30.Ğd6 Ğxc3 31.Ğf1±) 30.Ğe3 Ğb3 31.Ğd6! Ğb6 (Ğxd6 32.exd6 Ďa8 33.Ďxd5) 32.Ğf3 Ğxd6 33.exd6 Ďa8! (Ğxd6 34.Ďxf7 Ďxf7 35.Ďxd5+ Ďe8 36.Ďxc7+-) 34.Ďe2 f6 35.Ďxe6 Ğxd6 36.Ğe3 Ďf7? (Ďdb6±) 37.Ďd8+ Ďf8 38.Ďf4 Ďdb6 39.Ďde6+?! (39.Ďxg6+ Ďg7 40.Ďf4+-) Ďf7 40.Ďc5 Ďd7? (Ğd8!±) 41.Ďb7 Ğb6 42.Ďd8+ Ďf8 43.Ďxg6+ 1-0 Martinovič - Despotovič, Smederevska Palanka 1981, až na chyby v oboustranné časové tísni dobrá partie. c4? g6 11.b3 b5 12.Ğg4 g6 13.Ďf3 Ďb6 14.h4 h5 15.Ğg3 Ďc8 16.bxc4 bxc4 17.Ğb1 Ďe7 18.Ğg5!± Opět nemá černý na dámském křídle nic a na královském problémy... Ďf5 19.Ğxd8+ Ďxd8 20.Ďg5 Ďh6 21.Ďd2 Ďc8 22.f3! Ğb8 23.Ğxb8+ Ďxb8 24.g4! hxg4 25.fxxg4 Ďa3 26.Ďg2 Ďe7 Ďxg4 27.Ďxf7 Ğf8 28.Ďf4+- 27.Ďxf7 28.Ğxf7 Ďxh4 29.Ğg7! g5 Bílý může pozici zesilovat, černý ne. 30.a4 Ğf8 31.Ďxh4 gxxh4 32.Ďg2 h3+ 33.Ďxh3 Ğf2 34.Ďe1 Ğe2 35.Ďg3 Ďc8 36.g5 Ğe3 37.Ğxc7+! 1-0

Ve znamení totální války

Kap. 6.3: Varianty s Ďg13

Někoho možná překvapí přesplíšil bojovný název této kapitoly, po přehrání partií mi ale asi většina čtenářů dá za pravdu. Bílý, připomínající středověkého křižáka, je ochoten pro čest a slávu obětovat velmi mnoho, někdy téměř vše. Naopak černý se ocitá v roli teroristy, který čeká na sebeznáš útočné zaváhání bílého - pak je bílá pozice bez milosti ve chvílce rozmetána na atomy. Výsledkem jsou divoké napínavé partie s nejasným výsledkem. Černý má na výběr velké množství plánů, jednoduché to ovšem nemá.

Kap. 6.3.1. 1.e4.e6 2.d4 d5 3.d2 d6 4.e5 d7 5.e3 c5 6. d6f3

Chytilek - Belozeroz Siofok 1996
1.e4 e6 2.d4 d5 3.d2 c5 4.d6f3 d6 5.e5 d7 6.c3 b6 7.a4!? Zajímavá myšlenka, kterou je ale asi lepší provést obráceně, tj. 7. d6b5 d6a6 8.a4±; 7.a3 je jiná možnost boje o malou výhodu d7e7 8.b4 d7c7 9.d2 d6c6 10.0-0 d6b7 11.d1a1 c4 a4 a6 13.d1f1 h6 14.d2g3± Cejtlin - Korčnoj, Beer Sheva 1992. cxd4!? Černý teď totiž nemusí měnit bělopolné střelce a může se pokusit těžit z oslabení pole b4. 8.cxd4 d6c6 9.d6b5 d6b4 10.0-0 a6 11.d2e2 d7e7 12.d6h1! Jezdec musí na c3, kde ucpe sloupec c a bude brzdit protihru černého. 0-0 13.d3c3 d6h8! = 14.d3c3 d8c6 15.d1e1 d7f6! = 16.d3d3 d7c7 17.d1c1 d7b7!? Nutné bylo tahem d1xd3! zlikvidovat bílého jezdce, po 18.d3xd3 d7f68 s dobrými vyhlídkami na vyrovnání. 18.d6f4!± Bude zajímavé sledovat, jak rychle se rozjede útok bílého, zatímco protihra černého bude zaostávat. g6!? d7f68 19.d6h5 d7c7 20.f4± 19.g3! d7f68 20.h4↑ b5!? 21.axb5 axb5 22.h5 22.d6xb5? d7xe5! d8d2? Po zbytek partie se bude černý již jen bránit a nakonec stejně podlehne útoku, nutné bylo zkusit d6a5 načež po 23.hxg6 hxg6 má bílý tyto možnosti:

A) 24.d3d3?! d1xd3 25.d5xd3 d6g7!± (b4?!) 26.d6xg6 d8d7 27.d6h6 bxc3 28.d7g8!±;

B) 24.d6h5

B1) 24...d6e8! 25.d6g4 d7f8 26.d6xe6 (26.d6g2!?) d7g7 27.d6h1 d6c4 28.d6xg6 d6xe3+ 29.fxe3 fxe6 30.d6xg6! fxe6 27.d6xg6 d6g7 28.d6xe6+ d7f7 29.d6xf7+ d6xf7 30.d6xf7+ d6xf7 31.d6xb5∞;

B2) 24...gxh5? 25.d6xh5 d6g7 26.d6g4+ d7f8 27.d6f5! d6c6 28.d6h6+ d6e8 29.d6xb4 d6xb4 30.d5!+∞;

23.hxg6 hxg6 24.d6h5! Poměrně jednoduchý tah, který je obtížnější najít než zahrát, oběť černý nemůže přijmout a bílé dámě se otevírá cesta na královské křídlo. d6e8 gxh5 25.d6xh5 d6c6 26.d6g2+ 25.d6g4 d7f8 26.d6g2! Po zapojení věže získá bílý útok mamutí rozměry. d6bc6!? d7g7 27.d6h1 d6bc6 28.d6h3 gxh5 29.d6xh5 f5 30.exf6 d6h8 31.d6g4+ d7f8 32.d6h6+ d7f7 33.d6g7+ 27.d6h1 d6xe5!? V prohrané pozici zkouší černý svou poslední šanci. 28.d6h3 28.d6xe5? d4+ 29.f3 dxc3∞ d6g7 29.d6xe5 d4+ gxh5 30.d6d4! d6c6 31.d6xh5 f5 32.exf6 d6xh5 33.d6xh5 d6xd4 34.d6h7+ d7f8 35.d6cd1! d7f5 36.d6xd5!± 30.d6f3 d6c6 31.d6f5! K výhodě stažilo i 31.d6xc6 d6xc6 32.d6h7+ d7f8 33.d6xg6+ fxe6 34.d6h6! d6xc3+ 35.d6h3 d6xc1 36.d6h8+ d7f7 37.d6xg7+ d6e8 38.d6f8+ d7f7 39.d6xc1±, po hezkém tahu v partii, jehož smysl bude patrný z dalších poznámek, je ale rozhodnuto. exd5 Jezdec bral černému králi ústupové pole e7 a partie by skončila matem po dxe3 32.d6h7+ d7f8 33.d6h8+! d6xh8 34.d6xh8+ d7g7 35.d6ch1 g5 36.d6h1h7+ d7g6 37.d6e4+ f5 38.exf6#! nebo 31...d6xe5 32.d6h7+ d7f8 33.d6h8+ d6xh8 34.d6xh8+ d7g7 35.d6ch1 exd5 36.d6xd4+ f6 37.d6h1h7# 32.d6g5! Střelec jezdce zastoupí. d6xe5 33.d6h7+ d7f8 34.d6h8+! 1-0 d6xh8 35.d6xh8+ d7g7 36.d6ch1 s matem.

Kap. 6.3.2. 1.e4.e6 2.d4 d5 3.d2 d6 4.e5 d7 5.d3 c5 6.c3 d6c6 7.d6f3 d6e7

Rašik - Borovikov Sas van Ghent 1992
1.e4 e6 2.d4 d5 3.d2 d6 4.e5 d7 5.d3 c5 6.c3 d6c6 7.d6f3 d6e7 Černý stojí na významném rozcestí: 7...f5 8.exf6

A) 8...d6xf6 9.d6f1! d6d6 10.d6e3 0-0 11.d6g4 d7f7 12.d6g5! d6h5 13.d6xe6 d6e8 14.d6e2 d6de5 (d7f7 15.d6xh7+∞) 15.d6xe5 d6xe6 16.d6xc6± Barejev;

B) 8...d6xf6 9.0-0 d6d6 10.dxc5 d6xc5 11.b4 d6d6 12.b5 d6e5 13.d6xe5 d6xe5 14.d6b2 0-0 15.d6f3 (15.d6e2 d6d6 16.c4± Ehlvest) d6d6 16.c4 a6± Ehlvest - Andersson, Reykjavík 1991;

7...f6 8.exf6! S přechodem k pokračování 7...f5, k nejasným zápletkám vede 8.d6g5 např. fxe5+ g6 10.d6xg6+ hxg6 11.d6xg6+ d6e7 12.d6f3 d6xe5); 7...g6! 8.h4!/? (8.0-0 d7g7 9.d6e1 0-0 10.d6f7 cxd4! 11.cxd4 d6b6 12.d6c2 f6! 13.exf6 d6xf6 14.d6b1 d6h5 15.d6e3∞) d6b6 (d7g7 9.d6e2 d6b6 10.h5 cxd4 11.cxd4 d6xd4 12.d6xd4 d6xd4 13.d6f3 d6b6 14.d6e3 d6a5+ 15.d6f7!→ Nemet - Planinc, Jugoslávie 1972) 9.h5 d7g7 10.d6h4!± Damaso - Arizmendi, Leon 1997 d6g5 11.d6xg5 cxd4 12.cxd4 d6xd4 13.h6 d6xe5 14.d6h5→; 7...d6b6 bude rozebráno v další partii;

8.0-0 g5 Agresivní systém, který ukazuje, jak bojovat o centrum již od krajních sloupců. cxtd4 9.cxd4 a5 10.d6b1!? d6b6 (a4 11.d6c3 d6b6 12.d6f4 d6b4 13.d6e2 d7d7 14.a3 d6c6 15.d6d3± Jefimov - Gausel, Gausdal 1991) 11.d6c3 d6xd4 12.d6xd4 d6xd4 13.d6e1 d6b6 14.d6g4 g6 15.d6b5± Knaak; 8...0-0 9.d6e1 b6!/?; 8...a5?! d6e1?! (9.c4!±; 9.b3!±) c4! 10.d6c2 b5∞. 9.b4!? Zajímavá oběť pěšce, po jejím přijetí bude černému nejlépe vadit právě tah g5..., k menší výhodě bílého vede i 9.dxc5 d6xc5 (d6dxe5 10.d6b5±; 9...g4 10.d6d4 d6dxe5 11.d6h5 d7d7 12.d6e1 d6xc5 13.d6xc6 d6xc6 14.d6xg4± Barejev) 10.d6b5 d7d7 11.d6e2 a6 12.d6xc6 bxc6 13.c4 d6h8 14.b3 d6a5 15.d6c3 Ra-chels - Arencibia, Manila 1990. cxtd4 10.cxd4 d6xb4!? Lepší d6xb4 nutí bílého vysvětlit pozici střelce:

A) 11.d6e2 d6f8 12.d6b3

A1) 12...d6g6 13.d6e3 d7f8 14.d6d2 h6 15.h4 gxh4 (g4 16.d6h2 h5 17.g3 d7g7 18.f3→ Gipslis) 16.d6xh6+ d7g8 17.d6e3 b6 18.a3 d6c6 19.d6d3 d6h5 20.d6h2 a5 21.d6c1! a5 22.d6e2 d6h8 23.d6g4± Gipslis - Ulybin, Moskva

1992;

A2) 12...b6 13.♔d2 h6 14.h4 gxf4
15.♔h2 a5= 16.♔g4 h5 17.♔h2 ♔g6 18.♔xh5
♔f8 19.♔e2 ♔g7 20.♔g4 ♔d7 21.a3 ♔c6
22.♔e3 a4 23.♔d2 ♔a5 24.f4 ♔c8 25.♔d3 ♔c3
26.♔b1 ♔b3= Gipsliis (♔c7? 27.♔a2! ♔c4
28.♔c1 f5 29.♔xf6+ ♔xf6 30.♔e5± Gipsliis -
Savčenko, Alušta 1993);

B) 11.♔b1 ♔f8 12.♔b3 b6 13.a3 ♔c6 14.♔d3
♔g6 15.♔e3 ♔d7 16.♔e1 h5 17.f4 g4 18.g3

B1) 18...♔f8!? ♠19.f5?! (19.♔g2
♔ce7=) exf5 20.♔xf5 ♔xf5 21.♔xf5 ♔c8±;

B2) 18...a5?! 19.♔e2 a4 20.♔c1
♔g8?! 21.f5! exf5 22.♔xf5± ♔a5 23.♔f2 ♔h8
24.♔h7 ♔g7 25.♔d3 ♔c6 26.♔g2 ♔g6 27.♔e2
♔c8 28.♔ef4 ♔xf4 29.♔xf4± ♔c4 30.♔xe6
fxe6 31.♔h6 ♔g8 32.♔f7+ (32.♔g6±) ♔d7
33.♔f6 ♔c6 34.♔xe6! ♔xe6 35.♔f5 ♔c7
36.♔xe6 ♔f8 37.♔xf8 ♔xf8 38.♔xd5 ♔xa3
39.♔xa3 ♔xf7 40.♔c3+ 1-0 Rašik - Jírovský
ČR 1997;

11.♔b3 g4? V honbě za dalším materiálem se černý nenapravitelně oslabuje, jen "kompenzaci" by měl

bílý po ♔e7 nebo 11...h6. **12.♔g5! h6** h5 13.f3 ♔e7
14.♔xf7 ♔xf7 15.fgx4+→; 12...♔c3 13.♔xg4 ♔xa1
(♔xd4 14.♔xd4 ♔xe5 15.♔f4 ♔xa1 16.♔xe5±)
14.♔h5→ **13.♔xe6!** 13.♔xf7 ♔xf7 14.♔xg4 ♔g8
15.♔h5+ ♔e7= **fxe6 14.♔g6+** ♔e7 ♔f8 15.♔xg4 ♔e7
(♔e7 16.a3!) 16.f4→ **15.♔xg4 ♔h6!** ♔g8 16.♔h4+ ♔f8
17.♔xh6+ ♔xh6 18.♔xh6+ ♔g7 19.♔h5± **16.a3! ♔c3**
17.♔c5! ♔xe5? ♔c7! dávalo šance na další plno-
hodnotný boj, např. 18.♔xh6! (18.♔h4+ ♔f8
19.♔xe6+ ♔xe6 20.♔f6+ ♔g8 21.♔xe6+ ♔g7 22.♔f6+
♔g8=) ♔xh6 19.♔g5+ ♔f8 20.♔xh6+ ♔g8 21.♔ac1
♔xd4=, není ovšem divu, že se černý ve spleti vari-
ant ztratil. **18.♔xe5!** 18.♔g5+? hxg5 19.♔xg5+ ♔d6
20.♔xe5+ ♔c6 21.♔ac1 ♔c4= **♔xe5 19.♔d2! ♔d6?**
Poslední chyba, lépe ♔xa1 20.♔xa1 e5 21.♔h5± s
velkou kompenzací. **20.♔ae1! ♔c4 21.♔xe5** 21.♔b4
♔c7 22.♔xe6+ ♔xe6 23.♔xe6± **♔xc5 22.♔c1! h5**
23.♔xe6!+- ♔xe6 24.♔xe6 a5 25.♔e3+ d4 26.♔e5+
♔b6 27.♔xd4+ ♔a6 28.♔xd6+ ♔b6 ♔d6 29.♔c6+ ♔b7
30.♔xd6+→; 28...♔d6 29.♔xd6+ ♔xd6 30.♔xh8 ♔xh8
31.♔c6+→ **29.♔xb6 1-0**

Kap. 6.3.3. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♔d2 ♔f6 4.e5 ♔fd7 5.♔d3 c5 6.e3 ♔e6 7.♔f3 ♔b6 8.0-0 cxd4 9.♔xd4 ♔xd4 10.♔xd4 ♔xd4 11.♔f3

Jensen - Hyldkrog kor. 1984

**1.e4 e6 2.d4 d5 3.♔d2 ♔f6 4.e5 ♔fd7 5.♔d3 c5 6.c3
♔c6 7.♔f3 ♔b6 8.0-0 cxd4 9.♔xd4 ♔xd4 10.♔xd4
♔xd4 11.♔f3** Toto pokračování je pointou celé kon-
cepce bílého v tomto indexu. Za pěšce má bílý ná-
skok ve vývinu a šance na útok proti černému králi.
Můj osobní názor je, že černý by se měl snažit vari-
antě vyhnout. **♔b6 12.♔e2**

12.a3!? Málo hrávaný víceúčelový tah s cílem neru-
šeného převodu bílé dámy na královské křídlo. a5!?
(g6 13.♔a4 ♔g7 14.♔e3 ♔d8 15.♔c5 f6 16.♔d6 ♔f8
17.♔ac1 ♔xd6 18.♔xd6 0-0 19.♔c7 a5 20.♔d4 b6
21.♔e1 ♔f7 22.♔xe6 ♔c5 23.♔ee7 ♔e6 24.♔b5 ♔xd6
25.♔xf7 ♔xf7 26.♔c6 ♔d8 27.♔xf6 ♔b8 28.♔g5 ♔b7
29.b4 axb4 30.axb4 ♔b3 31.♔f4 ♔e7 32.♔xf7 1-0
Paternoste - Sanchez, kor. 1993) 13.♔a4 ♔e7 14.♔e3
♔d8 15.♔g4 g6 16.♔fe1 b6 17.♔h6± Chytilek -
Proehl, Siofok 1996;

12.♔a4 obvykle přechází do hlavních varianty:

A) 12...h6?! 13.a3 a6 14.♔d2 ♔c6 15.♔g4
♔c5 16.♔c2 ♔d7 17.♔ac1 ♔b6 18.b4 ♔a4 19.♔e3 ♔d8
20.♔h4 h5 21.♔g3 ♔c3 22.♔fe1 ♔e4 23.♔xe4 dxe4
24.♔g6! ♔h7 25.♔ed1 ♔c8 26.♔xc8 ♔xc8 27.♔xf8
♔xf8 28.♔c5+ ♔g8 29.♔g5 f6 (♔e8 30.♔e7! ♔xe7
31.♔xe7 ♔e8 32.♔d8 f3 33.♔xe8+ ♔f7 34.♔b8 ♔xe7
35.♔xb7+ ♔f8 36.♔a7+→) 30.♔xf6 ♔f7 31.fxg7 ♔xg7
32.♔xh5+ ♔g8 33.♔d4 ♔e8 34.♔e5 ♔h7 35.♔g5+ ♔f7
36.♔c1 ♔d7 37.♔f6+ ♔g8 38.♔c5 e5 39.♔xe5 1-0
Martin Del Campo - Vera, Linares 1992;

B) 12...♔b4! Skoro by se chtělo napsat jedi-

ný tah, zabránit převodu dámy na královské křídlo je
byťstně důležité. 13.♔c2 h6?! (♔c5 s přechodem do
hlavní varianty 14.♔e2 e6 15.♔e3 ♔c7 16.♔ac1 ♔d8
17.♔c3 0-0 18.♔c2 f5 19.♔xf6 ♔xf6 20.♔d4 ♔d6
21.♔e5 Věnováno světlé památce Arona Nimcoviče.
♔d7 22.f4 ♔c8 23.♔xd7 ♔xd7 24.♔xf6 gxf6 25.♔xh7+!
♔h8 26.♔f3 d4 27.♔h3 ♔xc3 28.bxc3 ♔b8 29.♔f5+
♔g8 30.♔h7 d3 31.♔xd3 ♔c5+ 32.♔h1 ♔d6 33.♔e2
♔f8 34.♔h5 1-0 King - Kuijff, Amsterdam 1982;
13...♔c5 14.♔d2 ♔a4 15.b3 ♔d7 16.♔e2 ♔c6 14.♔d2

B1) 14...♔c5 15.♔a4 a6 16.♔ac1 b5
17.♔g4 ♔b6 18.♔e3 ♔d8 19.♔c6 ♔b7
20.♔xe6+! fxe6 21.♔g6+ ♔e7 22.♔g5! hxg5
23.♔xg5+ ♔f6 24.♔xf6+ ♔d7 25.fxg7 ♔e7
26.♔e1! ♔xg5 27.♔xe6+ ♔c7 28.♔e5+ ♔b6
29.♔d4+ ♔c7 30.♔e6 ♔c6 (♔g8 31.♔e5+ ♔c8
32.♔f5+→) 31.gxh8♔ 1-0 Mašek - Pilař, kor.
1992, brilantní útok, který se navíc dal spo-
čítat až do konce již v 19. tahu;

B2) 14...♔b6 15.♔ac1 ♔e7 16.♔a4
♔d8 (a6 17.♔c2 0-0?! 18.♔g4 ♔h8 19.♔h5 f5
20.♔xg5! gxf6 21.♔xh6+ ♔g8 22.♔xg6+ ♔h8
23.♔f1 ♔d8 24.♔h6+ ♔g8 25.♔xe6+ ♔f7
26.♔xf5+→ ♔f8 27.♔xc8 ♔xe6 28.♔xe6 ♔xc8
29.♔xc8 ♔xc8 30.♔xc8 ♔g7 31.♔xb7 ♔a3
32.♔d5 ♔c7 33.g4 ♔xb2 34.e6 ♔a3 35.♔g2
♔c2 36.♔d4 ♔d2 37.♔f5+ ♔f6 38.♔c4 ♔c5
39.e7 ♔xe7 40.♔xe7 ♔xe7 41.♔xa6 ♔xa2
42.♔d3 1-0 Sax - Vigh, Maďarsko 1986,
podobnou partii by zřejmě vědce bílých byl

schopen sehrát i naslepo...) 17.Ěc2 ♘f8
18.Ěfc1 ♖b6 19.Ψg4 ♗d7 20.Δa5 Ěc8
21.Ěxc8 Δxc8 22.Δb4 g6 23.Ψh4! g5 (Δf8e8
24.Δb5+ ♘f8 25.Ψf6 Ěg8) 24.Δxg5 ♘e8
25.Δb5+ ♗d7 26.Δxe6 fxe6 27.Ψh5+ ♘f8
28.Ěc3 ♚h7 29.Ψg6 Ěg7 30.Ψxh6 Δxb4
31.Ěg3 1-0 Korčňoj - Udovič, Leningrad
1967, tato partie jasně ukázala, že oběři je
zcela korektní, neboť velký Viktor nikdy ne-
rozdává zadarmo...

12...Ψc5 h6 13.Δf4

A) 13...Δe7 14.Ěac1 0-0 15.Ψe2 (15.Δe3∞);
B) 13...Ψd8 14.Ψa4! Δe7 15.Δe3 ♘f8! (0-0
16.Ěac1f) 16.Ěac1 g6! 17.h4 ♗g7 18.Ψg4 (Δf8.Ěc2)
h5 19.Ψf4 b6 20.Δg5 Δxg5 21.hxg5 a5! 22.Ěc6 Δa6!
(Δb7? 23.Δd6±) 23.Δxa6 Ěxa6 24.Ěfc1 Ěa7 25.Ě1c3
Δb7 26.Δd4! Ψa8 27.Δd6! Ěc8 28.Ěxd5 (28.Ěf3!↑)
Ěxc3 (exd5?? 29.e6+--+) 29.bxc3 ♘f8 30.Δd6 ♘e8
31.Ψe4 Ψc8 32.Ψd3± Ehlvest - Dolmatov, Novo-
sibirsk 1993;
13.Ψe2 Δe7 Ψb6 14.Δe3 Δc5 15.Δd2 Ψd8 16.Ěac1! a6
17.Ěc2! Cuasnisu - Foguelman, Buenos Aires
1968 14.Δd2 0-0 15.Ěac1 Ψb6 16.Δb1 16.Ěc3 f5
17.exf6 ♗xf6 18.Δe5 Δd6 19.Δc3 Ψd8 20.Δd4 ♗d7
21.Δb1 Δe8 22.Ěh3 g6 23.Δg4 Δxg4 24.Ψxe6+ Δf7
25.Ψxg4 1-0 Jensen - Holst, Aarhus 1983 ΔΔe8
26.Ěxh7 Ψxb2?! Za svou popularitu vděčí celá va-
rianta mladému Johnu Nunnovi, který v ní zřejmě
hledal odraťování od zajímavého, ale přece jen
značně exaktního studia matematiky. Podívejte se,
jak "spekulativně" vyhrával v následujících uká-
kách. f5 je asi lepší než tah v partii. 17.exf6

A) 17...Δxf6 18.h4! Δxb2 19.Δc3 d4 20.Ěc2

A1) 20...dxe3 21.Ěxb2 exf2+
22.Ěxf2 ♗d6? (Ψc5 23.Ψxe6+ ♘h8 24.Δe5!
Δf6 25.Δf7+ Δxf7 26.Ψxf7 Ψc1+ 27.Δh2 Δg4+
28.Δg3 Δe3+ 29.Ψf3 Δe5+ 30.Ψf4 Δc3+=)
23.Δxh7+ ♘h7 24.Δg5+ ♘g8 25.Ψh5 Δf6
26.Ěxf6±;

A2) 20...Δa1 21.Δd2 Δf6 22.Ěc4∞

Nunn;

B) 17...Δxf6 18.Δc3 ♗d7 19.Ěfe1

B1) 19...Δb4 20.Δd4 Ψa5?! (Ψd8!
21.Ěed1 Ψe7=; 20...Δa6?! 21.Δd3 Ψxa2
22.Ěa1 Ψb3 23.Δd2 Δxd2 24.Ψxd2 Δe4
25.Δxe4 dxe4 26.Δxg7±) 21.Ěed1± Ěae8
22.Ψe5 Ψa6 23.Δd3 b5 (Ψd6 24.Ψe2 Δb8
25.h3 Δd6 26.Δe5 Δa4 27.b3 ♗d7 28.Δxd7
Δxd7 29.Ψh5±) 24.Ψe2 Ψb7 25.Δe5 a6
26.g4! Ěe7 27.g5 Δe4 28.f3 Δd6?! (Δxg5!
29.Ψg2 h6 30.h4 Δh7 31.Δg6±) 29.a3 Δa5
30.Δc5± Δc8 31.Δg2 Δe8 32.Ψc2 g6 33.Δxe7
Δxe7 34.Δg4 Δf5 35.Δxf5 gxf5 36.Δe5 Δd8
37.f4 d4+ 38.Δg3 Δb6 39.Ψg2 Ψe7 40.Ěc8
Δh5 41.Ěxf8+ ♘xf8 42.Ěc1 d3 43.Δxd3 Ψd6
44.Δe5 Ψd4 45.Ěc8+ Δe8 46.Ψf3 Δd8 47.Δh3
Ψd2 48.Δc3 Δd1 49.Ψd3 Ψh5+ 50.Δg3 Δe7
51.Ψd7 1-0 Nunn - Mednis, Budapest 1978;

B2) 19...Ěac8 20.Δd4 Ψa5 21.Ěxc8
Ěxc8 22.Δg5± Δb4? 23.Δxf6 gxf6? (Δxe1
24.Δxh7+ ♘f8 25.Δxg7+ ♘e7 26.Ψe5±)
24.Δxh7+ ♘g7 25.Ψh5 fxg5 26.Ψg6+ ♘h8
27.Δg8! Ěxg8 28.Ψh6# 1-0 Nunn - Bell,
Basingstoke 1978, poznámky Nunn;

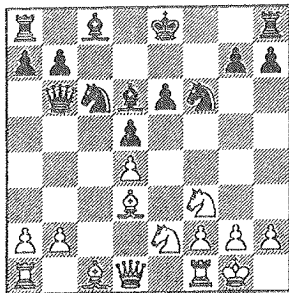
17.Ěc3 Ψb6 18.Δe5 f6 Δxg5 19.Δxh7+! (Tah dopo-
ručený dětem osmiletým a starším...) ♘xh7 20.Δxg5+
Δg6 (Δg8 21.Ψh5) 21.Ěh3 (21.Ěg3!?) Δf6 22.exf6
Δxf6 23.Δh7+ ♘e7 24.Δxf8 Δxf8±. 19.Ěb3 ♗d8
20.exf6 Δxf6 21.Δe5 Δe4?! 22.Δxe7 Ψxe7 23.Δxe4
dxe4 24.Ψxe4± Není vidět, jak by měl černý dokon-
čit vývin. Δd6 25.Δd3 Ψc7 26.Δfd1 Δb8?! Ψc2!
27.f4± 27.Ěf3! Δxf3 28.Δxf3 b5 Závěr partie se bude
podobat thajskému boxu - všechny údery jsou do-
voleny. 29.Ψc3! Ψb6 30.Δd7! Ψd8 31.Δf6+! Δxf6
32.Ψc7 Ěa8 33.Δd8+ Ψxd8 34.Ψxd8+ Δf7 35.Ψc7+
Δf6 36.Ψc3+ 1-0

C06 Ve viru vášně

Na „živých“ turnajových partiích je velmi hezká ta věc, že člověk může sledovat i dění na vedlejších šachovnicích. Přiznám se, že mne vždy velmi fascinovali hráči, kteří prvních deset, dvanáct tahů odehráli bleskovým tempem. Otázka, kterou jsem si v těchto případech nejčastěji kladl, by mohla znít zhruba takto: Přemýšleli tito hráči někdy hlouběji o smyslu těchto svých tahů, nebo je tato rychlá hra pouze výsledkem studia knih (případně databází) s tisíci tahy, avšak žádným mluveným slovem? V případě, že platí první eventualita, mají „rychlíci“ moji úctu, v druhém případě je upozorňuji, že jejich společenský status by byl vyšší a mzda tučnější možná i v případě, že by se nazpaměť naučili telefonní seznam.....

Index C06 je právě jako stvořený pro takovou rychlou hru. Každý z tahů obou stran je hrán s jasným cílem (snad kromě 1...e6, chtělo by se jedovatě poznamenat), dokonce lze poměrně jasně vysledovat, že jedna strana ze zajímavá o to, „co hraje ta druhá.“ Vzniklá pozice je bohatá na strategické plány a (latentně) i na taktické možnosti. Jak sami uvidíte, černý by v tomto indexu mohl při správné hře vyrovnat, v případě, že kritériem štěstí v šachu je pro vás celý bod, směřuje moje doporučení spíše k variantám C05.

Kap. 7.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟d2 ♟f6 4.e5 ♟fd7 5.♟d3 c5 6.c3 ♟c6 7.♟e2 exd4 8.exd4 ♟b6 9.♟f3 f6 10.exf6 ♟xf6 11.0-0 ♟d6

Charakter pozice je v tomto případě určen pěšcovou strukturou v centru. Černý má drobné problémy s opozdílým pěšcem e6 a poli c5 a e5, což je kompenzováno následujícími dynamickými možnostmi:

1. tlak na pěšce d4 a b2
2. polootevřený sloupec f
3. postup e6-e5 spojený s aktivizací figur (diagonála a7-g1).

Zvláště třetí možnost nelze provést mechanicky, je třeba ji důkladně zvážit, černému totiž vzniká izolovaný d pěšec, který může být slabý i silný.

Bílý samozřejmě nevystačí pouze s tím, že soupeř má slabiny, pro zvětšení výhody je třeba narušit souhru velmi dobře stojících černých figur.

Glatt - Weyerstrass kor. 1994

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♟d2 ♟f6 4.e5 ♟fd7 5.♟d3 c5 6.c3 ♟c6 7.♟e2 exd4 8.exd4 ♟b6 9.♟f3 f6 10.exf6 ♟xf6 11.0-0 ♟d6 12.♟f4!? Významná křížovatka, mnohem častěji se hrává 12.♟c3 0-0 13.♟e3 ♟d7 14.a3 např.:

A) 14...♟d8 15.h3! ♟c8 16.♟e1 ♟h8 17.♟c1 ♟e8 (e5? 18.dxe5 ♟xe5 19.dxe5 ♟xe5 20.♟a7 ♟xc3 21.♟xc3 ♟xc3 22.bxc3 ♟a5 23.♟d4 ♟xa3 24.♟b1± Marič) 18.♟c2 a6 19.♟ce2 ♟h5 (♟c7 20.♟c1 b5 21.♟b1 ♟d8 22.♟d3± Geller - Uhlmann, Skopje 1968) 20.♟c1±;

B) 14...♟h8! Nyní ale vznikají divoké zápletky, v nichž černý pravděpodobně stojí velmi dobře:

B1) 15.♟e1 ♟e8 16.♟g5 ♟h5 17.♟b1 ♟xd4! 18.h3 (18.♟a4 ♟xh2+! 19.♟h1 ♟d6 20.♟xd4 ♟f4 21.♟xf6 ♟xf6 22.♟h3 ♟g4 23.♟e3 d4 24.♟f3 ♟xf3+ Polakovič - Boukal, kor. 1986/88; 18.♟b5 e5 19.♟e6 ♟g4 20.♟bxd4 ♟xe3 21.♟xe3 ♟f6 22.♟xh7 ♟g4 23.♟h3 ♟a5 24.♟xg7 ♟d2 25.♟f5 exd4 26.♟xg4 ♟xf2+ 27.♟h1 ♟h6 28.♟h3 ♟xg7 29.♟xb7+ ♟h8 30.♟f1 ♟b3 31.♟e1 ♟f8 32.♟xf8+ ♟xf8 33.♟xe3 dxe3 34.♟g1 ♟f6 35.♟g4 ♟c5 0-1 Verledens - Broucke, kor. 1986) e5 19.♟xh7 (19.♟xh7 e4 20.♟a2 ♟xh7 21.♟xh7 ♟f5 22.♟g5 ♟h8 23.♟acl ♟xg5!→ van den Wiel - Ree, Holandsko 1985) ♟xh7 20.♟xh7 ♟c6f Hlubina - Boukal, kor. 1994;

B2) 15.b4 ♟e8 (a6 16.h3 ♟d8 17.b5 axb5 18.♟xb5 ♟b8 19.a4 ♟b4 20.♟e2 ♟e4 21.♟b3 ♟c6 22.♟fcl ♟c8 23.♟b2 ♟f6 24.♟d3 e5 25.♟xe4 dxe4 26.♟xe5 ♟xe5 27.dxe5 ♟xe5 28.♟d4∞ Mezsaros - Boukal, kor. 1986/88) 16.♟g5 ♟f7! (♟h5!? 17.♟b1 ♟xd4!?) 17.♟xf7+!± (17.f4?! ♟g8∞ Muir - Chapman, kor. 1988). Méně obvyklý tah v partii vynucuje výměnu černopolních střelců, která je spojena s výměnou pěšců b2 a e6. Celá

operace by měla vést k minivýhodě bílého.

12...♟xf4 13.♟xf4 ♟xb2 0-0

A) 14.♟b1!?

A1) 14...♟c7 15.g3 ♟e4 (e5 16.dxe5 ♟xe5 17.♟xe5 ♟xe5 18.♟e1±);

A2) 14...♟e4 15.g3 g5 16.♟xe4 gxf4

17.♟c2→ Zapata;

A3) 14...♟d7 15.♟e1 ♟ae8= Hellers;

A4) 14...♟h8 15.♟g5 ♟xd4 16.♟xh7 ♟xh7 17.♟g6+ ♟g8 18.♟e7+ ♟f7 19.♟xc8 ♟axc8 20.♟h5±;

B) 14.♟e1! ♟e4? Černý udělá nejlépe, když tahem ♟xb2 zabočí do hlavní varianty. 15.g3 ♟xb2 16.♟xe4 dxe4 17.♟xe4 e5 (♟d7 18.d5 exd5 19.♟xd5+ ♟f7 20.♟ael+ Krogus - Toluš, SSSR 1958) 18.♟xe5 ♟f5 19.♟e2 ♟xd4 20.♟b3+ ♟h8 21.♟d1 ♟xe5 22.♟xe5 ♟xe5 23.f3 ♟ae8 24.♟xb7 g5 25.♟h5 ♟f7 26.♟b2 ♟g8 27.f4 ♟g4 28.fxe5 ♟xd1 29.♟b5 ♟ef8 30.♟f6+ ♟f7 31.♟d3 1-0 Krasenkov - Gedevanishvili, Tbilisi 1987;

14.♟e1 0-0 15.♟e3! Nový nadějný pokus, starší 15.♟xe6 ♟xe6 16.♟xe6 působí bílému problémy se získáním výhody především kvůli špatné koordinaci figur. ♟ae8 17.♟xe8 ♟xe8 18.♟c1 (18.♟b1 ♟xa2 19.♟xb7 ♟e4∞) ♟b6 19.♟b1 ♟a5 20.h3 a6= Uhlmann. ♟b4 Zkoušely se i jiné tahy, je ovšem překvapivé, že černý nebyl schopen vyrovnat v pozici, v níž má pěšce navíc a tah:

15...♟g4 16.♟e2 ♟b6 (♟c3!?) 17.♟xe6 ♟xe6 18.♟xe6 ♟b2 19.♟e2 ♟b6 20.h3 ♟f6 21.♟b1± ♟c7 22.♟c2 ♟ae8 23.♟e5 ♟d6 24.♟c3 ♟e7 25.♟xc6 ♟xe2 26.♟xe2 ♟e4 27.♟e3 bxc6 28.♟f3 ♟f6 29.♟c3 ♟f7 30.♟c1± ♟e7 31.g3 ♟c7 32.♟b3 ♟e7 33.♟g2 h6 34.♟c3 ♟c7 35.♟b3 ♟e7 36.♟a4 ♟c7 37.♟a6 ♟b4 38.♟d3 ♟e7 39.♟c3 ♟d6 1-0 Fossan - Giddins, Gausdal 1995; 15...♟b6 16.♟g5?! (16.♟xe6 ♟xe6 17.♟xe6 ♟ae8 18.♟xe8 ♟xe8 19.♟b1 ♟a5 20.♟b3±) ♟xd4 17.♟xh7 ♟xh7 18.♟xh7+ ♟xh7 19.♟h5+ ♟g8 20.♟g6 ♟d6 21.♟h8+ ♟f7 22.♟h7 ♟e8 (♟f5 23.♟xf8 ♟xf8) 23.♟d1 ♟f5 24.♟xf8 ♟xe3 (♟xf8) 25.fxe3 ♟xf8

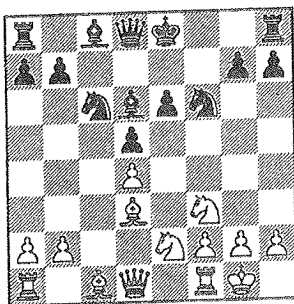
26. f1 c5 27. xg7+ Salai - Prandstetter, ČSFR 1992;

16. xex6 dxe6 17. Hxe6 Rozdíl oproti poznámce k 15. tahu je v tom, že černá dáma nenapadá $\text{H}a1$ a $\text{A}a2$. $\text{H}ae8$ 18. Hxe8 Hxe8 19. Hb1 $\text{H}a5$ $\text{H}e7$ 20. Hb3 $b6$ 21. Hc3 $\text{d}8$ 22. h3 $\text{d}f7$ 23. Hc1 $g6$ 24. Hb5 Hb8 25. $\text{H}e5$ dxe5 26. dxe5 $\text{H}e4$ 27. Hc7 Hb7 28. Hc6 Hf7 29. f3 Hc5 30. Hd1 $d4$ 31. Hxd4 $\text{H}e7$ 32. Hc8+ $\text{H}g7$ 33. Hc4 $g5$ 34. Hd6 Hf8 35. $\text{H}g4$ Hf4 36. Hxf4 gxf4 37. $g3$ fxg3 38. $\text{H}g2$ $b5$ 39. Hd5 $\text{H}e7$ 40. f4 $a5$ 41. Hxg3 $\text{H}a4$ 42. Hf3 Hc3 43. $\text{H}e6$ $a4$ 44. f5 Hxe6 45. Hxe6 Hxa2 46. $\text{H}e7+$ Hf8 47. Hb7 Hc3 48. f6 1-0 Fossan - Guindy, Gausdal 1992, norský reprezentant má variantu navštívenou velmi dobře. 20. Hb3 $\text{H}e7$ 21. Hc1 $\pm$ 21. $\text{Hb5}!$ $\text{H}d8$ 22. $g3$ (22. Hc1 Hc7 23. $\text{H}e1$ $\pm$) Hc7

23. $\text{H}e3?$! Hxa2 24. Hd3 $\text{H}a4$ 25. Hb5 $a6$ 26. Hb6 $\text{H}e8$ 27. Hf4 Hc6 28. Hb1 $b5$ 29. $\text{H}e5$ $\text{H}e6$ 30. Hh4 Hd6 31. Hc1 Hh5 32. Hc8+ Hd8 33. Hxh5 Hxh5 34. Hf5 Hxc8 35. Hxe6+ Hf8 36. Hxc8 $a5$ 37. Hc6 $a4$ 38. $\text{H}a6$ $a3$ 39. Hb4 Hf6 40. Hxb5 $\text{H}e4$ 41. $\text{H}a2$ 1-0 Salai - Gdan-ski, Nový Smokovec 1992, oběť pěšce byla značně spekulativní, nakonec ale slavila úspěch. g5! Agresivní, ale asi dost špatný plán. Jasnou cestu k vyrovnání ale černý neměl $a6$!; 21... h6 !; 21... Hd8 ! 22. h3 h5 23. Hc5 Hd8 24. Hb5 $g4$ Hd6 25. Hxc6 bxc6 26. Hc2+ 25. Hxc6 bxc6 26. $\text{H}e5+$ Hd7 27. Hxc6 Hxe5 28. dxe5 Hxe5 29. Hc2! $\text{H}e1+$ 30. Hh2 Hh8+ 31. $g3$ Hb1 32. Hc8+ Hf7 $\text{H}g7$ 33. Hc7+ $\text{H}g6$ 34. Hd6+ Hf5 35. Hxd5+ Hf6 36. Hf8+ $\text{H}g6$ 37. $\text{H}g8+$ Hh6 38. Hf6+ 33. Hc7+ $\text{H}e7$ 34. Hf4+ $\text{H}e6$ 35. Hh6+ $\text{H}e5$ 36. Hxc6 1-0

Resumé z této kapitoly, které bych Vám chtěl nabídnout, by mohlo znít zhruba takto: černý až příliš brzy vyjasňuje postavení své dámy, což mu později působí problémy, které jsou větší, než ty, které má bílý s pěšci b2 a d4. Nadějnější pro černého se jeví následující kapitola 7.2.

Kap. 7.2. 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Hd2 Hf6 4. e5 Hf7 5. Hd3 c5 6. c3 $\text{H}e6$ 7. $\text{H}e2$ cxd4 8. cxd4 f6 9. Hxf6 Hxf6 10. Hf3 Hd6 11. 0-0

Možná jste si při přehrávání partii položili otázku, zda vám o probíraných variantách říká naprosto vše co vím. Odpověď zní ano, jedinou výjimkou je tato varianta, v níž černý má zajímavou možnost 9... Hxf6 se složitou hrou, v níž pro není pro bílého jednoduché dokázat i sebemenší výhodu. Toto pokračování mi již černými přineslo několik celých bodů, na to, jak proti němu bojovat, budete muset přijít sami, pro černé je to jedna z mála rad v této knize. Vratme se ale k postavení diagramu. Od varianty 7.1. se liší postavením černé dámy, dlouhodobě ale charakter pozice zůstává podobný, jen se boj častěji odehrává v centru a na královském křídle, bílý řeší problém, jak vyměnit černopolné střelce, aby to nebylo spojeno s dalším zjednodušením a remízou. 11. tah je pro černého významným milníkem, má dvě zhruba rovnocenná pokračování, která budou postupně rozebrána.

Kap. 7.2.1. 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Hd2 Hf6 4. e5 Hf7 5. Hd3 c5 6. c3 $\text{H}e6$ 7. $\text{H}e2$ cxd4 8. cxd4 f6 9. Hxf6 Hxf6 10. Hf3 Hd6 11. 0-0 Hc7

Přece jenom slabší z obou možností. Tah je veden záměrem zabránit výměně černopolných střelců, v kapitole 7.2.2. ale zjistíte, že tato výměna ještě bílému automaticky výhodu nezaručuje. Pokračuje-li bílý přesně, podaří se mu dokázat, že postavení dámy na c7 má i své nevýhody. Jestli to stačí k zisku hmatatelné výhody, ponechávám tentokrát na vás.

Korneev - Moskalenko Moskva 1995

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Hd2 Hf6 4. e5 Hf7 5. Hd3 c5 6. c3 $\text{H}e6$ 7. $\text{H}e2$ cxd4 8. cxd4 f6 9. Hxf6 Hxf6 10. 0-0 Hd6 11. Hf3 Hc7 12. $\text{H}g5$ Hledáte-li vzrušení z odhalování nových možností, v této skrzskrz prozkoumané variantě se zřejmě budete muset vzrušovat jinak.

12. $g3$ je možnost získat menší výhodu "karpovovského" typu. 0-0 13. Hf4

A) Jak po 13... $\text{H}e4$ 14. Hxf4 Hb6 15. Hd2 Hh8 16. $\text{H}e3!$ Hxb2 (Hd7 17. $\text{Hf}e1$ $\text{H}ae8$ 18. $\text{H}e5$ Hxb2

19. $\text{H}ab1$ Hxd4 20. Hxd4 Hxd4 21. Hxb7 $\text{H}e8$ 22. $\text{H}xa7$ $\pm$ Sorokin - Ivančuk, SSSR 1987) 17. $\text{H}ab1$ $\text{H}a3$ 18. $\text{H}g5$ Hd6 19. $\text{Hf}e1$ $\text{H}e6$ - Beth, Belgie 1991;

B) tak i po 13... Hd7 14. Hc1 $\text{H}ac8$ (Hh5 15. Hxd6 Hxd6 16. Hc3 $a6$ 17. $\text{H}e1$ Hf6 18. $\text{H}e5$ Hxd4 19. Hxh7+ $\pm$ Michalčišin) 15. Hb5 $\text{H}e4$ 16. Hxd6 Hxd6 17. $\text{H}e5$ Hxe5 18. dxe5 $\text{H}e7$ 19. Hd3 Hxc1 20. Hxc1 Hc5 (Gelfand), sluší se ovšem poznamenat, že její zvětšení vyžaduje karpovovskou techniku;

12. Hc3 Je starší pokračování, které se mi

ovšem vůbec nelíbí, protože jezdec by se měl potulovat spíše na královském křídle, zatímco tah a6, který bílý vynutil, je veskrze užitečný, např. a6 13.g5 0-0 14.gh4 gh5 15.hel g6 s oboustrannými šancemi;

12...0-0 13.hc1 13.gh4 zde vede pouze k výměnám a vyrovnání po e5 14.dxe5 dxe5 15.hxe5 dxe5 16.g3 dxe3 17.hxg3 (17.hxg3 dxe5=) dxe6 18.dxd2 dxd7 19.had1 (19.hac1 hac8 20.dxf5 hxc1 21.hxc1 dxb5= Barejev) had8= Radulov - Vaganjan, Moskva 1977. 19.d7 Živějšij gh4 14.gh3 g6! (h6 15.dxd2 dxe7 16.dxd1 dxd7 17.dxc2 g5 18.dxd3 dxe7 19.dxc1± Češkovskij - Černin, SSSR (1987) 15.dxd2! (15.gh4 e5 16.dxe2 dxf6 17.dxe5 dxe5 18.b4 dxf4 19.dxf4 dxf4 20.b5 dxd4! 21.dxf3± Smagin - Dolmatov, SSSR (1986) dxf6 16.dxb3 dxd7 17.dxc5 a6 18.dxd2 dxe8 19.b4 (19.dxb1!?) dxe8 20.b5 axb5 21.dxb5± Tzermiadanos - Stamenkovič, Sofia 1994 rovněž nevede k úplnému vyrovnání; 13...a6? 14.gh4 gh5 15.dxc2 h6 16.gh7+ dxf8 17.dg6 dxf4 18.dxf4 dxf4 19.dcd1 dxb6? 20.dxe2 dxd7 21.dxb1 hac8 22.dg3± Tiviakov - Metran, Paris 1991; 13...dxe4 14.dxe3 dxd7 15.dg3± 14.dg3 14.dxc2 dxe8 15.dxb4 h6 16.dg3 dxb5 17.dxe5 dxe2 18.dxc2 dxd4 19.dxe3 dxb6 20.dxc6 dxe3 21.dxe7+ dxf7 22.dxc3 dxe7 23.dxc7= Kvejin - Poldauf, Groningen 1990, hra bílého ve francouzské by měla být spojením strategie a taktiky, zakládá-li hráč svou hru pouze na jedné z těchto spojitých nádob, nemůže očekávat plný úspěch; 14.gh4 h6 15.hel± Psachis. h6 dxf4 15.dxf4 dxf4 16.hel hac8 17.dxb5! dxe4 18.dxe2 dxe5 19.dxc5 dxc5 (dxd4? 20.dxd3+)

20.dxc6 dxc6 21.dxe3±, černého čeká velmi dlouhá obrana Magometov - Temirbajev, SSSR 1991; 14...dxb6 15.dxf6 dxf6? (dxf6=) 16.dxb7+! dxb7 17.dxe5+ dxf8 18.dxb5 dxe8 19.dxb7+ dxf8 20.dxf5! dxf5 21.dxe6+ dxe7 22.dxf5 dxd4 23.dxd4 dxd4 24.dxf1+ 1-0 Kornějev - Piskov, Linares 1996, po-drobnosti v Inf. 68. 15.dxd2 dxb6 gh4 16.dxb1 (16.h3? dxf7) e5 17.dxe5 dxe5 18.dxe5 dxe5 19.dxb3± 16.dxc3 dxf4 hac8 17.dxe5 (x g6) dxe5 18.dxe5±; 16...dxb4!? 17.dxe5 (17.dxb4 dxb4 18.dxc2±) dxc3 18.bxc3 dxe5 19.dxe5 dxe8 17.dxc2 dxb4?! dxe8!? bylo příležitostí zeptat se bílého, jak si představuje další zesilování pozice, např. po 18.dxe5?! (18.hel dxf7 19.dxc2±) dxe5 19.dxe5 dxd7 20.dxe2 dxe5 (d4!?) 21.dxb1 d4 22.dxd4 dxd4 23.dxd4 dxb5. 18.dxb4 Ted' již není o výhodě bílého pochyb. dxb4 19.dxe5 dxe5 dxe8 20.hel± 20.dxe5 dxe4?! Na postavení to-hoto jezdce založí bílý svou další hru. dxb7 21.dxe2 (21.a3 dxf4 22.dxc7 dxe8 23.dxe2±) hac8 22.dxc1±; 20...dxe8?! 21.dxc1 dxb5 22.dxb5 dxb5 23.f4± 21.dxe2 dxf4 22.dxc1 22.h3? dxf2 hac8? h5 23.dxb5 dxc1 24.dxc1±; 22...dxd4!? 23.dxd2 dxb8 24.dxc3 dxc3 25.bxc3± Černý má velké problémy s d4. 23.dxf4 dxf4 24.f3± dxd4 25.dg6 dxb2 dxb5 26.fg4 dxe2 27.dxe2 dxd2 28.dxf4± dxb2 29.dxf7+! dxf7 30.dxd3++ 26.dxb2 dxb5 27.f4! Bílému se podaří vytvořit si volného pěšce a partie rychle skončí. dxe2 28.dxe2 dxd2 29.dg3 dxc7 30.f5++ exf5 31.e6 f4 dxb2 32.dxf5 dxb5 (dxd2 33.dxe5 dxf8 34.dxf5 dxe7 35.dxe7 dxe7±) 33.dxe5 dxf8 34.dxf5++ 32.dxf4 dxb2 33.dxf5 dxb6 34.dxd5 dxf8 35.dxf5 1-0

Kap. 7.2.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxd2 dxf6 4.e5 dxd7 5.dxd3 e5 dxc6 7.dxc2 dxd4 8.dxd4 16.9.dxe6 dxf6 10. dxf3 dxd6 11. 0-0-0

Nejlogičtější pokračování, černý celkem právem doufá, že výměni několik párů figur a uzavře smír, v případě nepřesnosti bílého je připraven vyvinout nepříjemný tlak...

Daněk - Arzumjanjan kor. 1994

1.e4 e6 2.d4 d5 3.dxd2 dxf6 4.e5 dxd7 5.dxd3 e5 6.c3 dxc6 7.dxe2 dxd4 8.dxd4 16.9.dxf6 dxf6 10.0-0 dxd6 11.dxf3 0-0 12.dxf4 dxf4 13.dxf4 dxe4 Je napaden jezdec, při rozhodování, jak tuto nikoliv jednoduchou situaci vyřešit, by možná leckterý váhavec zcepeněl, ostatně se to málem stalo i autorovi těchto poznámek. 14.dxc1 V současné době se výběr více-méně ustálil na tomto klidném tahu, kterým bílý odmítá výlet do džungle, který mu černý nabídl po 14.g3 dxf6! 15.h4 h6 16.dxe4 dxe4 17.dxe5 dxd8! 18.dxc6 bxc6 19.dxc2 g5 20.hxg5 (20.dxe2; 20.dg2) hxg5 21.dxe2 dxf3 22.dxc3 dxa6 Lysenko, za pět pěšco-vých slabin má černý citelný tlak; 14.dxe2 dxf3! 15.gxf3 dxe5

A) 16.f4 dxf3+ 17.dg2 dxb4+ 18.dh1 e5 19.dxe5 (19.fxe5 dg4 20.dxd2 dxf3+ 21.dg1 dxe2 22.dg3 dxf4) dg4±;

B) 16.dh1 e5 17.dxe5

B1) 17...dxe5 18.dg1 dxf6 19.dxe2 dxd7 20.dxd5+ (20.dxd4!) dxb8 21.dxd1 dxc6 22.dxd6 dxe6 Lhagvasuren - Maksimovič, Čeljabinsk 1990, myslím, že tato pozice je sice o něco výhodnější pro bílého, praktické výsledky by ale mohly hovořit pro černého;

B2) 17...dxf3 18.dxb7+ (18.dg1 dxf5e 19.dxc2 d4 20.hel dxe6 21.dxb3 dxd5+ 22.f3 dxd6 Popovič - Kindermann, Videň 1994) dxb8 19.dg1 dxd4 20.dxf3 dg4 21.dxd4 dxd1 22.daxd1 dxb7 23.f4 (23.dxd3 dxb6 24.b3 dxf8 25.e6 dxf4 26.e7 dxe4 27.dxe3 dxd4 28.e8 dxe8 29.dxe8 dxd3= Lysenko) dxb6 24.f5 dxb2= Kramnik - Ulybin, SSSR 1991, zdá se tedy, že v zápletkách černý ob-stojí. Ani klidnější: 14.dh5 g6! (dxe5 15.dxe5 dxd4 16.dxb7+ dxb7 17.dxd4±) 15.dg3 dxc3 16.hxg3 dxb6 17.dxa4 a6 18.dxd1 dxd7 19.dxe2 dxe5! 20.dxd1 dxf3+ 21.gxf3 hac8=

nevede k výhodě bílého dle Rublevskij – Ulybin, Petrohrad 1993.

14...Qg5! Nejsilnější tah, který narušuje plány bílého na ideální rozstavení figur, ke kterému dojde po Wf6?! 15. Qe2 Qd7 16. We3±. 15. Qxg5 Wxg5 16. Qe2 Zde má bílý možnost zakombinovat: 16. Qxh7+!? Qxh7 17. Qxe6. Celá tato taktická operace je hodnocena ve prospěch bílého, můj postoj k ní je ovšem značně zdrženlivý, vždyť po Wxc1 (Wf6?! 18. Qxf8+ Wxf8 19. Qg5± s dámami má bílý asi výhodu Wf5 20. Wh4+ Qg8 21. Qae1 Qd7 22. Qe3 Qe8 23. Qxe8+ Qxe8 24. h3 Qd3 25. Qe1 Qf7 26. Qg4 Qxd4 27. Qe7 Qf5 28. Qxb7 d4 29. Qf4 Qg6 30. Qh2 Qe2 31. Qd7 d3 32. Qc4+ Qh7 33. Qxd3 Wxf2 34. Wc1 Qd4 35. We3 Wxe3 36. Qxe3 Qb1 37. Qa3 Qc6 38. Qa4 a5 39. Qc4 Qb4 40. a3 Qd3 41. b4 axb4 42. axb4 Qe5 43. Qc7 Qd3 44. b5 Qc4 45. g4 Qa5 46. b6 Qe4 47. Qg3 Qb7 48. h4 Qh6 49. g5+ Qg6 50. Qg4 1-0 Dvojrys – Gleizerov, Petrohrad 1993) 18. Qxf8+ Qg8 19. Qaxc1 Qxf8 20. Qfel Qf7 21. Qc3 Qf5∞ vznikla pozice, kterou vyhraje ten, kdo lépe rozumí koncovkám. Já osobně bych si ji asi zahrál raději černými. Wf6 Wxc1 17. Qaxc1 Qd7 (a6 18. Qc5 Qd7 19. Qfcl± Zude – Franke, Bad Neuenahr 1987) 18. Qb5 Qac8 19. Qxc6 Qxc6 20. Qxc6 Qxc6 21. Qe1 Qb5 22. Qc3 Qd7± Wahls – Hertneck, SRN1994 17. Qe3 17. Qd2 Qd7 18. Qac1 Qac8 19. Qc3 Qe8! 20. f3 Qg6 21. Qb5 Qe7= Hajt – Gleizerov, Bela Cerkva 1990 Qd7 18. Qb5! Toto je pokus, který by mohl vést k malé výhodě bílého, černý jezdec musí být vyměněn. 18. Qad1 Qac8 19. Qb1 Qe8= Dvojrys – Ulybin, Čeljabinsk 1990. Qac8 18... Qac8 19. g3 (19. Qac1 Qb8 20. Qd3 Qc6 21. Qc3 Qe7 22. Qfcl Qxc3 23. Qxc3 Qc6 24. Qcl Qc8 25. Qc3 Qd6 26. Qe1 Qe8 27. Qe2 a6 28. f4 Qc4 29. Qf2 Qf8 30. b3 Qd6 31. g3 Qc8 32. Qc2 Qd7 33. Qe2 Qxc2 34. Qxc2 Qe8= 1-0 Heinemann – Kinsman, Bundesliga 1997) a6 20. Qxc6 Qxc6 21. Qac1 Qe8 22. Qf4?

(22. f4±) e5 23. dxe5 Wxe5 24. Wb3 Qxc1 25. Qxc1 Qc6 26. Qd1 Qh8 27. h4 d4 28. Qd3 Qd8 29. Qh2 Qd6± Kramnik – Ulybin, Oděsa 1989, partii ovšem později bílý vyhrál!

18... Qb8

A) 19. Qc3!? Je moje doporučení. a6 (Qxb5 20. Qxb5±) 20. Qxd7 Qxd7 21. Qfel±;

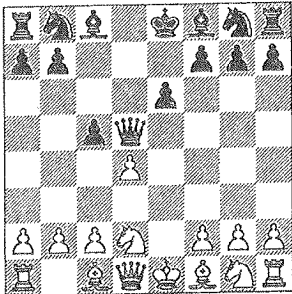
B) 19. Qxd7?! Qxd7 20. Qac1 Qac8 21. Qxc8 Qxc8 22. Qcl Qxc1+ 23. Qxc1 ½-½ Geenen – Barsov, Ghent 1995, z těchto vedlejších variant snad sami cítíte, jak úzká je na konci našeho století hranice mezi pozicií rovnováhou a nerovnováhou. 19. f4 a6 Qe7 20. Qac1 Qd8 21. Qd3± Sharif – Agdestein, Marseille 1987; 19... Qd8!? 20. Qf2? (20. Qxc6±) Qe7± Gutop – Konca, kor. 1993 20. Qxc6 Qxc6 21. Qc3 Úkol bílého je jasný - postupně eliminovat protišance černého a zesilovat pozici. Qd8 22. Qac1 Qe8 23. g3 Qg6 24. Qa4 Q měl zůstat na diagonále e8-a4 , po obsazení pole c5 lze hovořit o skutečné výhodě bílého. Qf5 25. Qfel Qf7 26. Qc5± h6 27. Qe5 g5?! Wg6 28. Wxf6 Qxf6 29. fxe5 hxe5 Koncovka bude pro černého utpením. 30. Qe5± Qh7 31. Qcel! Qd6 32. b3 b5 33. b4 Qg6 34. Qg2 g4 35. Q1e3 Qc6 36. Qa3 Qf7 37. Qg1 Qf7 38. h4! gxh3 39. g4 h2+ Qxg4 40. Qg3+- 40. Qh1 Qe4+ 41. Qxh2 Qf6 42. Qg3 Qh7 43. Qc3 Qd6 44. Qxe4 1-0

Právě jste se dopřehrávali ke konci této kapitoly. Poslední partie ukazuje, že při přesné hře má černý k vyrovnání blízoučko. Jen na vás záleží, zda zvednete hrozenou rukavici a pokusíte se mu přibouchnout dveře těsně před nosem.

C07- Po stopách univerzálního šachisty

V některých příručkách se jistě dočtete, že indexy C07 - 09 vedou k rychlému vyrovnání a remíze, což je obrovské nedorozumění! Tato část teorie vyžaduje od obou hráčů skutečné univerzální znalosti šachové hry: dobrou znalost teorie, schopnost útočit, bránit se, a manévrovat ve střední hře, vědomí, že žádná střední hra se vůbec nemusí konat a partie může přejít rovnou ze zahájení do složité koncovky. Bohužel, ne všichni šachisté jsou ochotni přiznat si, že jejich znalost oblastí šachu jsou veskrze parciální a stále zkoušejí v této variantě své štěstí. Nula v tabulce je pro ně tím menším trestem, čím větším je, jak říká spisovatel Ondřej Neff, „semínko pochybnosti o vlastních schopnostech“ zaseté do jejich šachové duše, které klíčí a roste a roste....

Kap. 8.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.2d2 c5 4.exd5 ♖xd5

Index C07 je téměř celý věnován této módní variantě, která pozvolna vytlačuje dříve častěji hrávané 4...e6.

Hra černého se vyznačuje značnou variabilitou:

- možné je 0-0, 0-0-0 i ponechání krále v centru.
- střelci operují na diagonálách b8-h2 a a8-h1
- postup e5 v centru
- cílem je výhodná koncovka, resp. útok na krále.

Bílý spoléhá na:

- útok na krále nebo mírně lepší koncovku (rozcestí v 10. tahu)
- převahu pěšců na dámském křídle
- figurovou převahu v centru.

V první partii se podíváme na odbočky černého v 6. tahu.

Forster – Vaganjan Biel 1994

1.e4 e6 2.d4 d5 3.2d2 c5 4.exd5 ♖xd5 5.2g3 cxd4 6.2c4 ♗d8 Méně častá možnost, hlavní variantu představuje ♗d6. Tah se ovšem nedá zatracovat, solidnost černé pozice je posílena na úkor její aktivity. 6...♗c5!? nutí hrát bílého gambit, za pěšce má ale kompenzaci, např. 7.♖e2 2c6 8.2b3 ♗b6 9.0-0 2ge7 10.2d1 2f3 11.2d3 2d6 12.a4 13.a5 ♗a7 14.2a4 2b5 15.2xb5 axb5 16.2axd4! 2xd4 17.2fxd4 2e7 18.2xb5 ♗b8 19.2e3 0-0 20.2b6 ♗f4 21.2c7 2b8 22.g3 ♗a4 23.2a7 2d7 24.2xb8 2xb8 25.2d5 exd5 26.♗xe7 2e8 27.♗c5 2g6 28.2a1 ♗d7 29.2d4 2b3 30.f3 2c8 31.♗b4 2c4 32.♗d2 h5 33.2e1 g6 34.c3 2g7 35.2f2 ♗c7 36.♗f4± Běljavskij - Nikolič, Wijk aan Zee 1984 1-0 (55) 7.0-0 2e7 V této partii se ukáže, že postavení 2e zde dává bílému některé dodatečné možnosti, lepší je proto vybrat si některé z pokračování v následující poznámce.

7...a6 8.2b3 ♗c7

A) 9.♗xd4 2c6 10.♗e3±;

B) 9.2d3 2c6 10.2bxd4 2xd4 11.2xd4 2d6! 12.h3 2f6 13.c3 0-0 14.2g5 2d5 15.2c2 (15.♗f3?; 15.♗h5!? Hansen) b5 16.2f5!? 2h2+ (exf5!? 17.♗xd5 2e6±) 17.2h1 2b7 18.2g3! (18.2xg7? 2xg7 19.♗h5 f5 20.2hg6+ 2h8 21.2xf8 2xf8) 2xg3 19.♗d3 f5 20.♗xg3 (20.fxg3?! h6?) e5? (20.g3 21.fxg3 h6=) 21.2ad1 2h8 22.2fe1± Hráček - Drejver, Brno 1994, další dobrodružný průběh, který nakonec vedl k výhře bílého, by se hodil spíše do příručky pro sebevrahy;

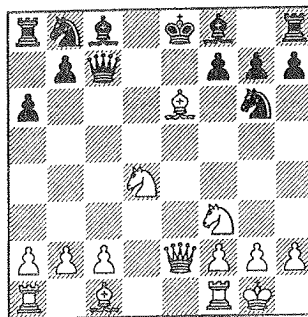
C) 9.♗e2!? 2d6 10.2bxd4 2e7 11.2e1 2b6 (0-0 12.2d3±) 12.2xc6 2xc6 13.2e4

C1) 13...b5!? 14.2d5!? 2d7 (2b7 15.2d4 2xd4 16.2xb7 2b8 17.♗xd4 2xb7 18.2xg7±) 15.c4!?!;

C2) 13...2d7 14.b3 2a5?! (0-0-0! 15.2b2±) 15.2e2! 2c6 (0-0-0 16.2b2) 16.♗h4 2xf3 17.2xf3 2e5 (2xc2?! 18.♗h5! 2c3 19.2d2! 2xd2 20.2ad1 g6 21.2xd2 gxf5 22.2xd6 h4 23.b4±) 18.2b1 2f6 (2xc2?)

19.2a3 2f6 20.♗a4+ 2c6 21.2bcl+-) 19.♗a4+ 2c6 20.2f4 ♗b6 21.2ed1 0-0 22.2d7? (22.2d6! 2ac8 23.2bdl±) 2d4! 23.2e3 (23.2xb7?? 2e2+ 24.2h1 2c3+-) 25.f3+ 24.gxf3 ♗b5 (2c6 25.2xc6 bxc6±) 26.2xb5 axb5 26.2xb7 2xa2 27.2c1 2b2 28.2d1 2f6 29.2c7!± h6 30.2dd7 2e5 (b4! 31.2c5 2e5 32.2xf8 2xc7 33.2xb4 2xc2 34.2d2∞) 31.2c5 2b8 32.2c6! g5 33.2b7+- 2f4 34.2xf4 gxf4 35.2xb5 2d8 36.2c4 2d2 37.2bc5 2g7 38.2g2 1-0 Liss - Bychovsky, Izrael 1996;

7...2c6 8.2b3 2e7!? (2f6 9.2e2 2e7 10.2d1 a6 11.2bxd4 2xd4 12.2xd4 ♗b6 13.c3 2d7 14.2e5 2b5 15.a4 2xc4 16.2xc4 ♗c5 17.2e3± Mestel - Petrosjan, Las Palmas 1982) 9.2bxd4 2xd4 10.2xd4 a6 11.2e3 2f6!? 12.c3 2e7 13.2b5 0-0 14.2ad1± Smyslov - Stahlberg, Helsinki 1952; 8.2b3 ♗c7 9.2e2 2g6 10.2bxd4 a6 11.2xe6!?

Odvážná oběť, další průběh by se dal v dnešní konzumní době komentovat zhruba tak, že Vaganjan se ocitne v roli krávy Milky, kterou bude jeho švýcarský soupeř prohnán po horských pastvinách. 11.2b3± je klidné pokračování. 2e7 12.2e1 0-0

13. $\mathfrak{Q}g5$ $\mathfrak{Q}d6$ 14. $\mathfrak{W}d3$

A) 14... $\mathfrak{Q}d7$ 15. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}c5$ 16. $c3\pm$;

B) 14... $\mathfrak{Q}c6$ 15. $\mathfrak{Q}xc6$ $\mathfrak{W}xc6$ 16. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}c5$ 17. $\mathfrak{W}c3$ $\mathfrak{W}b6$ 18. $\mathfrak{Q}e3$ $\mathfrak{Q}xe3$ 19. $\mathfrak{H}xe3\pm$ 16. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}c7$ 17. $\mathfrak{H}e4\pm$;

C) 14...h6? 15. $\mathfrak{Q}xe6!$ $\mathfrak{Q}xe6$ ($\mathfrak{f}xe6$ 16. $\mathfrak{W}xg6$ $\mathfrak{H}xf3$ 17. $\mathfrak{g}xf3$ $\mathfrak{h}xg5$ 18. $\mathfrak{Q}xe6+$ $\mathfrak{Q}xe6$ 19. $\mathfrak{W}xe6+$ $\mathfrak{Q}h7$ 20. $\mathfrak{W}f3+$ $\mathfrak{g}6$ 21. $\mathfrak{W}h3+$ $\mathfrak{Q}g7$ 22. $\mathfrak{H}e8+$) 16. $\mathfrak{H}xe6!$ $\mathfrak{f}xe6$ 17. $\mathfrak{W}xg6$ ($\mathfrak{Q}17$. $\mathfrak{Q}xe6+$!) $\mathfrak{Q}h8$ 18. $\mathfrak{W}xg6$ $\mathfrak{Q}c6$ 19. $\mathfrak{Q}f5$ $\mathfrak{H}xf5\pm$ 20. $\mathfrak{W}xf5$ $\mathfrak{Q}e5$ 21. $\mathfrak{Q}xe5$ $\mathfrak{Q}xe5\pm$) $\mathfrak{Q}c6$ ($\mathfrak{H}xf3$ 19. $\mathfrak{g}xf3$ 18. $\mathfrak{g}xf3$ $\mathfrak{h}xg5$ 19. $\mathfrak{W}e8+$ $\mathfrak{Q}h7$ 20. $\mathfrak{Q}xe6$ $\mathfrak{Q}h6$ 21. $\mathfrak{Q}f5+$) 18. $\mathfrak{H}d1$ (18. $\mathfrak{Q}xe6+$ $\mathfrak{Q}h8$ 19. $\mathfrak{Q}d5\pm$) $\mathfrak{Q}e5$ ($\mathfrak{H}xf3$ 19. $\mathfrak{g}xf3$ $\mathfrak{Q}h8$ 20. $\mathfrak{Q}xh6$ $\mathfrak{Q}xh2+$ 21. $\mathfrak{Q}g2$ $\mathfrak{g}xh6$ 22. $\mathfrak{W}xh6+$ $\mathfrak{W}h7$ 23. $\mathfrak{W}xh7+$ $\mathfrak{Q}xh7$ 24. $\mathfrak{H}d7+$ $\mathfrak{Q}g6$ 25. $\mathfrak{Q}xh2+$) 20. $\mathfrak{H}xd6$ $\mathfrak{Q}xf3+$ ($\mathfrak{H}f8$ $\mathfrak{Q}h7$ 20. $\mathfrak{Q}xe5$ $\mathfrak{Q}xe5$ 21. $\mathfrak{H}d7+$) 20. $\mathfrak{H}xd6$ $\mathfrak{Q}xf3+$ ($\mathfrak{H}f8$ $\mathfrak{Q}h7$ 21. $\mathfrak{W}d5$ $\mathfrak{Q}xf3+$ 22. $\mathfrak{g}xf3$ $\mathfrak{h}xg5$ 23. $\mathfrak{W}d4+$) 21. $\mathfrak{g}xf3$ $\mathfrak{H}ae8$ 22. $\mathfrak{W}g6!$ $\mathfrak{W}a5$ 23. $\mathfrak{Q}xh6$ 1-0 Jandemirov – Nikitin, Tomsk 1997;

11... $\mathfrak{f}xe6$ 12. $\mathfrak{Q}xe6$ $\mathfrak{Q}xe6$ $\mathfrak{W}e7?$ 13. $\mathfrak{Q}e7+$ 13. $\mathfrak{W}xe6+$ $\mathfrak{W}e7?$

13... $\mathfrak{Q}e7$ 14. $\mathfrak{Q}g5$ $\mathfrak{Q}c6$ ($\mathfrak{Q}e5$ 15. $\mathfrak{Q}f4+$); 14... $\mathfrak{W}d7$ 15. $\mathfrak{W}f7+$ $\mathfrak{Q}d8$ 16. $\mathfrak{W}xg7\pm$ 15. $\mathfrak{W}f7+$ $\mathfrak{Q}d7$

A) 16. $\mathfrak{W}e6+$ $\mathfrak{Q}e8$ 17. $\mathfrak{H}e1!$? Forster (17. $\mathfrak{W}f7+$ $\mathfrak{Q}d7=$);

B) 16. $\mathfrak{W}f5+$ $\mathfrak{Q}e8$ 17. $\mathfrak{Q}e6$ $\mathfrak{W}e5$ ($\mathfrak{W}d7!$?) 18. $\mathfrak{W}xe5$ $\mathfrak{Q}cxe5$ ($\mathfrak{Q}gxe5$ 19. $\mathfrak{Q}c7+$ $\mathfrak{Q}f7$ 20. $\mathfrak{Q}xa8$ $\mathfrak{H}xa8\pm$) 19. $\mathfrak{Q}c7+$ Knaak;

13... $\mathfrak{Q}e7$ 14. $\mathfrak{Q}g5\pm$;

14. $\mathfrak{W}c8+$ $\mathfrak{W}d8$ $\mathfrak{Q}f7?$ 15. $\mathfrak{Q}g5+$ $\mathfrak{Q}f6$ ($\mathfrak{Q}g8?$ 16. $\mathfrak{W}c4+$ +) 16. $\mathfrak{W}c3+$ $\mathfrak{Q}e5$ 17. $\mathfrak{f}4$ $\mathfrak{W}c5+$ 18. $\mathfrak{Q}e3$ $\mathfrak{W}xc3$ 19. $\mathfrak{f}xe5+$ $\mathfrak{Q}xe5$ 20. $\mathfrak{b}xc3+$ 15. $\mathfrak{W}xb7\pm$ Následující průběh bude

pozoruhodný především brilantními manévry bílé dámy. $\mathfrak{Q}d7$ 16. $\mathfrak{Q}g5$ $\mathfrak{H}b8!$? $\mathfrak{Q}e7$ 17. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}xp5$ ($\mathfrak{H}b8$ 18. $\mathfrak{W}e4\pm$) 18. $\mathfrak{Q}xg5$ $\mathfrak{H}b8$ 19. $\mathfrak{H}fe1+$ $\mathfrak{Q}e7$ 20. $\mathfrak{W}f3+$ 17. $\mathfrak{W}e4!$ $\mathfrak{Q}e7$ 18. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{W}c7$ $\mathfrak{H}b4$ 19. $c4$; 18...0-0?

19. $\mathfrak{W}e6+$ $\mathfrak{Q}h8$ 20. $\mathfrak{H}xd7+$ 19. $\mathfrak{Q}xe7$ $\mathfrak{Q}xe7$ 20. $\mathfrak{H}fe1$ $\mathfrak{Q}f6$ $\mathfrak{Q}c5$ 21. $\mathfrak{W}g4$ $\mathfrak{g}6$ 22. $\mathfrak{b}4\pm$ 21. $\mathfrak{W}a4+$! $\mathfrak{Q}f8$ $\mathfrak{Q}f7$ 22. $\mathfrak{Q}e5+$ $\mathfrak{Q}g8$ 23. $\mathfrak{W}xa6+$ 22. $\mathfrak{Q}g5\pm$ 1. $\mathfrak{W}c6$ $\mathfrak{Q}h7$ 23. $\mathfrak{W}xa6+$ 23. $\mathfrak{W}a3$ $\mathfrak{H}e8$ 24. $\mathfrak{H}e6$ $\mathfrak{Q}c24$. $\mathfrak{Q}e6+$ $\mathfrak{Q}f7$ 25. $\mathfrak{Q}xg7!$ $\mathfrak{Q}xg7$

26. $\mathfrak{H}xe7+$ 1. $\mathfrak{W}b7$ $\mathfrak{Q}b5$ 25. $\mathfrak{H}d8!$ $\mathfrak{W}b7$ ($\mathfrak{H}xd8$ 26. $\mathfrak{W}xe7+$); 25... $\mathfrak{W}xg5$ 26. $\mathfrak{W}xe7+$ 26. $\mathfrak{W}d6!$ $\mathfrak{H}xd8$ 27. $\mathfrak{W}xd8+$ $\mathfrak{Q}e8$ 28. $\mathfrak{H}e3!$ $\mathfrak{g}6$ 29. $\mathfrak{W}d4+$ 25. $\mathfrak{W}d6!$ $\mathfrak{W}xb2$

26. $\mathfrak{H}de1$ $\mathfrak{Q}f8$ $\mathfrak{Q}f8$ $\mathfrak{Q}f8$ 27. $\mathfrak{W}xd5!$ 27. $\mathfrak{W}f4+$ $\mathfrak{Q}f6$ 28. $\mathfrak{W}c4!$ $\mathfrak{H}c8$ $\mathfrak{h}6$ 29. $\mathfrak{H}b6!$ 29. $\mathfrak{H}c6!$ 1-0

Plného vyrovnání černý nedosáhl, což jen potvrzuje názor, že v 6. tahu se musí černý „ponořit“ do hlavního proudu variant. Právě o tom budou následující tři ukázky.

Ye Jiangchuan – McDonald 1997

1. $e4$ $e6$ 2. $d4$ $d5$ 3. $\mathfrak{Q}d2$ $c5$ 4. $\mathfrak{e}xd5$ $\mathfrak{W}xd5$ 5. $\mathfrak{Q}xf3$ $\mathfrak{c}xd4$

6. $\mathfrak{Q}e4$ $\mathfrak{W}d6$ 7. 0-0 $\mathfrak{Q}f6$ 8. $\mathfrak{Q}b3$ $\mathfrak{Q}c6$ 9. $\mathfrak{Q}xbxd4$ $\mathfrak{Q}xd4$

10. $\mathfrak{Q}xd4$ $\mathfrak{Q}d7$ V této partii se chci zaměřit na ty systémy, v nichž se černý vyhýbá tahu a6. Dle mého názoru tak ovšem činí k vlastní škodě. 11. $c3$ 11. $b3$

by bylo dobrým pokračováním, kdyby černý nepokračoval 0-0-0 12. $\mathfrak{Q}b2$ $\mathfrak{W}c7$ 13. $\mathfrak{W}e2$ $\mathfrak{h5}$ 14. $\mathfrak{h3}$ $\mathfrak{Q}g4$

15. $\mathfrak{Q}f3$ $\mathfrak{Q}c6!$ se slibným útokem. $\mathfrak{W}c7$ $\mathfrak{Q}e7$ 12. $\mathfrak{W}f3$ $\mathfrak{W}c7$ 13. $\mathfrak{Q}b3$ 0-0 14. $\mathfrak{h3}$ $\mathfrak{Q}c5$ 15. $\mathfrak{Q}f4$ $\mathfrak{W}b6$ 16. $\mathfrak{Q}e5$ $\mathfrak{Q}e8$

17. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}d6$ 18. $\mathfrak{H}fe1$ $\mathfrak{Q}xe5$ 19. $\mathfrak{H}xe5$ $\mathfrak{Q}f6$ 20. $\mathfrak{H}g5$ $\mathfrak{Q}h8$ 21. $\mathfrak{Q}c2$ Značně riskantní tah odpovídající naší době,

v níž lze bod celkem snadno přepočíst na peníze. $\mathfrak{H}ac8?$ ($\mathfrak{W}xb2?$?) 22. $\mathfrak{H}xg7$ $\mathfrak{Q}xg7$ 23. $\mathfrak{W}g3+$ $\mathfrak{Q}h8$ 24. $\mathfrak{W}e5$ $\mathfrak{H}g8$ 25. $\mathfrak{W}f6+$ $\mathfrak{H}g7$ 26. $\mathfrak{Q}xe6$ $\mathfrak{Q}xe6$ 27. $\mathfrak{H}d8+$ 22. $\mathfrak{W}g3$

$\mathfrak{g}6$ 23. $\mathfrak{W}e5$ $\mathfrak{Q}g7$ 24. $\mathfrak{Q}e2$ $\mathfrak{W}c7$ 25. $\mathfrak{H}d6!$ $\mathfrak{h}6$ 26. $\mathfrak{Q}f4!$ $\mathfrak{h}xg5$ 27. $\mathfrak{Q}h5+$ $\mathfrak{Q}h6$ 28. $\mathfrak{Q}xf6$ $\mathfrak{Q}e8$ ($\mathfrak{Q}c6$ 29. $\mathfrak{Q}g4+$ $\mathfrak{Q}h7$

30. $\mathfrak{W}xg5$ $\mathfrak{Q}g8$ 31. $\mathfrak{Q}f6+$ $\mathfrak{Q}g7$ 32. $\mathfrak{H}xe6+$) 29. $\mathfrak{Q}g4+$ $\mathfrak{Q}h7$ 30. $\mathfrak{Q}f6+$ $\mathfrak{Q}h6$ 31. $\mathfrak{Q}g4+$ $\mathfrak{Q}h7$ 32. $\mathfrak{W}xg5$ $\mathfrak{f}6$ 33. $\mathfrak{W}h4+$ $\mathfrak{Q}g7$

34. $\mathfrak{W}h6+$ $\mathfrak{Q}g8$ 35. $\mathfrak{H}xe6$ $\mathfrak{W}g7$ 36. $\mathfrak{W}f4$ $\mathfrak{H}c6$ 37. $\mathfrak{Q}xf6+$ $\mathfrak{H}xf6$ 38. $\mathfrak{H}xe8+$ $\mathfrak{Q}f7$ 39. $\mathfrak{W}e3$ 1-0 Belikov – Lutsko,

kor, 1997, vynalézavá hra bílého slavila úspěch. 12. $\mathfrak{W}e2$ $\mathfrak{Q}e7$ $\mathfrak{Q}d6$ 13. $\mathfrak{Q}b5$ $\mathfrak{Q}xb5$ 14. $\mathfrak{Q}xb5+$ $\mathfrak{Q}e7$ Dokázat výhodu bílého v této pozici je poměrně obtížné,

ale možné 15. $\mathfrak{g3}$ (15. $\mathfrak{h3}$?) $\mathfrak{Q}h2+$! 16. $\mathfrak{Q}h1$ $\mathfrak{Q}f4=$ pozor na tento motiv – černý král teď stojí v centru výborně a bílý bělopolný střelec není nijak skvělou figu-

rou.

A) 15... $\mathfrak{H}h8$ 16. $\mathfrak{W}f3$ $a6$ 17. $\mathfrak{Q}e2\pm$;

B) 15... $\mathfrak{h5}!$? 16. $\mathfrak{h4}$ $\mathfrak{Q}g4$ ($\mathfrak{H}ac8$ 17. $\mathfrak{Q}g5$ $\mathfrak{W}b6$ 18. $\mathfrak{H}ad1$ 19. $\mathfrak{Q}a4\pm$) 17. $\mathfrak{Q}g2$ $a6$ 18. $\mathfrak{Q}a4$ $\mathfrak{H}hc8$

19. $\mathfrak{Q}g5+$! $\mathfrak{Q}f8$ ($\mathfrak{f}6?$ 20. $\mathfrak{H}ae1!$ $\mathfrak{f}xg5$ 21. $\mathfrak{W}xe6+$ $\mathfrak{Q}f8$ 22. $\mathfrak{Q}b3$ $\mathfrak{Q}h6$ 23. $\mathfrak{h}xg5$ $\mathfrak{Q}f7$ 24. $\mathfrak{W}f3\pm$) 20. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{b5}$

21. $\mathfrak{Q}c2$ $\mathfrak{b4}$ 22. $\mathfrak{Q}e4$ $\mathfrak{H}ab8$ 23. $\mathfrak{c}xb4$ $\mathfrak{Q}xb4$ 24. $\mathfrak{H}c1$ $\mathfrak{Q}c5$ ($\mathfrak{W}d7$ 25. $\mathfrak{W}xa6+$) 25. $\mathfrak{b3}$ (25. $\mathfrak{a3}$ $\mathfrak{H}b3$ 26. $\mathfrak{Q}f3$ $\mathfrak{f}6+$) $\mathfrak{W}d7$

26. $\mathfrak{Q}f3$ $\mathfrak{f}6$ 27. $\mathfrak{H}fd1$ $\mathfrak{H}d4$ 28. $\mathfrak{Q}d2$ $e5!$! ($\mathfrak{H}d8$ 29. $\mathfrak{H}xc5$ $\mathfrak{H}xd2$ 30. $\mathfrak{H}xd2$ $\mathfrak{W}xd2$ 31. $\mathfrak{H}xh5+$) 29. $\mathfrak{H}xc5!$ $\mathfrak{H}xc5$

30. $\mathfrak{Q}b4+$ $\mathfrak{W}d6$ ($\mathfrak{W}c7$ 31. $\mathfrak{H}xd4$ $\mathfrak{exd4}$ 32. $\mathfrak{Q}xg4$ $\mathfrak{h}xg4$ 33. $\mathfrak{W}c4$; 30... $\mathfrak{H}xd1$ 31. $\mathfrak{Q}xc5+$ $\mathfrak{H}d6$ 32. $\mathfrak{W}xa6$) 31. $\mathfrak{Q}xg4$

1-0 Psachis – Herzog, Videň 1991, více v Inf. 54;

C) 15... $a6$ 16. $\mathfrak{Q}a4$ (16. $\mathfrak{Q}d3!$?) $\mathfrak{H}h8$ 17. $\mathfrak{W}f3$

$\mathfrak{h6}$

C1) 18. $\mathfrak{Q}e3!$? $\mathfrak{H}ac8$ 19. $\mathfrak{Q}d4$ $e5?$ ($\mathfrak{b5}$! 20. $\mathfrak{Q}b3$ $\mathfrak{Q}c5!$ 21. $\mathfrak{Q}xc5+$ $\mathfrak{W}xc5$ 22. $\mathfrak{a4}$ $\mathfrak{H}d2=$

Djurhuus) 20. $\mathfrak{Q}e3$ $e4$ 21. $\mathfrak{W}e2$ $\mathfrak{Q}f8$ 22. $\mathfrak{H}ad1$ $\mathfrak{Q}e5$ 23. $\mathfrak{Q}b3\pm$ Rozentalis – Djurhuus, Oslo 1992;

C2) 18. $\mathfrak{Q}b3$ $\mathfrak{H}ab8$ 19. $\mathfrak{H}d1$ (19. $\mathfrak{H}e1!$?) $a5$ 20. $\mathfrak{a4}$ $\mathfrak{W}c6$ 21. $\mathfrak{W}e2$ $\mathfrak{Q}c5$ ($\mathfrak{Q}d7$ 22. $\mathfrak{Q}d5$)

22. $\mathfrak{Q}f4$ $\mathfrak{Q}e3$ 23. $\mathfrak{H}f1$ $\mathfrak{H}bc8$ 24. $\mathfrak{Q}c2$ $\mathfrak{Q}f6$ 25. $\mathfrak{Q}e5\pm$ Ivančuk;

13. $\mathfrak{Q}b5$ $\mathfrak{W}c6$ $\mathfrak{W}b8$ 14. $\mathfrak{g3!$ 0-0 15. $\mathfrak{Q}f4$ $\mathfrak{W}d8$ 16. $\mathfrak{H}fd1$ $a6$

17. $\mathfrak{Q}c7$ $\mathfrak{H}c8$ 18. $\mathfrak{Q}xe6$ $\mathfrak{f}xe6$ 19. $\mathfrak{Q}xe6+$ $\mathfrak{Q}h8$ 20. $\mathfrak{H}xd7$ $\mathfrak{Q}xd7$ 21. $\mathfrak{H}d1$ $\mathfrak{Q}f6$ 22. $\mathfrak{Q}xd7$ $\mathfrak{H}a8$ 23. $\mathfrak{Q}d6\pm$ Adams – Glek, 1996 1-0 (94) 14. $\mathfrak{Q}f4$ 0-0 15. $\mathfrak{H}ad1\pm$ Pozice se

hraje bílému příjemněji, cílem je převést všechny figury na takové pozice, aby ohrožovaly černého krále. Číňan provede tento plán vzorově. $a6$ $\mathfrak{H}fc8$

16. $\mathfrak{b3}$ $\mathfrak{Q}e8$ 17. $\mathfrak{H}fe1$ $\mathfrak{Q}c5$ 18. $\mathfrak{Q}e5$ $\mathfrak{Q}d5$ 19. $\mathfrak{W}g4$ $\mathfrak{f6}$ 20. $\mathfrak{Q}d4$ $\mathfrak{Q}f7$ 21. $\mathfrak{Q}xc5$ $\mathfrak{W}xc5$ 22. $\mathfrak{H}xe6$ $\mathfrak{H}d8$ 23. $\mathfrak{H}e1$ $\mathfrak{H}e8$

24. $\mathfrak{Q}d4$ $\mathfrak{H}xe1+$ 25. $\mathfrak{H}xe1$ $\mathfrak{g6}$ 26. $\mathfrak{Q}f5$ $\mathfrak{Q}h8$ 27. $\mathfrak{Q}h6$ $\mathfrak{H}f8$ 28. $\mathfrak{W}f3$ 1-0 Johansson – Khyte, Norrköping 1988

16. $\mathfrak{Q}d4$ $\mathfrak{W}c5$ 17. $\mathfrak{Q}e5$ $\mathfrak{b5}$ 18. $\mathfrak{Q}d3$ $\mathfrak{H}fe8$ 19. $\mathfrak{H}fe1$ $\mathfrak{Q}d5$ 20. $\mathfrak{Q}e4$ $\mathfrak{H}ad8$ 21. $\mathfrak{H}d3!$ $\mathfrak{g6}$ $\mathfrak{Q}f6?$ 22. $\mathfrak{Q}xh7+$! $\mathfrak{Q}fxb7$

23. $\mathfrak{W}h5+$ $\mathfrak{Q}g8$ 24. $\mathfrak{Q}xf6$ $\mathfrak{g}xf6$ 25. $\mathfrak{H}g3+$ $\mathfrak{Q}f8$ 26. $\mathfrak{W}h8+$ $\mathfrak{Q}e7$ 27. $\mathfrak{Q}f5\#$ 22. $\mathfrak{W}d2$ $\mathfrak{b4}$ $\mathfrak{Q}h6!$? 23. $\mathfrak{Q}g3$ $\mathfrak{Q}c4$

24. ♖e2± 23. ♖f3 bxc3 24. bxc3 ♙f8 25. h4 ♙c8
 26. h5!± f6 ♙b7 27. hxc6 hxc6 28. ♖h3 (28. ♖f7! ♙f7
 29. ♖g5 ♖d7 30. ♖g6+ ♙g8 31. ♙f7+! ♙f7 32. ♖h5+
 ♙e7 33. ♖h4+ ♙f7 34. ♖h7+ ♙g7 35. ♖xg7#) f6
 29. ♖xg6 fxe5 30. ♖xe8 ♖xe8 31. ♖g3+ ♙f7 32. ♖g5+--;
 26... ♙e7 27. ♖f4 ♙f5 28. g4 ♙h6 29. g5 ♖xg5 (♙g7
 30. ♖xg7 ♙xg7 31. ♖f5 ♖f3 32. ♖f3±) 30. ♖xg5 ♖xe5
 31. ♙c6 ♖d1 32. ♖xe5 ♖xe1+ 33. ♙h2 ♖xe4 34. hxc6
 fxc6 (♖xe5 35. gxc7+ ♙h8 36. ♖f6+) 35. ♖xg6 hxc6
 36. ♖xg6+ ♙f8 37. ♖f6+ ♙g8 38. ♖h3+-- 27. hxc6! ♙g7
 fxe5 28. gxc7+ ♙h8 29. ♖g3 ♙g7 30. ♖xg7! ♙xg7
 31. ♖g5+ ♙f7 32. ♖g6+ ♙g7 33. ♙c2+ ♙f7 34. ♖g6+
 ♙e7 35. ♖g7+ ♙d6 36. ♖xe5+ ♙d7 37. ♖a4+--
 28. ♖xd5 fxe5 29. ♖xe6+ ♙h8? ♙xe6 30. gxc7+
 ♙xh7 31. ♖d3+ ♙h8 32. ♖xe6 ♖xd3 33. ♖xc5 ♖f3
 34. gxf3 ♖c8 35. ♙e4± 30. ♖h3+-- ♖xe6 31. ♖xe6 ♖xd2
 32. ♖xh7+!+-- ♙g8 33. ♖xg7+! ♙h8 34. ♖h7+ 34. ♖h7+
 ♙g8 35. ♖xc5+-- 1-0

Vydávat pole b5 není radno, bílý jezdec narušil přirozenou souhru černých figur. V následující partii byl černý v tomto ohledu moudřejší, jinak si ovšem počínal značně neobvykle...

Švidler – Glek Haifa 1996

Varování: poznámky k této partii jsou velmi extenzivní, vezměte si proto v zaměstnání volno a s přehráváním začněte hned ráno! Analýzy Švidler, Har-Zvi a R. Ch. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.♖d2 c5 4.♖g3 cxd4 5.exd5 ♖xd5 6.♙c4 ♖d6 7.0-0 ♙f6 ♙c6?! má samostatný význam pouze v případě, že se bílý nad pozici zamyslí a pokračuje 8.♙e4! ♖d8 9.♖e2 ♙e7 10.♖d1 ♙f6 11.c3 ♖xe4 12.♖xe4± 0-0 13.cxd4! ♙b4 14.♖e1! ♙f6 15.♙f4 ♙d5 16.♙e5 ♖xe5 17.dxe5 b6 18.♖xd5! ♖xd5 19.♖xd5 exd5 bez možnosti protihry 20.♖ac1 ♙e6 21.♙d4 ♖f8c8 22.♖xc8+ ♖xc8 23.f4 g6 24.♙f2 ♙f8 25.h3 h5 26.♙f3 ♙f5 27.g4!± hxc4+ 28.hxc4 ♙e4+ 29.♙e3 ♙e7 30.f5 a6 (♖h8 31.♖c1→) 31.f6+ ♙d7 32.♙f4 ♖e8 33.e6+ fxe6 34.♙e5 g5? (♖c8) 35.f7 ♖f8 36.♙f6 ♖h8 37.♖xe6 ♖h6+ 38.♖xg5 ♖g6+ 39.♙h5 ♖xe6 40.f8 ♖g ♙g6+ 41.♙g5 ♖xe1 42.♖g7+ ♖e7 43.♖xg6 ♖e6 44.♖d3 b5 45.♖xd5+ ♖d6 46.♖xd6+ 1-0 Martin Del Campo – Escobedo, Mexico 1991 8.♙b3 ♙c6 9.♖bxd4 9.♖e2! Zajímavá myšlenka kolumbijského velmistra Zapaty. ♙e7 10.♙g5

A) 10...e5 11.♙b5 0-0 12.♖fe1 e4 13.♖xc6 bxc6 14.♖xf6 ♖xf6 15.♖xe4 ♙e6 16.♖fxd4 ♙d5 17.♖d3 (17.♖g4! ♖xb3 18.♖xb3 ♖xb2 19.♖ad1 ♖fe8!)= ♖ad8±;

B) 10...0-0 11.♖fe1 a6 12.♖ad1 b5 13.♖d3 ♙b7 14.c3! ♙d5 (♖fe8 15.♙b1 ♖c7 16.♖bxd4 ♖xd4 17.♖xd4 ♖ad8 18.♖d3 g6 19.♖h3 ♙h5 20.♙h6 ♙f6 21.♖g4 e5∞ Zapata – Dolmatov, Tilburg 1993 1/2 (52)) 15.cxd4 ♙f4 16.♖xf4 ♖xf4 17.♖e4±

B1) 17...♖c7 18.♖xc6 (18.♖c1!?) ♖xc6 19.d5 ♖xd5 (♙d7? 20.d6! ♖xd6 21.♖d2+--)

22.♖xe7 ♖fe8∞;

B2) 17...♖ad8 18.♙c5! ♖xd4 (♖xc5 19.dxc5±) 19.♖xd4 ♖xd4 20.♖xb7± ♖d7 21.g3 (21.♖c2 ♖c7±) ♖c7 22.♙e5 ♖d4 23.♙c6 ♖c4 24.♙ba5 ♖c5 25.♖e3 ♖h5 26.♖xe7+ ♖xe7 27.♙c6 ♖f6 28.b4 g6? (♖b2) 29.♖f3 ♖f5 30.♙d4 1-0 Zapata – Lima, Van der Wiel 1994;

9...♖xd4 10.♖xd4 10.♖xd4 ♖xd4 (♙d7 11.♙e3 ♖c8 12.♖h4 ♙e7 13.♙b3 ♙c6 14.♖ad1 ♖c7 15.♙d4 ♙d7 16.♖fe1± Michalčišin – Repková, Dortmund 1995) 11.♖xd4 Hodnocení pozice po výměně dam se pohybuje někde mezi rovnováhou a malou výhodou bílého, jinak řečeno, výhodu prvního tahu zatím bílý neztratil. ♙d7 (a6 12.♙e2 ♙d7 13.♙f4 ♙d5 14.♙g3 ♙c5 15.♖d1 ♖c8 16.c3 ♙e7 17.♙f3+ van der Wiel – Černin, Wijk 1991) 12.♙f4 (12.♙e2 ♙c5 13.♙b3 ♙d6 14.♖ad1 ♙e7 15.♙f3 ♖ac8 16.c3 b6 17.♙g5 ♖hd8 18.♖xf6+ gxf6 19.♖d4 ♙e5 20.♖h4 a5 21.a3 ♙b5 22.♖d1 ♖xd1+ 23.♖xd1 ♖d8 24.♙f3 ♙d3 25.g3 ♙c2 26.♙d4 ♖xd4 1/2-1/2 Landenbergue – Gulijev, Moskva 1994) ♖c8 (♙e7? 13.♖ad1 0-0 14.♙e2 ♖ac8 15.c4± ♖fd8 16.b3 ♖c5 17.♙e3 ♖cc8 18.♙f4 ♖c5 19.♖fe1 ♙e8 20.♙f3! b6 21.h3 ♖d7 22.a4 ♖c8 23.♙b5± Spassov – Tal, Manila 1990)

A) 13.♙b3 ♙c5 14.♖ad1 0-0 15.c3 ♖fd8 (♙d5 16.♖xd5 exd5 17.♙b3±) 16.h3 ♙e8 17.♙e5± 1/2 Hráček – Drejev, Nussloch 1996;

B) 13.♙e2

B1) 13...♙d5 14.♙g3 ♙c5 15.♙b3 ♙b6 (♙e7 16.c4 ♙f6 17.♖d1 0-0 18.♙d4 ♖fd8 19.♖ac1 ♙e4 20.♙f4 ♙f6 21.♙e3 b6 22.f3 ♙c5 23.b4± Yang – Hutcheson, Manila 1992) 16.c4 ♙e7

B1a) 17.♙d6 ♙f5 18.♙a3 ♙d4 19.♖xd4 ♖xd4 20.♖ad1 (20.♖d1± Wahls – Thesing, Bundesliga 1989) e5 (♙c5!?) 21.♖fe1 ♙e6 22.♙f3 ♖xc4? (b6 23.♙d5±) 23.♙e2!+-- ♖xf2+ (♖c2 24.♙b5+ ♙d8 25.♖xe5!+--)

24.♙xf2 ♖c2 25.♖c1 ♖xc1 26.♖xc1 ♙d7 27.♙b5+ 1-0 Zanetti – Sabel, kor. 1991;

B1b) 17.a4 ♙f5 18.♙e5 f6 19.♙c3 a6 20.♙h5+ ♙d8 21.♙a5 ♙c7 22.♖fd1 ♖cd8 23.♙f3 ♙c8 24.♙b3 ♙b8 25.c5 ♙c7 26.♖xd8 1/2-1/2 Koroľev – Chluševič, kor. 1994;

B2) 13...♙c5 14.♙b3 ♙b6

B2a) 15.c4 ♙e4 16.♖ac1 g5?! (0-0) 17.♙e5± Dončev – Petkov, Bulharsko 1992;

B2b) 15.c3 ♙e7 16.a4 a6 17.a5 ♙a7 18.♖fd1 ♖hd8 19.♙d4 ♙e8 20.♙e3 ♙c5 21.♙f3 ♙d5 22.♙g5+ f6 23.♙h4 ♖xd4 24.♖xd4 ♙c6 25.♙g3 e5 26.♖d2 ♙c7= Istratescu – Huzman, Biel 1993;

Paradoxní závěr z těchto partií tedy zní, že černému

působí problémy především postavení krále a drobná zaostalost ve vývinu, pěšcová výhoda bílého na dámském křídle hraje druhořadou roli. Braní jezdcem a hra s dámami dává bílému více aktivních možností, zároveň ho vystavuje mnohem většímu riziku.

10...a6 11...b3

11.♖e1 bude rozebráno samostatně.

Po jiných tazích černý pravděpodobně vyrovná např.;

11.b3 ♖c7 12.♖b2 ♖d6 13.♗f3 (13.h3 0-0 14.a4 e5=) b5=;

11.a4 ♖c7 12.♖e2 ♖d6 13.♗f5?! (13.h3 0-0 14.♖g5 b6 15.♖ad1 ♖h2+ 16.♗h1 ♖f4 17.♖cf4 ♖xf4= Hübner) ♖xh2+ 14.♗h1 ♖f8= van der Wiel - Glek, Tilburg 1994;

11.c3 ♖c7

A) 12.♖b3 ♖d6 13.h3 0-0 14.♖e1

A1) 14...b5 15.♖g5 ♖b7 16.♖c2 ♗d5 17.♖h5N g6 18.♖h4 ♖h2+ 19.♗h1 ♖f4 20.♖e4 ♖ab8 21.♖ad1 ♖xg5 22.♖xg5 ♗b6?! (♖f4d8, 22...♖f8e8) 23.♖xb7 ♖xb7 24.♗f3! ♗d5 25.♖h6 ♖fd8 26.♖d4! ♖e7 27.♖h4 ♗f6?! (f6 28.♗d4 ♖b6 29.♖xe6! ♖xe6 30.♗xe6 ♖xe6 31.♖xh7+ ♗f8 32.♖xg6 ♖g8 33.♖f5±) 28.♗e5± ♖d6 (♗h5 29.♖xh5! gxf5 30.♗c6 ♖c5 31.♖e5! ♖d1+ 32.♗h2 ♖d6 33.f4+→) 29.♗g4 ♖bd8 30.♗xf6+ ♖xf6 31.♖xh7+ ♗f8 32.♖h6+ ♗g8 33.♖f4 ♖g7 34.♖g5 ♖d2 35.♖e7! ♖f8 (♖d2d7 36.♖b4 ♖d2±) 36.♖xe6! fxe6?! 37.♖xe6+→ ♗g7 38.♖e5+ ♗g8 39.♖xg8+ ♖xf8 40.♖g5 ♖xf2 41.♖xg6+ ♗h8 42.♖h6+ ♗g8 43.♖xa6 ♖xb2 44.a3 ♗h7 45.♖c6 ♖fc2 46.h4 ♖c1+ 47.♗h2 ♖bc2 48.♖xb5 ♖xc3 49.a4 ♖c4 50.♖h5+ ♗g7 51.♖g5+ ♗h7 52.a5 ♖c7 53.a6 ♖c6 54.♖e3 ♖c4 55.♖d3+ ♗g7 56.♖g3+ 1-0 Adams - Gulko, Groningen 1993;

A2) 14...e5=;

B) 12.♖e2 ♖d6 13.h3 ♖h2+ 14.♗h1 ♖f4

15.♖xf4 ♖xf4= Hráček - Ruzale, Manila 1992;

C) 12.♖d3 ♖d6 13.h3 ♖d7 14.♖f3 ♖h2+

15.♗h1 ♖e5 16.♖g5 h6=;

11...♗d7 ♖c7 12.♖e1 viz. 11.♖e1, rozebírané v další partii. 12.c3 ♖c7 13.♖g5 13.♖f3 ♖d6 14.h3 0-0-0 15.♖g5 ♖h2+ 16.♗h1 ♖e5 17.♖f1 h6 18.♖h4 ♖f4 19.♖xf6 gxf6 20.♖e4 ♖e5 21.♖ae1 ♗b8 22.♖h5 ♖xd4 23.♖xd4 ♖c6 24.♖xd8+ ♖xd8 25.♖xf7 ♖d2 26.♖xe6 ♖e8 27.♖xe8+ ♖xe8 28.♖xe8+ ♗a7 29.♖e7 ½ Agnos - Akopian, Ubeda 1996 h5?! Poněkud podivný tah, nejdříve nastupuje černý pěšci na královském křídle a teprve potom chce vyvinout figury a vytvořit tam vůbec nějaký tlak. Snad chtěl Glek dokázat, že žádná kauzalita neexistuje.... ♗e4?! 14.♖h4

A) 14...♖f4? 15.g3 ♖h6 16.♖e2 ♗d6 17.f4 (17.♖e5! f6 18.♗xe6!! fxe5 19.♖c7# Glek) ♗b5 18.♗f5 ♖c5+ 19.♗g2 ♖g6 20.♖c2 f6 21.♗xg7+ ♖xg7 22.♖h5+ ♖f7 23.♖xc5 ♖c8 24.♖e3 0-0 25.♖ad1 ♖c6+

26.♗g1 ♖d5 27.f5+ Ivančuk - Glek, Frunze 1988;

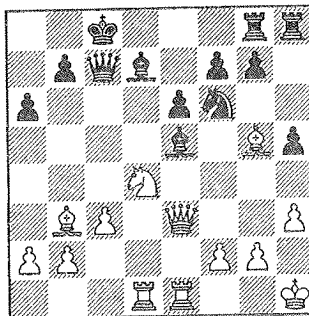
B) 14...g5 ♖idler 15.♖c2±;

C) 14...♖d6 15.♖e2 (Pohnutý průběh 15.♖g4 ♖xh2+ 16.♗h1 ♖f4 17.♖xg7 ♖xh4 18.♖xh8+ ♗e7 19.♗f3 ♖h5 20.♖xa8 ♖e7+ 21.♗g1 ♖ad2 22.♖fd1 ♗xg3+ 23.gxf3 ♖h3 24.♖xd7+ ♗xd7 25.♖d1+ ♗c6 26.♖a4+ ♗b6 27.♖d6+ ♖xd6 28.♖d8+ ♗c5 29.b4+ ♗d5 30.c4+ ♗e5 31.f4+ ♗e4 32.♖xd6 ♖g4+ 33.♗f1 ♖h3+ 34.♗e1 ♖c3+ 35.♖d2 ♖a1+ 36.♗e2 h5 37.♖c2# 1-0 měla partie Tairi - Akvist, Švédsko 1990) ♗c5 16.♗f5 ♖xh2+ 17.♗h1 0-0? (♖g8! 18.♗e7! ♖h8 19.f4 ♖g3! 20.♖xg3 ♗xe7e) 18.♗xg7! ♖e5 19.♖xe5 ♖xe5 20.♗h5 ♖xb3 21.axb3 f5 22.♖f1 ♖h8 23.♖ad1 ♖e8 24.♗f4 e5 25.♗d5 ♖h5 26.♗e7+ ♗f7 27.♖d7 ♗e6 28.♖xb7 ♖f8 29.♖xb8 ♖xb8 30.♗c6† Wahls - Lautner, Biel 1990;

Silně přichází v úvahu 13...0-0-0 14.♖xf6 (14.♖e1 e5 15.♗f3 ♖c6=) gxf6 15.♖h5 ♖e8 16.♖ad1 ♖e7 (♖d6 17.♖d3 ♖c5 18.♖h3 ♖d7 19.♖fd1 ♖c7 20.♖c2 h5 21.♗f3 ♖f8 22.♖h4 ♖g7 23.♖a4± Jansa - Levitt, SRN 1992 ½-½ (88)) 17.♖f1 ♖c5 18.♖e2 ♖d7 19.♖c2 ♖d6 20.♖e4 f5 21.♖f3 ♖c7 22.h3 ♗b8 23.♖c2 ♖h8 24.b4 ♖c8 25.b5 axb5 26.♖d3 ♖xc3 27.♗xf5 ♖xd3 28.♖xd3 exf5 29.♖xd6 ♖c7± Tzermiadanos - Kotronias, Ankara 1995;

13...♖d6 14.♖xf6 gxf6 15.♖h5 ♖c5 16.♖f3 ♖e5 17.g3 0-0-0 18.♖f1 ♖g5 19.♖c4 ♗b8 20.♖f1 ♖c8 21.♖ad1 ♖c5 22.h4 ♖g6 23.♖d3 ♖h6 24.♗b3 ♖a4 25.♗xc5 ♖xc5 26.b3 ♖c6 27.♖e4± Kudrin - Remlinger, Philadelphia 1992;

14.♖f3 ♖d6 ♗g4 15.g3 f6 16.♖xe6 fxf5 17.♖f7+ ♗d8 18.♖ad1 ♖d6 (♗e5 19.♖xd7+→) 19.♖xg4 hxg4 20.♗e6+→ ♖idler 15.h3 ♖h2+ 0-0-0 16.♖xf6 gxf6 17.♖xf6± 16.♗h1 ♖e5 17.♖f1 0-0-0 ♖xd4 18.cxd4 ♖c6? 19.d5+→; 17...♗g4 18.g3 ♗xf2+ 19.♗g2! h4 20.gxh4+→ 18.♖ad1 ♖idler zde celkem správně upozorňuje, že jeho pozice by měla být lepší vzhledem k aktivnější postaveným figurám. ♖d8g?! Koncepte černého je velmi riskantní, vyvrácení takového šejdění ovšem vyžaduje velkou vynalézavost 19.♖e3!!

Vynikající tah, dáma získává přístup ke slabým čer-

ným polím, navíc černý ztratí kontrolu nad diagonálou a7-h2, která se stane odrazovým můstkem ke strašnému útoku bílého. 19. Qc4? Qg4! Qd6 Qg4? 20. hxg4 hxg4+ 21. Qg1+; 19... Qxd4 20. Wxd4 20. Qxf3! Qc5 Qc6 21. Qxe6+ (21. Exd6 Wxd6 22. Qf4 →) fxe6 22. Wxe6+ Qb8 23. Wxd6+; 20... Qg4!? 21. Wd2 (21. hxg4? hxg4+ 22. Qh4 f6 23. Qxe6 fxg5 24. Wxg5 Qxe6 25. Exe6 Qg3 26. fxg3 Wxg3 →) 21. Wd2 Qg4!? Qc6 22. Qf4 Wb6 23. Qe5! Exd8 24. Wc2+ 22. Qf4! Qxf2+ Wd8 23. hxg4 (23. Exe5!? s přechodem do pozice v partii) hxg4+ 24. Qh2+ 23. Qh2 Wd8 Qc6 24. Qe5+ 24. Exe5! Qb6 Qa7 25. Wd6! (Qxc5+) Qc6 (Wc7 26. Exc5 Wxc5 27. Wxd7 #) 26. Qxe6+ fxe6 27. Wxe6+ Qd7 28. Wc4+ Wc7 29. Exe8+ 1+ 25. Wd6! Kritická pozice, pokud se k ní dostal nějaký trenér šachu, měl by ji nabídnout svým svěřencům se zadáním, aby hledali taktický obrat. Myslím, že *nějaký* jistě najdou. Qxd1?

25... Qc7 26. Exc5 Qc6 27. Exxc6 bxcc6 28. Wxc6 Qxd1 29. Qa1+; 25... Qc6 26. Qxe6+ fxe6 27. Wxe6+ Qd7 28. Exd7! Wxd7 29. Wxb6 Qd3 30. Exd5! Wf7 31. Exc5+ Qxc5 32. Wxc5+ Qd8 33. Qg5+ →; Qc5... Wc7! 26. Exe5! Qc6 (Wxc5 27. Wb8 #) 27. Qxe6+

A) 27... Qb8 28. Exxc6!

A1) 28... Wxd6 29. Qxd6+ (29. Excd6 Qc7 30. Exe1 fxe6 31. Qg3 ±) Qa7 30. Exb6 Qxd1 31. Qc5 fxe6 32. Exd6+ b6 33. Wd7+ Qa8 34. Qxb6 Qxb2 35. Qe5+ →;

A2) 28... bxcc6 29. Wb4 Wxf4+ (Qa8 30. Exd7! →) 30. Wxf4+ Qc7 31. Exd6! (31. Qe5 Qxd1 32. Qd7+ Qb7 33. Qc5+ Qb6 34. Qd7+ Qb7 =) Qd3 (fxe6 32. Qg1 →) 32. Wxf7 Qxd6+ 33. Qh1 ±;

B) 27... fxe6 28. Exxc6! bxcc6 29. Wxe6+ Qb8 (Qb7 30. Exd7 →) 30. Exd4! →; 26. Exc5+ Qc6 Qxc5 27. Wb8 # 27. Exxc6+ bxcc6 28. Wxc6+ Wc7 Qc7 Je neuvěřitelné, že bílý má v této pozici ne méně, než tři cesty k výhrě:

A) 29. Qd4! →;

B) 29. Qc4! Švidler Qb8 (Wc7 30. Qxa6+ Qd8 31. Wxa8+ Qd7 32. Qb5 #) 30. Wb6+ Qc8 (Qa8 31. Qxc7 Wc8 32. Qxa6+ →) 31. Qxa6+ Qd7 32. Qb5+ Qc7 (Qc8 33. Qa6+ Qb8 34. Qe5! Wd5 35. Qc6+ →) 33. Qxc7 Wd5 34. c4 Wf5 (Wc4 35. Wc5+ Qf6 36. Wg5 #) 35. Qd6+ Qf6 36. Wd4 →;

C) 29. Qa4! Qb8 (e5 30. Wxa8+ Qb8 31. Wxa6+ Qc7 32. Wc6 #) 30. Wb6+ Qc8 31. Wxa6+ Qb8 32. Qe5! Wd6 33. Qc6+ →; 29. Qxc7 Qxc7+ 30. Qg1 Exd8 Qe3 31. Qe5+ → 31. Wxa6+ Qb8 32. Qd4+ → Exd6 Qd6 33. Qc6+ Qc7 34. Wxa7+ Qxc6 35. Qa4+ Qd5 36. Wd4 # 33. Qc6+ Exxc6 34. Wxc6 Exd8 35. Qc2 Exd6 Qe3 36. Qe4 Qd5 37. c4+ → 36. Wxe8+ Exd8 Qd8 Švidler 37. Qxd1 Exd1+ 38. Qf2 37. Wb5+ Qc8 Qa7 38. Wxa4+ 38. Wxa6+ 1-0 Švidlerovi se podařilo skvěle využít skutečnosti, že černé věže byly zcela mimo centrum boje. Qb8 39. Qe4.

Důvody, proč je pokračování v naší následující partii považováno za hlavní, jsou spíše psychologické. Postup bílého je neobyčejně agresivní, jako by se chtěl odehrávat od frustrující skutečnosti, že v běžném životě mu taková agresivita ztěžá projde...

Adams - Drejev Wijk 1996

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Qd2 c5 4. exd5 Wxd5 5. Qxf3 cxnd4 6. Qc4 Wd6 7. 0-0 Qf6 8. Qb3 Qc6 9. Qbxd4 Qxd4 10. Qxd4 a6 11. Exe1 Módní záležitost, především kvůli možnosti v 13. tahu. Těžko však říci, zda bílý získá výhodu. Wc7 12. Qb3 Qd6 Qd7!? Tento klidný tah navrhl Vladimír Kramník, je zajímavé, že i když bílý zde zřejmě není schopen získat výhodu, černí tak hrají jen zřídka 13. Wf3 (13. Qg5 0-0-0 14. c3 Qd6 15. Qxf6 gxf6 16. Wg5 Exd8 17. g3 Wc5 18. Qd1 Exg8!? 19. Wxh7 f3 = Kotronias - Kramník, Chalkidiki 1992) Qd6 14. h3 0-0-0 15. Qg5 Wc5! 16. Qe3 (16. Qxf6 gxf6 17. Wxf6 Exg8 =; 16. Wc3 Wc7! 17. Wf3 Wc5 18. Wc3 1/2 Kotronias - Kramník, Gausdal 1992) Wc5! 17. g3 Wc4 = 18. Exd1 Qc6 19. Wxe4 Qxe4 20. Qg5 Qg6 21. c3 h6 (Qc5 22. Qf4 Exe8 23. Qe5 Qf8 24. Qc4 1/2 Tivjakov - Kramník, SSSR 1991) 22. Qxf6 gxf6 23. Qc2 Qxc2 24. Qxc2 f5 25. Qd3 f4! 26. gxf4 Qxf4 27. Exd1 1/2 Rozentalis - Hansen, Malmö 1993. 13. Qf5!? Qxh2+ 14. Qh1 0-0 Qf8!? Tento starší tah mnoho radosti černému nepřinesl:

A) 15. Wd4 h6 (exf5 16. Wxf6! →) 16. g3 exf5 17. Qf4 Wc6+ 18. Qxh2 Qg8 19. Exe7 Qe6 20. Qxe6 fxe6 21. Qe5 Exh7 22. Exd1 Qd5 23. Exg7+ Exg7 24. Qxg7 Wxc2 25. Qxh6 ± Běljavskij - Hertneck, Mnichov 1991 1-0 (77);

B) 15. g3 exf5 16. Qf4 Wc6+ 17. Qxh2 Qe6 18. Qd6+ Qe8 19. c4!? h5 (Qe4 20. c5 Qxd6 21. Qxe6 fxe6 22. Qxe6 fxe6 23. Exxc6 Qc8 24. Wb3 hxg3 25. Qxg3 Wb5 26. Qae1 Wxb3 27. axb3 Qd5 28. Exg6 → Adams - Pomes, Terrassa 1991;

15. Qxg7 Exd8 Qxg7 16. Wd4 ± 16. Wf3 Slabší je 16. Qe2!? Qxg7 17. g3 Qxg3

A) 18. Exg1 b5 19. Exg3+ Qh8 20. Qg5 Qb7+ 21. Qh2? (21. Qg1 Qe4 22. Qxd8 Exd8 →) Qe4 22. Wc3 Exg8 Kobalija - Kasimdzanov, Wijk 1998 0-1 (35);

B) 18. fxg3

B1) 18... b5? 19. Qf4 Qb7+ 20. Qh2 Wc5 21. Qe5! Qg6 22. Qxf6 Qxf6 23. Exf1+ Qg6 24. Qxe6! (24. Exf7 Exd2! 25. Wxd2 Wf5+ 26. Qg1 Wf1+ 27. Qf2 Wg2+ 28. Qe1 Wxd2+ 29. Qxd2 Qxf7 =) Wf5+ 25. Wxh5+ Qxh5 26. Qxf7+ Qg5 27. Exd1 ± Adams - Drejev, Debrecin 1992;

B2) 18... Qd7! 19. Qf4 Wc5 20. Qe5 Qc6+ 21. Qh2 Qg6 22. Qxf6 Qxf6 23. Exf1+ Qg6 24. Qxe6 Wf5+ 25. Wxh5+ Qxh5 26. Qxf7+ Qg5! 27. Exd1 Exd1 28. Exd1 Exf8 Soršák - Edzgeradze, Stockerau 1993 0-1 (49), vzhledem k této partii je nutno považovat

možnost 16. ♖e2 za nedostatečnou;

16... ♖xg7 17. ♖h6+ 17.g3? je velká chyba, černý přejde dobleského protiútku: b5!

A) 18. ♖xh2 ♖b7 19. ♖f4 ♖c6 20. ♖g1 ♖d1! 21. ♖e3 ♖xa1 22. ♖g5+ (22. ♖h6+ ♖g8 23. ♖g5+ ♖f8 24. ♖c5+ ♖e8 25. ♖xc6+ ♖xc6 26. ♖xa1 ♖g4+ 27. ♖h3 ♖xe3 28. ♖xe3 ♖d8? Wolff – Gulko, USA 1992) ♖f8 23. ♖c5+ ♖e8 24. ♖xc6+ ♖xc6 25. ♖xa1 ♖g4+ 26. ♖h3 ♖xe3 27. ♖xe3 ♖d8 28.a4 ♖d2 29. axb5 axb5 30. ♖a6 ♖g2+ 31. ♖g4 ♖f2? Kotronias - Černin, Mnichov 1992;

B) 18. ♖f4?! ♖b7 19. ♖xc7 ♖xf3+ 20. ♖xh2 ♖g4+ 21. ♖g1 ♖d2 22. ♖f1 ♖c8 0–1 Ye Rongguang – Dolmatov, Moskva 1992, podobně skončilo již několik partií!

17... ♖g6 18.c3 Tato pozice se stala v posledním roce předmětem obsažné diskuse, bílého na nohy opět postavil anglický velmistr Adams. ♖d5

18... ♖h5!? Tato alternativa je zřejmě slabší:

A) 19. ♖c1! f5 20.g4 Jak říkával můj učitel chemie: „Prase aby se vyznalo v následujícím konglomerátu variant!“

A1) 20... b5 21.gxh5+

A1a) 21... ♖f7? 22. ♖xf5+;

A1b) 21... ♖f6 22. ♖e3+– (22. ♖h3 ♖g8 23. ♖c3 ♖d6 24. ♖h6+ ♖f7 25. ♖xh7+ ♖f6± ½–½ Lukin – Kaštanov, Petrohrad 1997) ;

A1c) 21... ♖g7 22. ♖g2+ ♖f7 (♖h8 23. ♖g5 ♖f8 24. ♖xh2 ♖b7+ 25. ♖g1 ♖g7 26. ♖e5 ♖g8 27.f4 h6 28. ♖xg7+ ♖xg7 29. ♖xe6 . hxc5 30. ♖h6+ ♖h7 31. ♖xh7+ ♖xh7 32. ♖xg5+–) 23. ♖h3! ♖c5? (♖f6 24. ♖h6 ♖b7+ 25.f3 ♖e8 26. ♖xh2! ♖xf3+ 27. ♖g1 ♖g8+ 28. ♖f1 ♖xh2 29. ♖xe6+ ♖f7 30. ♖e2+–) 24. ♖e3 ♖e5 25. ♖g5 ♖c5 26. ♖xd8 ♖b7+ 27.f3 ♖xd8 28. ♖xe6 ♖g7 29. ♖xh2 ♖d2+ 30. ♖h1 ♖f2 31. ♖g1+ ♖f8 32. ♖g8+ 1–0 Adams – McDonald, Anglie 1997, rozebráno v Inf. 69;

A2) 20... ♖g7 21.gxf5+ exf5 22. ♖g1+! ♖xg1 23. ♖g2+–;

A3) 20... ♖f4 21.gxf5+ exf5 22. ♖g1+ ♖f6 (♖xg1 23. ♖xf4+–) 23. ♖xh2 ♖e2+ 24. ♖g3 ♖xg3 25. ♖f4±;

A4) 20... ♖f6 21. ♖xe6 ♖xe6 22. ♖xe6 ♖f7 (♖g7 23. ♖g5 ♖f8 24.gxf5–) 23. ♖g5! ♖xe6 24. ♖xf5+ ♖f7 25. ♖xf6+ ♖g8 26. ♖e6+ ♖f7 27. ♖xf7+ ♖xf7 28. ♖xd8 ♖xd8 29. ♖xh2 ♖d2±;

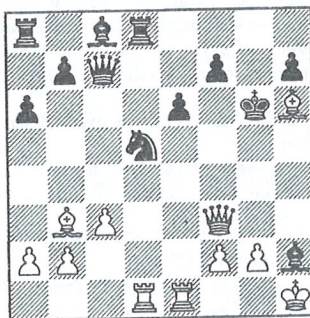
A5) 20... ♖d7 21.gxh5+ ♖g7 22. ♖g2+ ♖h8 23. ♖g5 ♖e5 24. ♖xd8 ♖xd8 25. ♖xe5? (25. ♖h3 ♖c6+ 26.f3±) ♖c6 26. ♖d5 ♖h4+ 27. ♖h2 ♖xd5+ 28. ♖xd5 ♖e4+ 29. ♖g2 ♖h4+ 30. ♖h2 ♖e4+ 31. ♖g2 ♖h4+ ½–½ Blehm – Ivanov, Krynica 1997;

B) 19. ♖e3? f5 20.g4 ♖f6 21.gxf5+ exf5 22. ♖g2+ ♖g4 23.f3 ♖d7? (b5! 24. ♖xg4 ♖b7 25. ♖xf5+ ♖h5 26. ♖xb7 ♖xb7+ 27. ♖xh2?) 24. ♖d4= Rublevskij – Ivanov, Rusko 1997 1–0 (40);

C) 19. ♖e4! ♖xh6 20. ♖h4 ♖e5! (♖g7 21. ♖xh5 ♖f4! 22. ♖g4+ ♖f8 23. ♖xf4 ♖xf4 24. ♖xf4 ♖d7=; 20... ♖f4=) 21. ♖d1 ♖xd1+ 22. ♖xd1=;

18... ♖d5 19. ♖c2+ ♖f5 20. ♖e3+–; Útok bílého vyhlíží tedy poměrně nadějně, ruku do ohně bych za něj sice nedal, dva prsty ale možná ano..., dokážete snad, milí čtenáři, některou z těchto variant vylepšit?

19. ♖ad1!N

Adamsova novinka, která sice možná nevede k výhodě bílého, staví ale před černým těžké problémy. Starší tahy 19. ♖c1 ♖f4 20. ♖xd5! ♖xc1 21. ♖e4+ f5 22. ♖axc1 fxe4 23. ♖xe4 ♖d5 24. ♖g4+ ♖g5 25. ♖xg5+ ♖xg5 26. ♖d1! (26. ♖f8 b5) ♖f4 27. ♖d3 e5! (b5 28. ♖d8+ ♖f6 29. ♖c7) 28. ♖d8+ ♖f6 29.f4+ (29. ♖g8+ ♖h6?) exf4 30. ♖d5+= Berelovič – Savčenko, Groningen 1993 a 19. ♖e4?! ♖xh6 20. ♖g4! ♖f4! 21.g3 (21. ♖xh2 ♖g6+–) ♖d3! 22. ♖xf4+ ♖xf4 23. ♖xf4! (23. ♖xf4 ♖xg3 24. ♖xg3 f5?) ♖h3 24. ♖g2 ♖h5 25. ♖h1 ♖d7?! (e5 26. ♖g5 ♖xg5+ 27. ♖xg5+ ♖xg5 28. ♖xh2! ♖g6 29. ♖h1?) 26. ♖xh2 ♖c6+ 27. ♖g1 ♖xh2 28. ♖xh2 ♖d8 29.f5! = ½–½ Khalifman – Gulko, Luzern 1993 vedly pouze k vyrovnání, přičemž o štěstí mohl rozhodit bílý. f5 ♖xh6 20. ♖xd5! ♖g7 (♖xd5 21. ♖f6+ ♖h5 22. ♖e4 ♖g3 23. ♖xg3 ♖xg3 24. ♖xd5 exd5 25. ♖e5+–) 21. ♖g4+ ♖f8 22. ♖xd8+ ♖xd8 23. ♖xh2±; 19... ♖f4? 20. ♖xf4 ♖xf4 21. ♖g4+ ♖h6 22. ♖h4+ ♖g7 23. ♖xd8+– **20. ♖c1 ♖d6?** ♖e5! 21. ♖xd5

A) 21... exd5 22. ♖e3 (22. ♖xd5? ♖xd5 23. ♖xd5 ♖g7 24. ♖e8 ♖b8?) ♖f6 (♖g7 23. ♖g5+ ♖f7 24. ♖f4+–; 22... ♖e8 23. ♖h6+ ♖f7 24. ♖h5+ ♖f8 25. ♖h6+ ♖e7 26. ♖xd5) 23. ♖h6+ ♖f7 24. ♖g5 ♖g7 25. ♖h5+ ♖f8 26. ♖xd5!–;

B) 21... ♖xd5! 22. ♖xd5 exd5 23. ♖e3 ♖f7 (♖f6 24. ♖h6+ ♖f7 25. ♖h5+–) 24. ♖xe5 ♖xe5 25. ♖xe5 ♖e6 26. ♖e3± Tuto pozici by měl být černý schopen zremizovat;

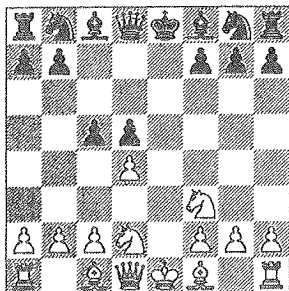
20...b5?! 21.g3 Qxg3 22.gg1±;
 21.Qxd5 exd5 22.Hxd5 Ted již není záchrana za
 černého vidět. Qd7 Qe7 23.Qf4!+; 22...h6 23.Hed1
 Qe6 24.Hxd6 Hxd6 25.Ψg3!+ 23.Ψh3! Qf8 h5
 24.Ψd3± 24.Hc3 Qg7 f4 25.Ψh5+ Qg7 26.Hed3! Qg8
 27.Ψd1+; 24...h6 25.Hg3+ Qh7 26.Ψh5+ 25.Hg3+
 Qh8 Qf7 26.Ψxh7+ Qe6 27.Ψxf5+ Qe7 28.Qg5+ Qe8
 29.Ψg6#; 25...Qf6 26.Qg5+ Qf7 27.Ψxh7+ Qg7
 28.Qxd8+ 26.Ψh4 Qe6 Qg7 27.Ψe7+ 27.Qf4 Qe7?!

Hxd5 28.Qxc7 Qg7 29.Ψe7 Hd7 30.Ψxe6 Hxc7
 31.Hf3+ 28.Qxc7 Partie je příkladem šachu, který
 bude dle mého názoru dominovat 21. století, doko-
 nalá domácí příprava v ostré variantě, mající za cíl
 eliminovat rizika a připravit soupeři dostatek přile-
 žitostí k omylu, za šachovnicí podpořená agresivní
 hrou a "tahem" na krále. 1-0 (Qxh4 29.Qe5+)

C08 Cesta do nebe, cesta do pekla

Sami jistě znáte ten pocit rozechvění, když se (nejen v šachu) vydáte po nějaké nezmapované cestě. Po očku sice vnímáte svět kolem vás, vaše mysl je ovšem zaměstnána tím, co na vás čeká na konci této cesty. Zatímco v životě taková cesta končí většinou něčím „neutrálním“, v šachu vás může zavést do nebe i do pekla... Je smutným údělem naší doby, který v šachu platí dvojnásob, že téměř všechny cesty jsou zmapovány, ty nezmapované vedou vesměs do pekla...

Podobné je to i s touto variantou. Vyhýbání se hlavnímu pokračování 5...Qc6 přináší černému radost z objevování, ale smutek z výsledku...

Rozebrány budou tahy 5...c4, 5...Qf6 a 5...a6. Všechny tři vedou k pozici s černým izolovaným d pěšcem, rozdíl je jenom v tom, že po tahu 5...c4 a někdy i 5...a6 zůstává na d sloupce i jeho bílý kolega. Z logiky věci tedy vyplývá, že bílý se bude snažit organizovat na tohoto pěšce tlak, pobočným cílem bývá černý král. Černý spoléhá na bezproblémový vývin figur, hodlá se s bílým utkat o kontrolu důležitých polí v centru a cíle útoku hledá na obou křídlech. Prakticky je sice černý poměrně úspěšný, myslím si ale, že menší výhodu by si měl bílý při správné hře rozhodně uchovat.

Kap. 9a. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Qd2 c5 4.exd5 exd5 5.Qgf3 c4

Nejslabší ze tří probíraných pokračování, bílý získá menší, ale trvalou výhodu.

Švidler – Korčnoj Groningen 1996

1.e4 Podrobnosti v Inf. 68, pro ty, kteří mají radši mluvené slovo, v New in Chess 1/1997. e6 2.d4 d5 3.Qd2 c5 4.exd5 exd5 5.Qgf3 c4 6.b3! Je nutné zabránit černému v upevnění výdobytků na dámském křídle. cxb3 b5?! je velmi riskantní, protože na otevření dámského křídla není černý připraven. 7.a4! Ψa5 8.Qe2

A) 8...Qd7 9.0-0 c3 10.b4! Ψc7 (Qxb4 11.Qb3 Ψb6 12.Qe5Q) 11.Qb3 bxa4 12.Qc5± a5 13.Hc1 Qe7 (axb4 14.Qc4+ Qe7 15.Qxd5→) 14.b5 Qf6 15.Qa3 0-0? 16.Qa6 1-0 Popescu – Poulheim, kor. 1985;

B) 8...Qd6 9.0-0 Qf6 10.Qe5 0-0 11.Qd3 Qe4 12.Qd2 Ψc7 (Qxd2 13.Qxd2±) 13.axb5 f6? 14.Qa5! Ψb7 15.bxc4! fxe5 16.c5! Qc7 17.c6 Qxc6 18.bxc6 Ψxc6 19.Qxe5 Qxe5 20.dxe5 Ψc5? 21.Qb4!+ Ψxb4 22.Ψxd5+ Qh8 23.Ψxa8 Qd2 24.Ψxa7 Qe4 25.Ψe7 Qg8 26.Ha7 Ψg6 27.Qh5 Qf3+

28.Qh1 1-0 Baškov – Kašin, Rusko 1997;

7.axb3 Qb4 8.Qe5! Švidlerova novinka, která staví celý postup černého do pochybného světla. 8.Qd3 Qe7+! a 8.Qb5+ se příliš neosvědčilo, po Qd7 9.Qxd7+ Qxd7 10.0-0 Qe7 11.Qa3 Qxa3 12.Hxa3 0-0 13.c4 a6 14.Ψb1 Qc6 15.cxd5 Qb4= v partii van der Wiel - Korčnoj, Amsterdam 1988. Qf6 Qc3 9.Ψf3±; 8...Qe7 9.Qd3 0-0 10.0-0 Qc3 (Qbc6 11.Qb2 f6 12.Qxc6 Qxc6 13.c3 Qa5 14.b4 Qc7 15.b5 Qe7 16.c4±) 11.Ha4!

A) 11...f6 12.Ψh5 (12.Qb1? Qxd4 13.Ψh5 Qf3!) g6 13.Qxg6 hxg6 14.Qxg6 Qxg6 15.Ψxg6+ Qh8 16.Qb1! b5 17.Ψh5+ Qg8 18.Qh6+;

B) 11...Qb6 12.Qd3 Qxe5 f6 13.Qxc6 Qxc6 14.Qxh7+ 13.dxe5 Qd7 14.Hh4 Qf5 15.Hf4±; 9.Qd3 0-0 Qc3 10.Qa3!? Qxa1 (Qxd4 11.Qb5+ Qb7 12.Qxd7 Qxd7 13.Qe2+; 10...Qe4!? 11.Qxe4 dxe4 12.0-0 Qxa1 13.Qxe4) 11.Ψxa1 10.0-0? 10.Qb2!± Švidler. Qc3 11.Ha4 Qd7! Velmi silný tah,

který využívá momentálního ne zcela šťastného postavení bílých figur. 12. dxd7 12. b1? dxa4 13. dxc3 e6 14. d5 h6 15. d4 d6 16. d3 b4 bxd7 13. b1 13. d3? ! e4 a5 14. d2 e7? cxd2 15. d2 e8 16. d3 s nepatrnou výhodou bílého. 15. d3 e8 16. d3 Po chybě ve 14. tahu nemá černý protihráči a bude muset přilížit, jak bílý vylepšuje pozice svých figur. d6 e4 17. dxe4 ! (17. dxe4 dxe4 18. dxe4 d4 19. d1 d2 20. d1 f6) dxe4 18. dxe4 d6 19. d4 a5 (19. d4 20. d3 d6 21. d5 d4 22. d3 d4 23. d3 b7 ; 19... d2 20. d2 d4 21. d1 d2 22. d3 d4 23. d3 d4 24. d3 d4 25. d3 d4 26. d3 d4 27. d3 d4 28. d3 d4 29. d3 d4 30. d3 d4 31. d3 d4 32. d3 d4 33. d3 d4 34. d3 d4 35. d3 d4 36. d3 d4 37. d3 d4 38. d3 d4 39. d3 d4 40. d3 d4 41. d3 d4 42. d3 d4 43. d3 d4 44. d3 d4 45. d3 d4 46. d3 d4 47. d3 d4 48. d3 d4 49. d3 d4 50. d3 d4 51. d3 d4 52. d3 d4 53. d3 d4 54. d3 d4 55. d3 d4 56. d3 d4 57. d3 d4 58. d3 d4 59. d3 d4 60. d3 d4 61. d3 d4 62. d3 d4 63. d3 d4 64. d3 d4 65. d3 d4 66. d3 d4 67. d3 d4 68. d3 d4 69. d3 d4 70. d3 d4 71. d3 d4 72. d3 d4 73. d3 d4 74. d3 d4 75. d3 d4 76. d3 d4 77. d3 d4 78. d3 d4 79. d3 d4 80. d3 d4 81. d3 d4 82. d3 d4 83. d3 d4 84. d3 d4 85. d3 d4 86. d3 d4 87. d3 d4 88. d3 d4 89. d3 d4 90. d3 d4 91. d3 d4 92. d3 d4 93. d3 d4 94. d3 d4 95. d3 d4 96. d3 d4 97. d3 d4 98. d3 d4 99. d3 d4 100. d3 d4

22. fxe3 d6d7 ! 23. d1 b6 (d5 24. dxd5 +) 24. d1 ! d8 25. d2 e7 26. c4 dxc4 27. dxc6 bxc6 28. dxc4 d5 29. d3 b6 30. dxd5 dxd5 31. dxa6 ± 22. d1 dxc3 cxd3 23. c4 ± 23. dxc3 d8 24. c4 dxc4 dxc4 25. dxc6 bxc6 26. bxc4 (26. dxc4 dxc4 27. dxc4 dxc4 28. dxc4 dxc4 29. dxc4 dxc4 30. dxc4 dxc4 31. dxc4 dxc4 32. dxc4 dxc4 33. dxc4 dxc4 34. dxc4 dxc4 35. dxc4 dxc4 36. dxc4 dxc4 37. dxc4 dxc4 38. dxc4 dxc4 39. dxc4 dxc4 40. dxc4 dxc4 41. dxc4 dxc4 42. dxc4 dxc4 43. dxc4 dxc4 44. dxc4 dxc4 45. dxc4 dxc4 46. dxc4 dxc4 47. dxc4 dxc4 48. dxc4 dxc4 49. dxc4 dxc4 50. dxc4 dxc4 51. dxc4 dxc4 52. dxc4 dxc4 53. dxc4 dxc4 54. dxc4 dxc4 55. dxc4 dxc4 56. dxc4 dxc4 57. dxc4 dxc4 58. dxc4 dxc4 59. dxc4 dxc4 60. dxc4 dxc4 61. dxc4 dxc4 62. dxc4 dxc4 63. dxc4 dxc4 64. dxc4 dxc4 65. dxc4 dxc4 66. dxc4 dxc4 67. dxc4 dxc4 68. dxc4 dxc4 69. dxc4 dxc4 70. dxc4 dxc4 71. dxc4 dxc4 72. dxc4 dxc4 73. dxc4 dxc4 74. dxc4 dxc4 75. dxc4 dxc4 76. dxc4 dxc4 77. dxc4 dxc4 78. dxc4 dxc4 79. dxc4 dxc4 80. dxc4 dxc4 81. dxc4 dxc4 82. dxc4 dxc4 83. dxc4 dxc4 84. dxc4 dxc4 85. dxc4 dxc4 86. dxc4 dxc4 87. dxc4 dxc4 88. dxc4 dxc4 89. dxc4 dxc4 90. dxc4 dxc4 91. dxc4 dxc4 92. dxc4 dxc4 93. dxc4 dxc4 94. dxc4 dxc4 95. dxc4 dxc4 96. dxc4 dxc4 97. dxc4 dxc4 98. dxc4 dxc4 99. dxc4 dxc4 100. dxc4 dxc4

Kap. 9.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.d2 c5 4.exd5 exd5 5.dg3 d6

Toto pokračování považovali donedávna černí za spolehlivý způsob, jak podepsat remizu někde okolo 20. tahu a věnovat se mnohem důležitějším věcem, než jsou šachy. Zesílení v 10. tahu ukazuje, že se budou muset poohlédnout po něčem jiném...

Jurtajev – Ulybin Kstovo 1997

1.e4 e6 2.d4 d5 3.d2 c5 4.exd5 exd5 5.dg3 d6 6.dh5+ d7 7. dxd7 8.0-0 e7 9. dxc5 dxc5 10. d1 ! Starší pokračování 10. d4 vede po d7 (0-0 11. d5 d8 12. d3 e6 13. dxe7 dxe7 14. d3 e6 A. Sokolov – Short, Linares 1989) 11. d3 0-0 12. d2 b3 dce4 k mnohokrát prověřované pozici, v níž má bílý dva diametrálně odlišné plány:

A) 13. d5 ! Tento tah považují za lepší, v koncovce má bílý tlak na pěšce na d5, černé figury jsou ovšem aktivní, takže je sporné, zda to může stačit k výhodě či dokonce k výhrě. d8 (g6 14. dxd7 dxd7 15. d4 d6 16. d2 d6 17. d1 d8 18. f3 dxf4 19. dxf4 d6 20. d4 dxc8 21. a4 a6 22. b3 d8 23. g4 d7 24. d1 d7 25. d1 d8 26. h4 d6 ± 1/2-1/2 Psachis – Barejev, Polanica Zdroj 1997; 13... d8 14. d1 d8 15. c3 d3 16. dxf5 g6 17. d3 d8 18. d1 d5 19. g4 ! h6 20. h4 dxb3 21. axb3 d5 22. g5 h5 23. h5 d4 24. d4 b6 25. d2 d7 26. d4 d8 27. f3 d5 28. b4 d3 29. d3 d4 30. d3 d4 31. c4 d8 32. c5 d8 33. dxa7 d2 34. dxd5 d7 35. dxb7 1-0 Kasparov – Charitonov, Moskva 1988; 13... d4 14. d1 g6 15. d3 d8 16. c3 d7 17. d3 d6 18. d3 d4 19. h3 d5 20. d5 d8 21. dxd5 d3 22. dxf3 d2 23. d2 d3 24. d3 d4 25. d4 d5 26. d4 d5 27. d4 d5 28. d4 d5 29. d4 d5 30. d4 d5 31. d4 d5 32. d4 d5 33. d4 d5 34. d4 d5 35. d4 d5 36. d4 d5 37. d4 d5 38. d4 d5 39. d4 d5 40. d4 d5 41. d4 d5 42. d4 d5 43. d4 d5 44. d4 d5 45. d4 d5 46. d4 d5 47. d4 d5 48. d4 d5 49. d4 d5 50. d4 d5 51. d4 d5 52. d4 d5 53. d4 d5 54. d4 d5 55. d4 d5 56. d4 d5 57. d4 d5 58. d4 d5 59. d4 d5 60. d4 d5 61. d4 d5 62. d4 d5 63. d4 d5 64. d4 d5 65. d4 d5 66. d4 d5 67. d4 d5 68. d4 d5 69. d4 d5 70. d4 d5 71. d4 d5 72. d4 d5 73. d4 d5 74. d4 d5 75. d4 d5 76. d4 d5 77. d4 d5 78. d4 d5 79. d4 d5 80. d4 d5 81. d4 d5 82. d4 d5 83. d4 d5 84. d4 d5 85. d4 d5 86. d4 d5 87. d4 d5 88. d4 d5 89. d4 d5 90. d4 d5 91. d4 d5 92. d4 d5 93. d4 d5 94. d4 d5 95. d4 d5 96. d4 d5 97. d4 d5 98. d4 d5 99. d4 d5 100. d4 d5

skij, Katovice 1993) d8 (d8?) 15. dxd7 dxd7 16. d4 d6 17. d2 d4 18. c3 d8 19. d1 d6 20. d1 d2 21. dxc2 d8 22. d1 d5 23. dxc8 dxc8 24. d2 d6 25. d2 d7 26. d3 a6 27. d5 d6 28. d6 d8 ± Frolov – Psachis, Groningen 1993 1-0 (75). Závěr je tedy ten, že i když bílý možná koncovku nevyhraje, má šachy po partii mnohem raději než jeho úporně se bránící soupeř;

B) 13. d5? ! Je častěji používán a mnohem slabší, s dámmi získá černý tlak a bílé figury obtížně hledají dobrá pole. d8 ! 14. d3 g6

B1) 15. d3 d8 16. d1 d8

B1a) 16... d6 17. c3 d7 (a5 18. a4 d6 19. d2 d4 20. d1 d4 d5 = Kruszyński – Barejev, Berlin 1989) 18. d4 d6 19. a4 d5 20. d5 h5 = Jansa – Dochojan, BL 1991;

B1b) 16... d8 17. c3 a5 18. d4 b5 19. a3 d7 20. d2 d7 = Kruszyński – Knaak, Münster 1991;

B1c) 16... d8 17. c3 a5 ! 18. a4 d6 = Godena – Barejev, Aosta 1989;

B2) 15. d6 d7 d7 16. d1 d8

B2a) 17. d4 d8 18. h3 b5 19. c3 a5 20. a3 d7? (d4 21. d4 h5 = Jurtajev – Nikolenko, Moskva 1991) 21. d4 b4 22. d6 d7 23. d4 d6 24. d4 d6 25. d4 d6 26. d4 d6 27. d4 d6 28. d4 d6 29. d4 d6 30. d4 d6 31. d4 d6 32. d4 d6 33. d4 d6 34. d4 d6 35. d4 d6 36. d4 d6 37. d4 d6 38. d4 d6 39. d4 d6 40. d4 d6 41. d4 d6 42. d4 d6 43. d4 d6 44. d4 d6 45. d4 d6 46. d4 d6 47. d4 d6 48. d4 d6 49. d4 d6 50. d4 d6 51. d4 d6 52. d4 d6 53. d4 d6 54. d4 d6 55. d4 d6 56. d4 d6 57. d4 d6 58. d4 d6 59. d4 d6 60. d4 d6 61. d4 d6 62. d4 d6 63. d4 d6 64. d4 d6 65. d4 d6 66. d4 d6 67. d4 d6 68. d4 d6 69. d4 d6 70. d4 d6 71. d4 d6 72. d4 d6 73. d4 d6 74. d4 d6 75. d4 d6 76. d4 d6 77. d4 d6 78. d4 d6 79. d4 d6 80. d4 d6 81. d4 d6 82. d4 d6 83. d4 d6 84. d4 d6 85. d4 d6 86. d4 d6 87. d4 d6 88. d4 d6 89. d4 d6 90. d4 d6 91. d4 d6 92. d4 d6 93. d4 d6 94. d4 d6 95. d4 d6 96. d4 d6 97. d4 d6 98. d4 d6 99. d4 d6 100. d4 d6

nosti černých figur jsou značné, bílému rozhodně neprospívá jezdec na b3, který jen obtížně hledá důstojnou roli. Silný tah v partii je motivován snahou najít tomuto jezdcovi lepší pole a zároveň omezit aktivitu černých figur. **0-0 11. ♖f1 ♗e8**

11... ♗e4 12. ♗e3 ♗c8 (♗g4 13. ♗d4 ♗gxf2 14. ♗xf2 ♗xf2 15. ♗xf2 ♗c5+ 16. ♗e3 d4 17. ♗c4 d3+ 18. ♗f1+ - Brunner; 12... ♗e8 13. ♗d4 ♗a5 14. c3 b5 15. a3 ♗ad8 16. ♗e2 a6 17. ♗f3 ♗f8 ♗ Jurtaev - Piskov, Helsinki 1992) 13. ♗d4 ♗c5 (♗d6 14. ♗e3 ♗b8 15. ♗d3 ♗e8 16. ♗ad1 ♗b6 17. ♗xf6 ♗xf6 18. c4 ♗b6 19. ♗xd5 ♗xd5 20. cxd5 ♗xb2 21. d6 ♗f8 22. d7 ♗cd8 23. ♗g5 g6 24. ♗d5 ♗f6 25. ♗e4 ♗c6 26. ♗c5 ♗xd5 27. ♗xd5+ Brunner - Atalik, Kecskemet 1991) 14. ♗e3 ♗e8 15. c3 b5 16. ♗b3 ♗d7 ♗ Kornejev - Kaminski, Polsko 1992;

11... a5!? 12. ♗e3 a4 13. a3 ♗c7 14. ♗d4 ♗f8 15. ♗e3 ♗fe4 16. ♗e2 ♗f6 17. ♗ad1 g6 18. c3 ♗c6 19. ♗xf6 ♗xf6 20. ♗e5 ♗e6 ♗ Kengis - Piskov, Bad Godesberg 1995; 11... ♗c7!? (15. ♗e3 ♗xd4 16. ♗xd4 ♗d6 17. h3+) ♗b6 16. ♗c2 ♗g4! 17. ♗ad1 ♗xe5 18. ♗xe5 ♗f6 (d4! =) 19. ♗exd5 ♗xd5 20. ♗xd5 ♗f4 21. ♗d2 ♗a6 22. g3 ♗e6 23. a3 ♗g5 24. ♗d3 ♗xf3+ 25. ♗xf3 ♗e1 26. ♗d3 ♗e6 27. ♗g2 h5 28. ♗e3 h4 29. ♗d5 h3+ 30. ♗f3 ♗a6 31. ♗g4 g6 32. ♗xh3 ♗g7 33. ♗g2 ♗b1 34. ♗c4 ♗b6 35. ♗d7 ♗c6+ 36. ♗xc6 bxc6 37. ♗c4 ♗g5 38. ♗xa7 1-0 Jemelín - Dolmatov, Elista 1996;

12. ♗e3 b5

12... a6 13. c3 ♗c8 14. ♗c2 ♗c7 15. ♗ad1 b5 16. ♗d4 ♗ Kasparov - Short, Londýn 1993; 12... ♗d7 13. c3 ♗ad8 (♗ac8 14. ♗d4 ♗fe4 15. ♗e3 ♗f6 16. ♗c2 ♗e6 17. ♗xa7 ♗xc3 18. bxc3 ♗xc3 19. ♗b3 ♗xa1 20. ♗xa1 ♗f4 21. ♗b2 ♗e6 22. ♗d4 ♗d3 23. ♗b3 ♗c1+ 24. ♗xc1 ♗xc1 25. ♗b2 ♗d3 26. ♗d2 ♗b5 27. h3 ♗f4 28. ♗h2 f6 29. ♗c2 ♗c6 30. ♗b3 ♗d6 31. ♗b4 ♗e6 32. ♗f5 1-0 Švidler - Del Rio, Szeged 1994) 14. ♗e2 ♗fe4 15. ♗d4 ♗f6 16. ♗c2 b6 17. ♗ae1 ♗e6 18. ♗d1 ♗d6 19. ♗xe6 fxe6 20. ♗d4 ♗f7 ♗ Hoffmann - Zysk, BRD 1994;

12... a5! 13. ♗e2?! (13. ♗d4+) ♗d7 14. ♗d4 a4 15. a3 ♗c4 16. ♗b5 ♗c7= I. Gurevič - Barejev, Hastings

1992;

12... ♗fe4!? 13. c3 ♗d6 14. ♗g3 (14. ♗e2!? ♗ ♗ad1) ♗f8 (♗xg3 15. hxc3+; 14... ♗f6 15. ♗xe4+; 14... g6+) 15. ♗c2 ♗a6 16. ♗ed1!? ♗ad8?! (♗♗c6+) 17. ♗g5! ♗xg5 (♗g6 18. ♗5xe4 dxe4 19. ♗xd8 ♗xd8 20. ♗xc5 ♗xc5 21. ♗xe4+; 17... ♗c6 18. ♗5xe4 ♗xe4+; 17... ♗a4!? 18. ♗xa4 ♗xa4 19. ♗5xe4 dxe4 20. ♗xd8 ♗xd8 21. ♗xe4 ♗xb2 22. ♗xa7+; 17... h6 18. ♗xc5 hxc5 19. ♗e3+) 18. ♗xg5 ♗d7 (f6 19. ♗e3+) 19. ♗e3 b6 (♗e6+; 19... ♗ed8!?+) 20. ♗f5 g6?! (♗ed8?! 21. ♗g5 f6 22. ♗e3+; 20... ♗b5!+ ♗ Δ21. ♗xc5 bxc5 22. c4 ♗b7 23. cxd5 ♗ed8; 20... ♗b7+) 21. ♗g4 ♗e6 Tivijakov - Drejev, Wijk 1996, poznámky Tivjakova, podrobnosti v Inf. 65.

13. ♗d4 ♗e6 14. ♗e5 14. ♗e3 ♗xd4 15. ♗xd4 ♗c8 16. ♗d3+ ♗d4 15. ♗e3 ♗xe3 ♗xe5 16. ♗xe5 d4 17. ♗f5+ **16. ♗xe3** Srovnáme-li postavení s variantou b v poznámce k 10. tahu, vidíme, že aktivita černých figur je omezena na minimum, zatímco slabý pěšec zůstal a přidá se k němu i jeho kolega na sloupci b. **♗d7 17. ♗d2 ♗ad8 ♗g5!+ 18. ♗d1 ♗c5 19. ♗c3 ♗f8 ♗c4 20. ♗xe4 dxe4 21. ♗xd7 exf3 22. gxf3 ♗xd7 23. ♗xd7+ 20. ♗xe8 ♗xe8 21. ♗d4 ♗e4 22. ♗a5!+ ♗c8 ♗a8 23. c3+ 23. c3 ♗a8 ♗c4 24. ♗xa7 ♗a4 25. ♗b7 ♗xa2 26. ♗xd5+ (Δ♗xb2) 27. ♗e1+ 24. ♗e3 ♗d7 25. ♗e5!** Po následujícím převodu jezdecka bude již zcela jasné, že černý svého izolovaného pěšce neudrží. **♗b7 26. ♗d3 ♗d6 27. b3 ♗f5 28. ♗f4 ♗xe3 ♗e7+ 29. fxe3** Obrovská výhoda bílého spočívá v mnohem větší působnosti figur. **♗e8 ♗b6 30. ♗xb6 axb6 31. ♗d2 b4 32. ♗xd5 bxc3 33. ♗xc3 ♗b4 34. ♗d3+; 29... ♗c5 30. ♗xd5 ♗c6 31. c4+ 30. ♗xd5 h6 31. a4+ bxa4 32. ♗xa4 ♗e5 33. ♗c4 ♗b8 34. b4 ♗d6 35. h3 ♗e6 36. e4 ♗e5 37. ♗h1 ♗d8 38. ♗e3 ♗g5 39. ♗e4 ♗d6 40. ♗f1 1-0**

Nové pokračování se starým plánem se tedy vyznačuje jediným rozdílem - postavením bílého jezdecka. Rozdíl je obrovský. Ne nadarmo se říká, že genius se od normálního člověka odlišuje smyslem pro detail.

Kap. 9.2. 1.e4 e6 2.d4 d5 3. ♗d2 c5 4. exd5 exd5 5. ♗g3 a6!?

Je neuvěřitelné, jak kolosální problémy se získkem výhody působí bílému tento nenápadný tah. Černý pokrývá zranitelné pole b5 a dále se chce vyvíjet s dobrou hrou. Následující ukázka má cíl naznačit směr, kterým by se měla ubírat cesta bílého k získu výhody.

Geller - Drejev New York 1990

1.e4 e6 2.d4 d5 3. ♗d2 a6 4. ♗f3 c5 5. exd5 exd5 6. ♗e2 Nejčastější a pravděpodobně nejlepší tah, určitou pozornost zasluhuje i 6. c4!? ♗f6 7. ♗e2 ♗c6 8. 0-0 cxd4 9. cxd5 ♗xd5 10. ♗b3 ♗e7 11. ♗bxd4 s naprostou minimální výhodou bílého, černému se ale pozice vůbec nehraje lehce. **c4** 6... cxd4 je rovněž velmi často hrávaný tah, vedoucí

k malé výhodě bílého

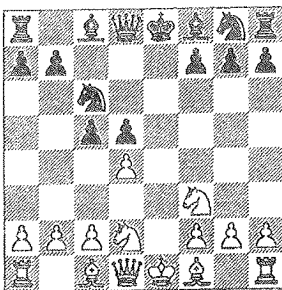
A) 7. ♗xd4 ♗d6 (♗f6!); 7... ♗c6 8. ♗xc6 bxc6 9. 0-0 ♗d6 10. c4 ♗e7 11. cxd5 cxd5 12. ♗b3+) 8. c4!? ♗f6 9. cxd5 ♗xd5 10. 0-0 0-0 11. ♗e4+ Dvojryjs - Atalik, Čeljabinsk 1991;

B) 7. 0-0 ♗d6 (♗f6 8. ♗e1!? ♗e7 9. ♗xd4 0-0 10. ♗b3 c4 11. ♗f4 ♗e4 12. c3+ G. Agzamov - Dolmatov, Frunze 1981)

B1) 8. ♗e1 ♗e7 9. ♗b3 ♗b6

C09 K problému izolovaného pěšce

Na některá šachová dogmata je nejlépe vzít si kladivo. Jedním z nich je pozice s izolovaným pěšcem, vznikající v této variantě. Téměř všichni teoretikové nejdříve konstatují, že černý má izolovaného pěšce, z toho vyplývá, že bílý ho musí začít obléhat, což doplní variantami, ze kterých plyne, že vzhledem k aktivním figurám černého bílý vůbec ničeho nedosáhne. Toto schéma se přenáší z jedné příručky do druhé. Co když ale bílý pořadí akcí zamění, tj. nejdřív vymění aktivní černé figury a teprve potom se začne zajímat o ostatní? Plán působí černému značné problémy, mnohdy je rád, že celá věc skončí pouze ztrátou izolovaného pěšce, na jehož krytí mu v potu tváře již nezbyl čas... Budme ovšem teoretikům za tento „krok stranou“ vděční, již Herodotos říkal, že jestliže nejsou vyříčeny oba názory, jen ztěžší si lze vybrat, který z nich je lepší.

Bílý poměrně rychle vytvoří černému izolovaného pěšce, dále by se měl zaměřit na:

- výměnu černopolných střelců
- vylepšování pozice vlastních figur a zhoršování postavení těch soupeřových

- je výhodné vytvořit soupeři ještě nějakou další slabinu

- teprve po splnění předcházejících bodů je záhodno začít se zajímat o izolovaného pěšce, kterého již často ani nemá černý chuť bránit. Je zajímavé, že objektem útoku nezřídka bývá i zdánlivě dobře stojící černý král. Černý by se měl snažit vyhýbat výměnám (s výjimkou izolovaného pěšce), což se jednodušeji řekne a hůře provede.

Kap. 10.1. 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Žd2 c5 4.exd5 exd5 5.Žgf3 Žc6 6.Žb5 Žd6 7.dxc5 Žxc5 8.0-0 Že7 9.Žb3 Žb6

Smagin – Cvitan Biel 1995

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Žd2 c5 4.exd5 exd5 5.Žgf3 Žc6 6.Žb5 Žd6 cxd4 7.Žxd4 Žd7 8.Žd2f3 Žd6 9.Že2+ Žge7 10.0-0 0-0 11.c3 Že8 12.Že3 a6 13.Žd3 Žg6 14.Žf5 Žxf5 15.Žxf5 Žc7 16.Že2± Žf6 17.Žg5 Že6 18.Žae1 Žd7 19.Žxe8+ Žxe8 20.Žd1 Žce5 21.Žb3d4! Žb6 22.h3! Žc4 23.b3 Žce5 24.Že3 Žd8 25.c4! Žf6 26.Že2 Že7 27.Žxe7+ Žxe7 28.cxd5 Žd7 29.d6 Žc8 30.Že4 Žc6 31.Žg4± Ferret – Ariela 1996, pokud vás zaujal poziční výkon bílého, pak vezte, že je to počítačový program; 6...Že7+?! 7.Že2! Je zajímavé, že tato pozice vznikla již v partii Keres – Capablanca 1938. Pozice černého je méněcenná a ani násilný pokus g5?! nevedl k úspěchu po 8.0-0 g4 9.Že5 Žxd4 10.Žxg4 Žxg4 11.Žxg4 0-0-0 12.Že1 Žc7 13.Žf3 Že6 14.c3 Žg7 15.Ža4 a6 16.Žg5! h5 17.Žxe6 fxe6 18.Žf4 Žd7 19.Ža5! hxg4 20.Žxe6 Žf8 (Že7 21.Žd6 Žxd6 22.Žxd6 Žxd6 23.Žxc5+ Žd7 24.Žb4±) 21.Žb6 Žh7 22.Žae1 Žb5 23.Ža7 Žc7 24.Žb6 1-0 Torre – Ardiansyah, Manila 1981. 7.dxc5 Žxc5 8.0-0 Žge7 Stavět jezdcu na f6 je nezdravé, přesvědčil se o tom mezi jinými v podobné pozici pan expremiér Klaus v partii s Nanou Joselianiou. 9.Žb3 Žb6 Žd6 je hlavní varianta, která bude rozebrána v další partii. 10.c3 0-0 11.Že1! Bílý obsazuje volný sloupec, rád by vyměnil černopolné střelce a teprve poté chce přemýšlet, co dál. Že4! Žf5?! 12.Žd3 h6 (Že8 13.Žxe8+ Žxe8 14.Žf4 g6 15.Žd2± Že6 16.Že1 Žd7 17.Že5! Žd8?! 18.Žg4 Žd6 19.Žg5 Žc7 20.Žf6+ Žg7

21.Žh6+ Žh8 22.Žg5 Že7 23.Žh4 Žd8 24.Žg7+! Žxg7 25.Žxh7+ Žxf6 26.Žh8+ Žg5 27.g3 Žg4 28.h3+ 1-0 Maksimenko – Filipenko, Lvov 1995) 13.Žc2!?

A) 13...Že6 14.Žd3 Že8 (Žf6 15.g4 Žg6 16.h3 h5 17.Žg5±) 15.g4?! Žd6? 16.Žh7+ Žf8 17.Žh8+ Že7 18.Žxg7 Žg8 19.Žxe6+ Žxe6 20.Žxb6+ Žd7 21.Žf4! Žxg4+ 22.Žh1 Žf8 23.Žh3 ± Charlov – Gufeld, Las Vegas 1997;

B) 13...d4 14.Žxf5 (14.c4 Žb4 15.Žb1→) Žxf5 15.Žfxd4 Žxd4 16.Žxd4 Žxd4 17.cxd4±;

C) 13...Žd6 14.Žd3! Žc7 15.h3 Žd8 16.g4 Žfe7 17.Žh7+ Žf8 18.Že3 Žb6 19.Žxb6 axb6 20.Žbd4± Žg8 21.Že3 Žxd4 22.Žxd4 Žd7 23.Žf3 Že8 24.Žh8 Že4 (f6±) 25.Žxe4 dxe4 26.Že3 Žg6 27.Žae1 Že8 28.f3 f5 29.Žf2 fxg4 30.hxg4 Žf7 31.Žxe4 Žxe4 32.Žxe4 Žd6 33.Žg2 b5 34.Že2 b6 35.Žh7 Žf6 36.Žf5 Žxf5 37.Žxf5 Žc6 38.Žd2 Žc7 39.Žxb5 Žf4 40.Žd3 h5 41.gxh5 Žg5+ 42.Žf1 Žxb5 43.Žc4+ Žg6 44.Žg2+ Žh7 45.Žf4 1-0 Brynell – Ziegler, Haninge 1997;

D) 13...a5 14.Žd3! a4 15.Žbd4 g6 (Žcxd4?! 16.Žxd4 Žxd4 17.cxd4 Žh4 18.Že5±) 16.Žxf5 Žxf5 17.Žd1 Žxc2 18.Žxc2 Žg7 19.Žf4 (19.Žd2!? Žh8 20.Žb1 Δ b3, Žb2) Žf6 20.Žd2 g5 21.Že3 d4! (Žxe3 22.Žxe3 Ža5 23.Že5± →) 22.Žxd4 Žxd4 23.Žxd4 Žfd8 24.Žad1 Ža5 25.Že3 Žad5? (Žxd4! 26.cxd4 Žad5 27.Žd3±, vyhrát podobnou pozici je velmi obtížné) b6 28.Žxd4 27.Žxd4! Žxd4 28.cxd4 Žd5 29.h3 h5 30.b3 axb3 31.axb3 32.Žd3 h4 33.Že4 Žd6 34.Žd3 b4 35.g3! hxg3 36.Žxg3± Dolmatov –

Lobron, 1993, jak jste viděli, útočná baterie Qc2, Wd3 dokonale dezorganizuje síly černého;
12. Qe3 12. Qd3 h6 13. Qe3 Qc7 14. Qe2 Qf5 15. Qc5 Ee8 16. h3 Qxf3 17. Qxf3 Ee1 + 18. Wxe1 Qh4 19. Wd1 Qxf3 + 20. Wxf3 ± Godena - L. Portisch, Reggio Emilia 1993 Ee8 13. h3 Qh5 14. a4! 14. Qxb6 Wxb6 15. Qe2 Ead8 16. Qfd4 $\text{Qg6}!$ (Qxe2 17. Wxe2 ±) 17. Qf3 h6 18. Ee3 f6 19. Qe6 Qd6 20. Qe5 (Qf7) 21. Qxg6 Q5xg6 22. $\text{Qh5}!$ Eed8 23. Wc2 Qe5 24. Eae1 g6 25. $\text{Qd4}!$ gxh5 26. f4 Q7c6 27. Qxc6 Exc6 28. $\text{Qh1}!$ Ee6 (d4 29. Eg3 + Qh8 30. fxe5 fxe5 31. Exe5 ±) 29. fxe5 fxe5 30. Wf5 h4 31. Exe5 Exe5 32. Wxe5 Wd6 33. Wf5 + Ee8 34. Wg4 + Qh8 35. Wxh4 b5 36. Wd4 + Qg8 37. Wxa7 Wg3 38. Wf7 Ee7 39. Wg8 + Ee8 40. Wg6 + Qh7 41. Wd7 + Qh8 42. Ee8 Ee8 43. Wxe8 + Qg7 44. Wd7 + Qf8 45. Wxd5 Wf1 + 46. Qh2 Wc1 47. Wf5 + Qe7 48. Wc5 + Qd8 49. b3 1-0 Schmitt diel - Bezold, SRN

1991, bílý útočil velmi originálně. Qc7 a6 15. $\text{Qxb6}!$ Wxb6 16. Qe2 Aa5 ± 15. Qc5 a6 16. $\text{Qxc6}!$ Qxc6 bxc6 17. $\text{Qbd4}!$ Qd6 18. $\text{Qxc6}!$ Qxc6 19. Exe8 + Wxe8 20. Qxd6 ± 17. Exe8 + Wxe8 18. Wxd5 Qxf3 Qe5 19. Qxe5 Wxe5 ! 20. Wxe5 Qxe5 ± 19. Wxf3 Ee8 Wf6 20. Qd4 (20. Wd1 ±) Wf5 21. $\text{Qxc6}!$ Wf2 + 22. Qf1 Wf1 + 23. Qe2 Wxa1 24. Qe7 + Qh8 25. Wxb7 Ee8 26. Wxc7 Wxb2 + 27. Qf3 Wxc3 + 28. Qg4 +!; 19... Wxe5 20. g3 Wf6 21. Qd4 Qxd4 22. Qxd4 Wxh3 23. Wxb7 ± 20. Qc3! Na pole c5 míří jezdec. Ee6 Wc5 21. g3 ± 21. Qc5 Wc8 22. Qd1! + Qe5 23. Wd2 $\text{Wf5}?$ Ecd1 + 24. Qd4! + Wf4 25. Qd3 Smagin v této partii předvedl způsob, jakým by se měla ubírat hra bílého. Vždy to asi tak jednoduše nepůjde, důležité je ale věřit tomuto plánu a sobě a nevěřit teoretickým příručákům. 1-0

Kap. 10.2. 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Qd2 c5 4. exd5 exd5 5. Qg3 Qc6 6. Qb5 Qd6 7. dxc5 Qxc5 8. 0-0 Qge7 9. Qb3 Qd6

Smagin - Uhlmann Berlín 1988

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Qd2 c5 4. Qg3 Qc6 5. exd5 exd5 6. Qb5 Qd6 7. dxc5 Qxc5 8. Qb3 Qd6 Varianta se Qd6 je tím nejlepším, co černý v indexech C07-09 asi má 9. 0-0 Qge7 10. Ee1 0-0 11. Qd3! Tento tah je podle všeho lepší než tisíckrát obehnané 11. Qg5 Qg4 atd. Bílý chce omezit v pohybu černého bělopolného střelce a případně postaví "baterii" na diagonále b1-h7. h6 $\text{Qg4}??$ 12. Qxh7 +; 11... Qf5 12. Qg5 ± 12. h3! Qf5

12... Qd7 13. Qbd4 Ee8 14. c3 Qb8 15. Qc2 Qg6 16. Qe3 Wf6 17. $\text{Qxc6}!$ ± bxc6 18. Qd4 Wd6 19. Wd3 f5 20. b4 Ee8 21. Exe8 + Exe8 22. g3 Qf8 (Ee4 23. Wf7 Ee8 24. Ee1 Ee1 25. Wxe1 Wf8 26. Wc3 Qd6 27. h4 a6 28. h5 Qe7 29. Qe5 Qe8 30. Qg6 Qxg6 31. Wd6 +! Qh8 32. hxg6 f4 33. Wf3 Qg8 34. Qf5 Qxg6 35. Qxg6 1-0, Českovskij - Itkis, SSSR 1974) 23. Qg2 $\text{Qh7}!$ 24. $\text{Qc5}!$ Wc7 25. Qd4 g6 26. Wd2 Qg5 27. h4 Qf7 28. h5! + gxh5 29. Qxf5 Qxf5 30. Qxf5 h4 31. Ee1 Ee5 32. f4! Exf5 33. Ee8 + 1-0 Zwetkow - Pyrich, kor. 1991; 12... Qh4 13. Qf1 Qf5 14. Qbd4 Qe4 15. c3 Qb6 16. Qd3 Qxd3 17. Wxd3 Ee8 18. Qe3 Wd7 19. Ead1 Efd8 20. Qxc6 bxc6 21. c4 ± Zwetkow - Elwert, kor. 1988; 12... Qc7 13. Qe3 Ee8 14. Wd2 Wd6 15. Qbd4 (15. Wc3 $\Delta\text{Qf5}?$ 16. $\text{Qxh6}!$ + Kruppa - Barejev, Irkutsk 1986) a6 16. Qxc6 bxc6 17. Wc3 ± Qe6 18. Qc5 Wd7 19. Qe5 Wd8 20. Ee2 Qb6 21. Eae1 d4 22. Wg3 Qd5 23. Qxc6 Qxc5 24. Wxc5 Wg5 25. Ee5 Wd2 26. Wxd4 1-0 Fedorov - Naumkin, Moskva 1987; 13. c3 Wf6 Qc7 14. Qc2 Wd6 15. Qd3 g6

A) 16. Wd2 h5 17. Qxf5 Qxf5 18. Wf6 Qe4 19. Qbd2 f5 (Qd3 ±) 20. Qxe4 fxe4 21. Qg5 Wf2 + 22. Qf1 Exf2 + 23. Qxf2 Wg3 + 24. Qf1 Ee8 + 25. $\text{Qf4}!$ Exf4 + 26. Qg1 Qe5 27. Wf7 + Qf8 28. Qe6 + Qe8 29. Qxc7 + Qd8 30. Wf8 + Qd7 31. Wg8 + 1-0 Holzke - Tondivar, Groningen 1996;

B) 16. g4 $\text{Qb6}!$ 17. Qg2 Qxf2 18. Qxf2 Wg3 +

19. Qe2 d4? (Qh4 20. Qxh4 Ee8 + 21. Qe3 ±; 19... $\text{Qd6}!$?) 20. $\text{Eg1}!$ Ee8 + 21. Qd1 Wf2 22. Wf1 +! + Judasin - Moskalenko, Norilsk 1987;

14. Qc2 Ee8

14... Qe6 15. Wd3

A) 15... g6 16. Wd2 g5 17. Wd3 Wg7 18. Qe3 Qe5 19. Qxe5 Wxe5 20. g3 (20. $\text{Qd4}!$ ±) Wg7 21. Qd4 Qxe3 22. Exe3 Qxh3 23. Qf5 Qxf5 24. Wxf5 Efd8 25. Ee1 ± Qc5 26. Ee5 Qb6 27. Eexd5 Exd5 28. Exd5 Ee8 29. Qe4 Ee8 30. Eed2 h5 31. Qxb7 h4 32. Qg2 hxg3 33. Qxg3 Wf6 34. Qd5 1-0 Adams - Pein, Sheffield 1991;

B) 15... Ee8

B1) 16. Qd2 Qf8 (Ead8 17. Ee2 a6 18. Eae1 Qf8 19. a4 $\text{Ee7}??$ 20. Wxf5 1-0 Seremek - Illi, Biel 1995) 17. Qbd4 Qxd4 18. Qxd4 Qxd4 19. Qxd4 Eac8 20. Ead1 Qd7 21. Wf7 Ee1 + 22. Ee1 g5 23. h4 Ee8 24. Exe8 + Qxe8 25. Qb3 Qc6 26. hxg5 hxg5 27. Wf5 $\text{Qf4}?$ (Qe7 ±) 28. Qb4 + Qg7 29. Qc2 1-0 Antonio - Pablo, Manila 1991;

B2) 16. g4! Qh4 17. Qxh4 Wxh4 18. Wf7 + Qf8 19. Qg2 ! Wf6 20. Qe3 g5 ± Uhlmann;

15. Wd3 g6 16. Wd2! Tento originální plán, kterým si bílý bere na mušku slabé pěšce královského křídla, stojí za zaznamenání. Qf8 h5 17. Qxf5 Qxf5 18. Wg5 Qe7 19. Wxf6 Qxf6 20. Qe3 Qd3 21. Qc5 Qc4 22. Qd4 Qxd4 23. Qxd4 ± b6 24. Qb3 Qxb3 25. axb3 Qxd4 26. Qxd4 Ee7 27. Eac1 Qf8 28. b4 Ee8 29. Exe8 + Qxe8 30. Ee8 + Qe7 31. b5 Qf6 32. f3 h4 33. Qf2 Qf5 34. Qe6 Qf4 35. b3 Qd8 36. Eef6 + Qg5 37. Exf7 Ee8 38. f4 + Qh6 39. Ee7 Ee2 + 40. Qf3 Ee3 + 41. Qg4 Eg3 + 42. Qxh4 Ehg2 43. Exd5 Ee2 44. Qg4 Eg2 + 45. Qf3 Eh2 46. Ee7 Ehx3 + 47. Qe4 Exb3 48. d5 Exb5 49. Exa7 Eh1 50. Qd6 b5 51. Ea3 1-0 Dolgener - Portisch, Budapest 1993

17. Qh2! Qh4 h5 18. $\text{Qf3}!$; 17... $\text{Wg7}!$ je velmi dobrý

tah, umožňující bojovat o vyrovnání 18. $\text{h}g4$ h5
 19. $\text{h}e3$ (19. $\text{h}f5$ $\text{h}f5$ 20. $\text{h}e3$ $\text{h}e6$ 21. $\text{h}c2$!?) $\text{h}f7$
 20. $\text{h}e2$ $\text{h}f6$ 21. $\text{h}d2$ b6 22. $\text{h}d1$ $\text{h}e6$ 23. $\text{h}c1$ $\pm$ $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
 Ivanov - Lastin, Moskva 1994. 18. $\text{h}e2$ 18. $\text{h}g4$?
 $\text{h}xg4$ 19. $\text{h}xg4$ d4! $\uparrow$ Smagin. $\text{h}f5$ h5 19. $\text{g}3$! $\text{h}f5$
 20. $\text{h}f3$ $\pm$ Smagin 19. $\text{h}g4$ $\text{h}xg4$ 20. $\text{h}xg4$ d4 21. $\text{c}xd4$
 $\text{h}xd4$ 22. $\text{h}e4$! $\text{h}hf5$ $\text{h}b4$ 23. $\text{h}xb6$! $\pm$ Smagin 23. $\text{h}f4$
 h5 24. $\text{h}g5$! $\text{h}e5$ 25. $\text{h}d1$ $\text{h}xb3$?! $\text{h}b4$! 26. $\text{h}xd8$
 (26. $\text{h}d2$!?) $\text{h}xe1$ 27. $\text{h}xe1$ $\text{h}xd8$ 28. $\text{h}xb7$ $\text{h}c7$
 29. $\text{h}a6$ $\pm$ Smagin 26. $\text{h}xb3$ $\text{h}d4$ 27. $\text{h}e3$ $\pm$ $\text{h}e7$
 28. $\text{h}xb7$! $\text{h}xe3$ 29. $\text{h}xe3$ $\text{h}b8$ 30. $\text{h}xd4$ $\text{h}xb7$

31. $\text{h}c3$ $\pm$ $\text{h}b4$ 32. $\text{h}f6$! $\text{h}xe1$ 33. $\text{h}xd8$ $\text{h}d2$ 34. $\text{h}f6$
 $\text{h}b6$ 35. $\text{h}d4$ Přesně toto je situace, kdy sebelepší
 myšlenka není schopna zvítězit nad hmotou... $\text{h}b4$
 36. $\text{h}xa7$ $\text{h}xb2$ 37. a4 $\text{h}a5$ 38. $\text{h}d4$ $\text{h}d2$ 39. $\text{h}e3$ $\text{h}b2$
 40. $\text{g}3$ f5 41. $\text{h}g2$ $\text{h}f7$ 42. $\text{h}d1$ $\text{h}e6$ 43. $\text{h}c1$ $\text{h}d7$
 44. $\text{h}d1$ $\text{h}c6$ 45. $\text{h}f3$ $\text{h}b4$ 46. $\text{h}d4$ $\text{h}xd4$ 47. $\text{h}xd4$ $\text{g}5$
 48. $\text{h}e2$! $\text{g}4$ 49. $\text{h}4$! $\text{h}d5$ 50. $\text{h}d3$ $\text{h}d8$ 51. $\text{h}c3$ $\text{h}b6$
 52. $\text{h}e1$ $\text{h}c5$ 53. a5 $\text{h}c6$ 54. $\text{h}e2$ $\text{h}b5$ 55. $\text{h}d2$ $\text{h}f8$
 56. $\text{h}d3$ $\text{h}g7$ 57. $\text{h}e3$ 1-0

A závěr z indexu C09? Nikomu nevěřte a nezapomeňte přemýšlet.

Pokračování viz 2. díl (Edice ŠMZ č.73).

Obsah:

C00 Spousta nesmyslů a jeden docela seriózní pokus	str. 3
C01 O dědečkovi, který měnil, až přišel k velkému jmění	str. 5
C02 Chyťte zloděje!!	str. 9
C03 K problému „zdravé hry“	str. 12
C04 Návštěva u bludných Holanďanů	str. 15
C05 Hlavní proud - nebojte se knížek	str. 17
C06 Ve víru vášně	str. 25
C07 Po stopách univerzálního šachisty	str. 29
C08 Cesta do nebe, cesta do pekla	str. 36
C09 K problému izolovaného pěšce	str. 40

Adresa redakce:

ing. Zdeněk Závodný
 Hoblíkova 8, 61300 BRNO
 tel. 05 - 578562

E - mail: smzsnzz@brno.comp.cz

Edice ŠMZ č. **63**

Roman CHYTILEK, Jiří DUFEK

BIJTE FRANCOUZSKOU !

(C00 - C09) 1. díl

SNZZ

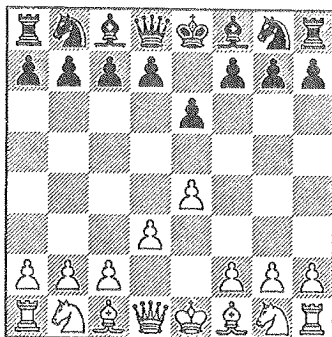
BRNO 1998

Dodatky a opravy

Dodatek č. 1 - první díl str. 5: kapitola byla v prvním vydání z technických důvodů vynechána.

Zasad' strom, postav domeček, dítě už pak zplodíš snadno

kap. 1.2. 1.e4 e6 2.d3

Tato varianta je postavena především na strategii, rozhodně tedy nelze čekat, že bílý vyhraje již v zahájení, proto je zde uváděna pouze okrajově. Černý řeší dva různé problémy:

1. v případě, že černý dopustí postup bílého pěšce na e5, trpí nedostatkem prostoru a problémem, kam umístit krále (na královském křídle je vystaven útoku, na dámském brzdí rozvíjení protihry)

2. jestliže černý postaví na e5 svého pěšce, musí dávat velký pozor na pole d5.

Je pozoruhodné, jak závažně chybují při řešení těchto problémů i přední světoví velmistři.

Na závěr dodávám zjevný fakt, že varianta se prolíná se systémy siciiské obrany a „*královské indické v útoku*“ (s těmi názvy je opravdu problém) a v daných indexech je nutno ji hledat.

Glek - Granda Zuniga Wijk aan Zee 1997

1.e4 e6 2.d3 5.d3 3.♖e2 Tento nenápadný tah rozhodně není bez jedu. Jeho cílem je rychlé vyjasnění situace v centru, dámský jezdec bývá vyvíjen na c3. Po častějším 3.♘d2 ♖f6 uvádím dvě miniatury, které prohrál velmistr Barejev - hráč světové extratřídy, 4.♗f3 b6

A) 5.g3 ♖a6 6.e5 ♗f7 7.♗g2 ♗e7 8.0-0 c5 9.♞e1 ♗c6 10.♗f1 b5 11.h4 h6 12.h5 ♖b6 13.♗f4 ♗b7 14.♗e3 0-0-0 15.a4 b4 16.c3! (16.c4 d4 17.♗d5? exd5 18.cxd5 ♗a5-+) a5? (f6=) 17.c4! d4? (♗a7) 18.♗d5!! exd5 19.cxd5 ♗cxe5 (♗a7 20.♗d2!+-) 20.♗xe5 ♗xe5 21.♗xe5 ♗xd5 22.♗xd5 ♗xd5 23.♗xg7 ♗e8 24.♖f3+- ♗dd8 25.♖xf7 ♖c6 26.♗xe7 1-0 Morozevich - Barejev, Moskva 1995;

B) 5.c3 c5 6.g3 ♖a6 7.c4 dxe4 8.dxe4 ♗b7 9.♗g2 ♖c7 10.e5 ♗g4 11.0-0 ♗c6 12.♗e4 ♗d8 13.♖a4 ♖d7 14.♗g5

B1) 14...♗d4 15.♖d1 (15.♖xd7+ ♗xd7 16.♗xd4 ♗xd4 17.♗fd1 ♗xe5 18.♗xc5 ♗xc5 19.♗xb7; 15.♖a3 ♗xe4 16.♗xd4 cxd4) ♗xe4 16.♗xd4 (16.♗xd8 ♗xf3 17.♗xf3 ♗xe5) ♗xg2 17.♗xd8 (17.♗b5 ♗xf1 18.♗xd8 ♗xc4 19.♖xg4 ♖xb5; 17.♗xe6 ♗xf1 18.♗xd8 ♖xd1 19.♗xd1 ♗xc4 20.♗c6) ♗xf1;

B2) 14...♗xe5 15.♗d1 1-0 Širov - Barejev, Novgorod 1994, prohrát v superturnaji v 15 tazích je poněkud neobvyklé.

3...♗f6 4.♗f3 b6

4...♗c6 5.e5 ♗d7 6.g3 ♗e7 7.♗g2 c5 8.0-0 ♗f5 9.c3 ♗e7 10.h4 b5 11.♗f4 a5 12.♗bd2 ♗b7 13.♗fel± Markovič - Raičević, Budva 1996;

4...♗e7 5.g3 b6 6.e5 ♗f7 7.♗g2 ♗b7 8.0-0 c5 9.c4 d4 I se zavřeným centrem má černý problémy, což

Lev Psachis přivede se vskutku lví silou. 10.♗f2 ♗xg2 11.♗xg2 ♖c7 12.f4 ♗c6 13.♗e4± Černý jen ztěží může doufat v nějakou protihru: 0-0-0 14.♗a3 a6 15.♗c2 f5 16.exf6 gxf6 17.f5 e5 18.♖h5 ♗dg8 19.♗h6 ♗d8 20.♗e1 ♖c6 21.♗f3 ♗b7 22.b3 ♗d6 23.♗ae1 ♗f8 24.♗c1 ♗g7 25.♗xd6+ ♗xd6 26.♗h6 ♗e7 27.♗e4 ♗b8 28.♗d2 ♖e8 29.♖f3 ♗c6 30.♗g4 ♗f7 31.♗e4 ♗e7 32.♗h4 ♗c7 33.♗d2 ♗f8 34.♗f2± Psachis - Weischede, Groningen 1996.

5.e5 5.g3 ♗b7 6.e5 ♗f7 7.♗g2 c5 8.c4 d4 9.♗h4 ♗xg2 10.♗xg2 ♗c6 11.f4 ♗e7 12.♗d2 ♖c7 13.♗e4 0-0-0 14.♗d2 h6 15.0-0-0 a6 16.♗b1 ½-½ Sokolov - De la Villa, Pamplona 1993, bílý měl raději ukrýt krále na královské křídlo. ♗fd7 ♗g8!? 6.g3 c5 7.♗g2 ♗c6 8.0-0 ♗ge7 9.c4 (9.c3!? ♗f5 10.♗d1 ♗a6 11.♗a3=) ♗f5 10.♗c3 ♗cd4 (d4?! 11.♗e4±) 11.♗xd4 cxd4 (♗xd4? 12.♖d1 ♗b7 13.cxd5 exd5 14.♗e3±) 12.♗b1 ♗b7 13.♗d2 ♗e7 14.cxd5 (14.b3!?) ♗xd5 15.♗xd5 ♖xd5 16.♖e4± ♗d8 (17.♗xe4 ♗h6 18.♗f3) 17.♗f3 0-0 18.♗d2 (18.♖xd5 ♗xd5 19.g4?! ♗h4 20.♗xh4 ♗xh4 21.f4 ♗c8±) ♗d7 19.♗fc1 ♗d8 20.♖xd5 ♗xd5

A) 21.♗b4!? ♗e7 (♗e8 22.♗c8 a5 23.♗a3 ♗e7 24.♗a8; 21...♗e7 22.♗xe7 ♗xe7 23.♗c7) 22.♗xe7 ♗xe7 23.♗c7 ♗g6 24.♗e1±;

B) 21.a4 f6 22.♗e1! fxe5 (♗f7 23.♗ac1) 23.♗xe5↑ ♗e3!? 24.♗xe3 (24.fxe3 ♗xe5 25.exd4 ♗xe1+ 26.♗xe1 ♗f6=) dxe3 25.♗xe3 ♗e7

B1) 26.♗c6!? ♗c5 (♗f6 27.♗ae1±) 27.d4 ♗d6□ 28.dxc5 (28.♗e7+ ♗f7 29.dxc5 bxc5 30.♗c1 ♗xe7 31.♗xc5 ♗d2) ♗xc6 29.cxb6 ♗xb6 30.b3 ♗fb8 31.♗c1;

B2) 26.♗f1?! ♗c5 27.♗e2 ♗f5 28.♗c6□ (28.♗fe1? ♗dxe5) ♗xd3 29.b4 ♗f8

30. Exe6 a5 ($\text{Ea3!?$) 31. bxa5 bxa5 32. Efe1
 Ea3 33. E6e4 Ea2 34. E1e2 (34. f4 Ec5) Exe2
 35. Exe2 Ec5! 36. Ee5 Ec1+ 37. Eg7 Ea1
 38. Ed2! Qe7 39. Ec2 h6 40. Ec4 Qh7?! Q
 41. h4 Qb4?! 42. h5 Ee1 43. f4 Qd6 44. Eg6+-
 Ee8 45. Ec6 Qa3+- Psachis - Skomorokhin,

Videň 1996, podrobnosti v ŠI 67.

6. g3 c5 7. Qg2 Qe7 8. h4 Qc6 9. c4 dxc4 Je sporné, zda by měl černý tak lehkomyšlně přenechat bílému značnou prostorovou převahu. 10. dxc4 Qb7 11. 0-0 Ee7 12. Qf4 Qf8?! 0-0-0 13. Qc3+ 13. Ee1 13. h5?! h6 14. Qc3 g5 15. Eb5 Eb8 16. Qd2 a6+- 16. Qd2 0-0-0 Qd4 15. Qxd4 cxd4 (Qxg2 16. Qxe6) 16. Qxb7 Exb7 17. h5+ 15. Qc3 a6 Qxe5 by bylo velmi riskantní, na zápletky je lépe připraven bílý, jak ukazují varianty 16. Qxe5 Qxe5 17. Eb5

A) 17... Exd2 18. Exd2 Qxg2 19. Qxc7 Qf3+ 20. Qxg2 Qxd2 21. Ed5! Qd8 22. Qe3 Qf6 23. Ead1+ ;

B) 17... Ebd7 18. Exe5 Qxg2 19. Qf4 Ebb7 20. Ee7+ Exc7 21. Qxc7 Ed7 (Qa8?!) 22. Qxg2 a6 23. Qxb6 axb5 24. cxb5 Ebb7 25. Qa5 Exb5 26. Qc3+ ;

C) 17... Eb8 18. Qxb7+ (18. Qf4 Qxg2 19. Qxe5 Ebb7 20. Eha7+ Eha7 21. Qxg2) Exb7 19. Exe5 Exd2 20. Ehg7 Ehf8 21. Ead1+

16. h5 Qf8 Qgxe5 17. Qxe5 Qxe5 18. Qxb7+ Ebb7 19. Exe5 Exd2 20. Ehg7 Ehf8 21. Ead1 AExb2 22. Ed5 Eha2 23. Ee6!+- 17. Qf4 h6 Qd4 18. Qxd4 cxd4 19. Qxb7+ Exb7 20. Qe4 d3 21. Eg4+ 18. Qe4 g5! Typickým protiúderem si černý zachovává protišance. 19. Qd6+ Qxd6 20. exd6 Ebd7 21. Qe5 21. Qe5 Qd4?! 22. Ebd3 (22. Qxd7 Qxe2+ 23. Exe2 Exd7 24. Qe5 Efg8 25. Ed1 Qh7) Ee8+- Eg8 22. Qf6 g4! Ee8 23. Ead1 23. Qd2 23. Qe5 Qxe5 24. Exe5 Qxg2 25. Qxg2 Qc6+ Qd4 24. Qxd4 24. Ee5?!+ Qxg2 25. Qxg2?! 25. Qf6! Qb7 26. Qxd8 Ebc6 27. Ee4 Exd6 28. Ee5 Exd8 29. Qe4+ cxd4 Ebc6+

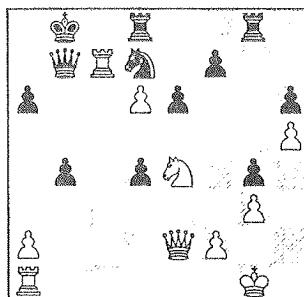
A) 26. Ee4 Exe4+ 27. Qxe4 cxd4 28. c5 f5 (bxc5 29. Eac1 Qd7 30. b4) 29. Qf6 Efg7 ;

B) 26. Eg1 cxd4 27. c5 bxc5 28. Qe4 Qd7

29. Eac1+ ;

26. c5 Ebb7+ 27. Qg1 bxc5 28. Qe4 Qd7 I přes nebezpečný tlak je pozice černého obranně schopná.

29. Eec1 Qh8 Ebb6? 30. b4!+ 30. b4! 30. Qxc5?! Qxc5 31. Exc5 Exd6 cxb4 31. Ee7

31... Ebb5? Rozhodujícím způsobem kazí partii, zatímco po Ebb6! 32. Eac1 f3! 33. E1c6 Ebb5! 34. Exb5+ axb5 35. Qf6?! (35. Qd2 Ec8 36. Qb3 d3 37. Qf1) Qxf6 36. Ebb6+ Qa8 37. Ea6+ Qb8 38. Ebb6+- by černý přežil. 32. Exb5+ axb5 33. Ebb1 Bílé věže rozmačkají černého krále. Strašná smrt! Qe5 34. Ee5 Qd3 35. Exb5+ Qa7 36. Ebb3 Qa6 37. a4! bxa3 f5

A) 38. Qd2 Qc1 39. E3xb4 Qe2+ (Exd6 40. Qc4 Qd5 41. Ebb7+-) 40. Qf1 Qc3 41. Ebb6+ Qa7+ ;

B) 38. Exd3 fxe4 39. Exd4+- ; 38. Ebb6+ Qa7 Qa5 39. Qd2 Ec8 40. Ebb7 Ec1+ (Qc5 41. Qc4+ Qa6 42. E3b6#) 41. Qh2 Qc5 42. Eha3+ Qa4 43. Qb3+ Qa6 44. Ebb4+- 39. Ebb7+ Qa6 40. E3b6+ Qa5 41. Qd2 41. Qd2 Ea8 42. Qc4+ Qa4 43. Ebb3+- 1-0

Dodatek č. 2 - druhý díl str. 13: doplňující partie k podvariantě C12:

Pietánek - Sedláček kor. Ústí n. L - Vršovice Praha 1998

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Qc3 Qf6 4. Qg5 Qb4 5. e5 h6 6. Qc1 Qe4 7. Eg4 g6 8. Qge2 c5 9. a3 Qxc3+ 10. Qxc3 Qxc3 11. bxc3 Eha5 12. Qd2 Eha4 13. c4 Qc6 14. c3 cxd4 15. cxd4 dxc4 16. Qe2 Ebb3 17. 0-0 Ebb2 18. Qe3 Qa5 19. Efb1 Ebc2 20. Qd1 Ebf5 21. Ee2 Qd3 22. Ebb2 Qb3 23. Qc2 Ee2 24. Ea2 0-0 25. Ebc3 Eg4 26. f3 Ehh4 27. Qe4 Qg7 28. Ed1 Ee7 29. Exc4 Qa5 30. Ebc3 Qc6 31. d5 exd5 32. Qc5 Exe5 33. Qxf8+ Qxf8 34. Exe5 Qxe5 35. Qxd5 Qf5 36. Ebb2 1-0

Oprava č. 1: strana 27 prvního dílu je v rámečku vedle diagramu u kapitoly 7.2. chybný tah 9... Qf6 . Správné má být:

Možná jste si při přehrávání partii položili otázku, zda vám o probíraných variantách říkám naprosto vše co vím. Odpověď zní ano, jedinou výjimkou je tato varianta, v níž černý má zajímavou možnost 9... Exf6 se složitou hrou, v níž pro není pro bílého jednoduché dokázat i sebelepší výhodu. Toto pokračování mi již černými přineslo několik celých bodů, na to, jak proti němu bojovat, budete muset přijít sami, pro černé je to jedna z mála rad v této knize.

Jak byla bita Francouzská obrana v roce 1999? (dodatek vydavatele)

Módou je nyní stahování partií z Internetu. Stabilně buduji svou databanku a v letošním roce jsem již nastřádal na 1.e4 e6 2.d4 d5 719 partií. A zde je jejich krátká statistika:

Ze známých hráčů sehráli nejvíce partií: *Glek 4/8, Shulman 3.5/6, Lputian 3.5/5, Vaganjan 1.5/4.*

Bílý vyhrál 267 partií (37%), remis: 220 (31%), černý vyhrál 232 (32%). 7% byly rychlé remízy pod 20 tahů. Bílý vyhrál průměrně v 38 tazích, černý ve 40. Remízou končily partie v 35 tazích.

Nejčastěji se hrálo: 3.ěc3 celkem 308 partií, bílý má skóre nadprůměrné 56%. Tahem 3.ěd2 bylo zahájeno 207 partií, bílý má skóre mírně mírně nadprůměrné (53%). Nimcovičův systém 3.e5 byl hrán ve 132 partiích a zde bílý „prohrál“ - uhrál jen 45%. Výměnná varianta 3.exd5 se hrála 64 krát a bílý má 52%. Za zmínku stojí ještě tak 3.ěe3, který se hrál 6 krát a bílý zcela neuspěl 33%.

A nyní alespoň 5 ukázek:

C06 Lalič - Pert Anglie 1999

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ěd2 ěf6 4.ěd3 c5 5.e5 ěfd7 6.c3 ěc6 7.ěe2 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 ěxf6 10.0-0 ěd6 11.ěf3 Ğb6 12.b3 0-0 13.ěf4 ěxf4 14.ěxf4 ěc4 15.ěe2 ěd6 16.ěc3 ěd7 17.ěa4 Ğd8 18.Ěe1 b6 19.ěc3 ěb4 20.ěe5 ěxd3 21.Ğxd3 ěe8 22.Ğd2 a5 23.f3 b5 24.ěe2 b4 25.ěf4 Ğg5 26.g3 ěb5 27.Ěad1 Ěae8 28.ěg4 ěd7 29.Ěe5 Ěf5 30.ěg2 Ğxe5 31.ěxe5 ěb5 32.Ěc1 Ğe7 33.Ěc5 Ěf8 34.Ğc1 Ğe8 35.g4 ěf7 36.Ğe3 a4 37.ěg3 axb3 38.axb3 ěxe5 39.Ğxe5 ěd7 40.Ěc7 h6 41.h4 Ğf7 42.Ěb7 ěh7 43.h5 Ğe8 44.ěg6 Ěf7 45.Ğc7 1-0

C10 Adams - Rozentalis Bělehrad 1999

1.d4 e6 2.e4 d5 3.ěd2 dxe4 4.ěxe4 ěd7 5.ěf3 ěc6 6.ěd3 ěd7 7.c3 ěgf6 8.ěxf6+ ěxf6 9.0-0 ěxf3 10.Ğxf3 Ğd5 11.ěc3 ěxc5 12.f3 12.Ěe1 0-0 13.ěf4 c6 14.a4 Ěfd8 15.ěc7 Ěe8 16.ěe5 a5 17.Ğc2 g6 18.Ěad1 Ğd8 19.Ğb3 Ğd7 20.h4 ěg4 21.h5 ěxe5 22.dxe5 Ğc8 23.Ěe3 ěg5 24.Ěh3 Ğc7 25.Ěe1 Ěad8 26.Ğc2 Ěc7 27.Ěe4 Ěed7 28.Ěg3 ěh6 29.hxg6 hxg6 30.Ěh4 ěg7 31.f4 ěf8 32.ěh2 Ěd5 33.Ěh7 Ěd8 34.ěxg6 fxg6 35.Ğxg6 Ěf7 36.Ğh5 ěxe5 37.Ğh6+ Ěg7 38.fxe5 Ğxe5 39.Ğxg7+ 1-0

C11 Dolmatov - Dokutchaev Novgorod 1999

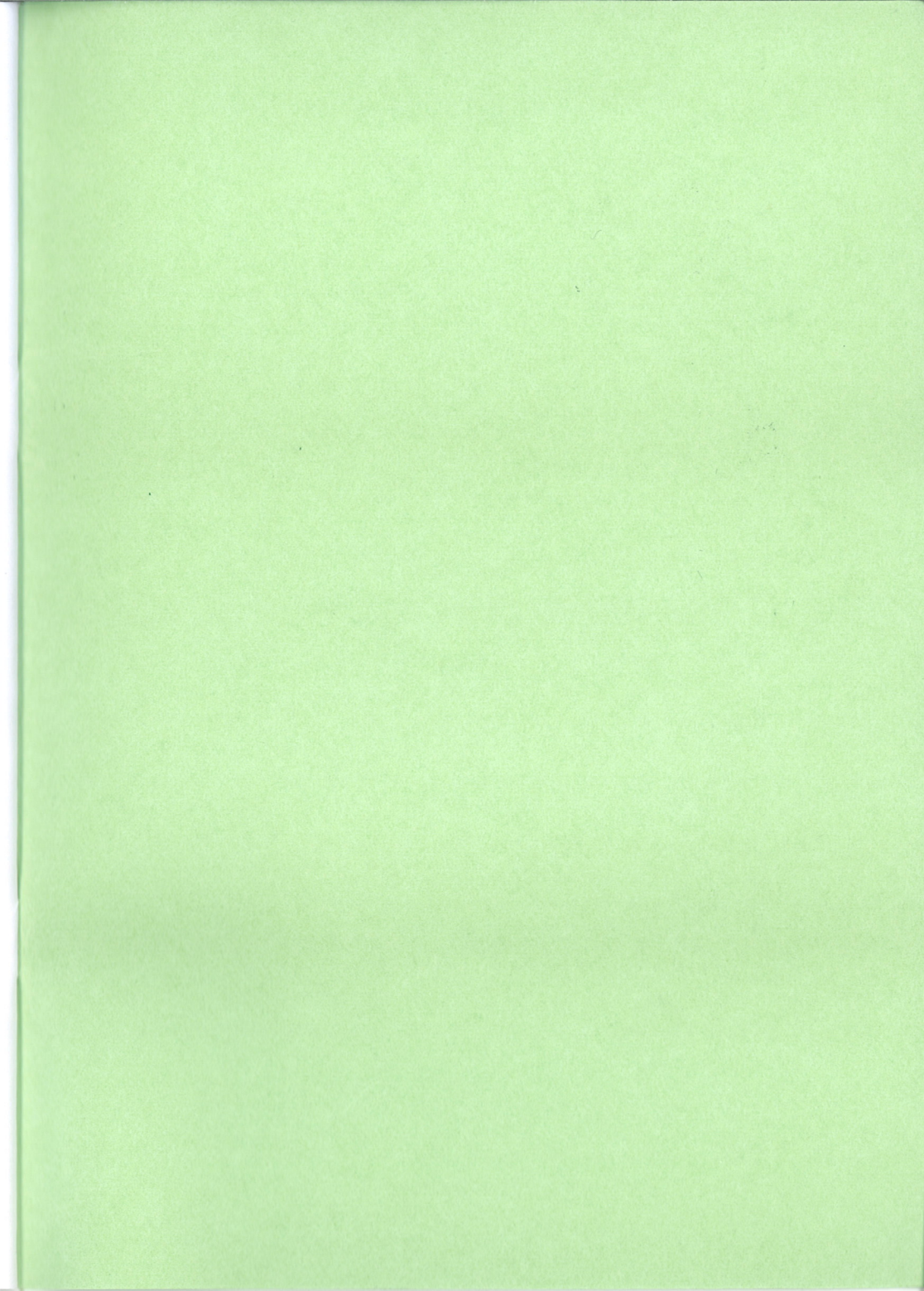
1.e4 e6 2.d4 d5 3.ěc3 ěf6 4.e5 ěfd7 5.f4 c5 6.ěf3 a6 7.ěe2 ěc6 8.c3 b5 9.a3 ěb6 10.ěg3 h5 11.ěd3 h4 12.ěe2 ěd7 13.0-0 g6 14.ěg5 Ěc8 15.Ěf3 cxd4 16.cxd4 ěe7 17.Ěh3 ěc4 18.Ğe1 Ğa5 19.b4 Ğb6 20.Ěhx4 Ěh6 21.Ěhx6 ěxh6 22.ěf3 ěc6 23.h4 a5 24.h5 gxf5 25.Ğh4 axb4 26.Ğxh5 ěf8 27.axb4 ěxb4 28.f5 exf5 29.Ğh8+ ěf8 30.ěh6 ěe7 31.Ğf6+ ěe8 32.ěxf8 ěxf8 33.ěxc4 dxc4 34.ěg5 1-0

C12 Sutovsky - Comas Fabrego Pamplona 1999

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ěc3 ěf6 4.ěg5 ěb4 5.e5 h6 6.ěd2 ěxc3 7.ěxc3 ěe4 8.ěe2 c5 9.dxc5 ěc6 10.ěd4 Ğe7 11.ěc3 ěxc5 12.f4 0-0 13.Ğd2 ěd7 14.0-0-0 ěxd4 15.Ğxd4 Ěac8 16.g3 Ěc7 17.ěb1 Ěf8 18.f5 Ğg5 19.ěd3 ěxd3 20.Ğxd3 b5 21.h4 Ğg4 22.Ědf1 Ěc4 23.fxe6 fxe6 24.h5 Ğg5 25.Ğf3 Ğe7 26.ěe2 b4 27.ěf4 Ěxc2 28.ěg6 Ğc5 29.Ğf7+ ěh7 30.ěf8+ ěh8 31.ěg6+ ěh7 32.ěf8+ ěh8 33.Ğg6 Ěxb2+ 34.ěxb2 Ěxf8 35.Ěxf8+ Ğxf8 36.Ğd3 Ğb8 37.Ğe3 ěb5 38.g4 Ğd8 39.Ğxa7 d4 40.Ğc5 ěe2 41.Ğxb4 d3 42.Ğd6 Ğa5 43.Ěc1 d2 44.Ěc8+ ěh7 45.Ğb8 1-0

C13 Conquest - Charles Španělsko 1999

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ěc3 ěf6 4.ěg5 ěe7 5.e5 ěfd7 6.h4 0-0 7.ěh3 f6 8.ěd3 c5 9.ěf4 ěxe5 10.dxe5 c4 11.Ěxh7+ ěxh7 12.Ğh5+ ěg8 13.exf6 ěxf6 14.0-0-0 ěxg5 15.hxg5 Ěxf4 16.Ğh8+ 1-0

Vážení čtenáři,

držíte právě v rukou první díl publikace *Bijte francouzskou*.

Někdy v polovině roku 1997 jsme se s **Jiřím Dufkem** shodli, že francouzské obraně, kterou oba bílými i černými hrajeme, nebyla doposud v naší šachové literatuře věnována dostatečná pozornost. Zároveň jsme konstatovali, že oba máme francouzskou nadvládu velice dobře, a že jediné, co nám chybí k ještě lepším výsledkům, je vědomí faktu, že francouzská obrana není vůbec dobré

zahájení....Verifikací této hypotézy je tato kniha, v níž bychom se s Vámi rádi podělili o některé nadějné pokusy bílého, jak s výstavbou černého otřást.

Brzy se ukázalo, že poměrně rozsáhlý materiál bude potřeba rozdělit alespoň do dvou dílů. První díl obsahuje rozbor indexů C00 - C09, druhý potom C10 - C19. I přes toto rozdělení nebylo možné rozebrat všechno, zaměřili jsme se proto pouze na ty varianty, které způsobují černému problémy. Metodicky je celá věc řešena tak, že na jednu hlavní partii jsme navěsili několik partií vedlejších, které buďto ukazují, jak bojovat proti odbočkám černého nebo varují bílého před odbočením ze správné cesty. Celá tato procedura sice kladla zvýšené nároky na autory a nyní i na vás, čtenáře. Domníváme se ale, že se to vyplatí..

Naším záměrem bylo, aby informace, které se k vám dostanou, byly aktuální, proto kniha obsahuje také partie z let 1997 a dokonce i 1998. Zvláštní nabídkou je potom **disketa s více než 10 000 partiemi** ve formátu CBF. Pro každý díl jsme připravili jednu, naleznete na ní kromě zmíněných partií i konvertor partií do textového souboru pro ty, kteří nepracují s CBF daty. Disketu lze získat s knihou, nebo i dodatečně objednáním u nakladatele.

Je nám jasné, že knihu budou číst i zarytí příznivci francouzské; ti necht' si nic nedělají ze svých budoucích neúspěchů v jejich milovaném zahájení, svět je i přesto *velmi krásné* místo pro život.

S přáním příjemné zábavy při studiu knihy a mnoha úspěchů při potírání francouzské nemoci

Roman Chytilík, Brno, březen 1998

Poznámka: Jiří Dufek je autorem kapitol 2.1. až 3.3. a 6.1.

Roman Chytilík je autorem kapitol 1.1.až- 1.3. 4.1. až 5.1. a 6.2. až 10.2.